

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури УФСІ ІХ

План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)

СП 29-63-09 ПІЩАНКА

KfW / Покращення умов проживання ВПО у селі Піщанка, Берестянський район, Харківська область, вул. Березнева, 6

10.04.2026 • Версія 00

Розроблено	Перевірено та рекомендовано	Затверджено
Юлія Чорна, Експерт з екології та сталого розвитку	Олександр Красовський, Консультант з екологічної та соціальної безпеки	Наталія Головатенко, Керівник SIP
Дата: 10.04.2026	Дата: 10.04.2026	Дата: 10.04.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 00	Дата: 10.04.2026	Початковий документ

ЗМІСТ

1	СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ТА ЦІЛІ ПРОЕКТУ	5
2	ОПИС СУБРОЄКТУ	5
3.	ЕКОЛОГІЧНЕ ТА СОЦІАЛЬНЕ ОБСТЕЖЕННЯ / ВІЗИТ НА ОБ'ЄКТ	9
3.1	Екологічне обстеження	10
3.1.1	Азбестовмісні матеріали	11
3.1.1.1	Екологічне управління та заходи з пом'якшення	13
3.2	Соціальне обстеження	16
3.2.1	Опис оточення суброєкту	16
3.2.3	Соціальне управління та пом'якшення	20
4.	ПРАВОВА БАЗА	21
4.1	Правова база щодо поводження з небезпечними матеріалами	21
4.2	Основне екологічне законодавство та законодавство з охорони здоров'я та безпеки	22
5.	ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ВПЛИВІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПРОЕКТОМ	24
5.1	Оцінка ризиків АЗМ	24
5.2	Загальні екологічні впливи та впливи на охорону праці, пов'язані з будівельними роботами	24
5.3	Впливи, пов'язані з порушеннями та зміною якості життєвого середовища	26
5.4	Впливи, пов'язані з військовими діями	27
5.5	Матриця оцінки ключових екологічних та соціальних впливів	28
6.	ОБ'ЄКТНО-СПЕЦИФІЧНИЙ ПЛАН УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ ПИТАННЯМИ (ESMP)	31
6.1	Попередня категоризація суброєкту	31
6.2	Інструкції з розробки ESMP	31
6.3	Застосовні екологічні та соціальні стандарти Світового банку	32
6.4	Розкриття та затвердження ПЕСМ	33
7.	Аналіз результатів оцінки та моніторингу потенційних впливів / Форма	63

СПИСОК РИСУНКІВ

- Рисунок 1: Розташування суброєкту в межах Піщанки **Помилка! Закладку не визначено.**
- Рисунок 2: Супутникове зображення суброєкту в межах Піщанки **Помилка! Закладку не визначено.**

СПИСОК ТАБЛИЦЬ

- Таблиця 1: Огляд будівлі **Помилка! Закладку не визначено.**
- Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт **Помилка! Закладку не визначено.**
- Таблиця 3: Азбестові вироби, виявлені в старому гуртожитку у Піщанці... **Помилка! Закладку не визначено.**
- Таблиця 4: Законодавство ЄС та національне законодавство у сфері охорони навколишнього середовища та охорони праці..... **Помилка! Закладку не визначено.**
- Таблиця 5: Огляд основних екологічних та соціальних наслідків27
- Таблиця 6: Відповідні стандарти ESS Світового банку для суброєкту31
- Таблиця 7: План екологічного та соціального менеджменту (ESMP).....63

ДОДАТКИ

- Додаток 1: План залучення зацікавлених сторін (SEP)
- Додаток 2: План управління відходами (WMP)
- Додаток 3: План робіт з видалення азбесту (ARPW)

Список скорочень

АСМ, АВМ	Матеріали, що містять азбест
АМР, ПУА	План управління азбестом
АРРВ	План робіт з видалення азбесту
ВІР, НМП	Найкраща міжнародна практика
БДМУ	Буковинський державний медичний університет
ВМЗ	Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини
СЕС	CES clean energy solutions GesmbH
ПЕСМ-БМ	ПЕСМ Будівельного Майданчика (Підрядника)
ЕЕ	Енергоефективність
ЕШС	екологічні, соціальні та питання охорони праці
ОВДС	Оцінки впливу на довкілля та соціальну сферу
ЕСМР, ПЕСМ	План екологічного та соціального менеджменту
FC	Фінансове співробітництво
GFA	Загальна площа
IC	Консультант з питань впровадження
ICC, МТП	Місце тимчасового проживання
ВПО	Внутрішньо переміщена особа
IHS, ІТП	Індивідуальний тепловий пункт
МОП	Міжнародна організація праці
IPC	IPC - Internationale Projekt Consult GmbH
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau – Німецький банк фінансової допомоги
МОН	Міністерство освіти і науки України
РСВ, ПХБ	Поліхлоровані біфеніли (канцерогенні забруднювачі)
РЕА, АПВ	Агенція з впровадження Проекту (УФСІ)
SEP, ПЗЗС	План залучення зацікавлених сторін
УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
УХО	Нерозірвані боєприпаси
WB, СБ	Світовий банк
WMP, ПУВ	План управління відходами

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ТА ЦІЛІ ПРОЕКТУ

Український фонд соціальних інвестицій, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 740 від 28 квітня 2000 року, реалізує проект під назвою "Сприяння розвитку соціальної інфраструктури (USIF IX)", що фінансується Урядом Німеччини через KfW Development Bank.

Метою проекту є надання додаткового енергоефективного житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у відібраних українських громадах. Це буде досягнуто переважно шляхом розширення та енергоефективної реконструкції існуючих соціальних будівель, доповнених програмами навчання з енергоефективності, спрямованими на підвищення обізнаності серед персоналу, підрядників та ВПО. Період реалізації проекту становить чотири роки (2024 – 2027).

Політичним партнером KfW в Україні є Міністерство освіти і науки України, яке управляє кількома гуртожитками, призначеними для ВПО.

Берестянська міська рада виступатиме ключовим місцевим партнером у реалізації суброєкту. Звіт про попередній відбір визначає Берестянську міську раду як офіційного замовника проекту реконструкції та підтверджує, що вона має право розпоряджатися будівлею на основі прав комунальної власності. Будівля перебуває у комунальній власності, а земельна ділянка під будівлею також є комунальною власністю, при цьому права на земельну ділянку належать Берестянській міській раді. Місцевий партнер також підтвердив свою спроможність вирішувати юридичні питання та питання дозвільної документації, організовувати підключення до комунальних мереж, забезпечувати співфінансування зовнішньої інфраструктури та благоустрою, отримувати дозвіл на будівництво та забезпечувати цільове використання будівлі як тимчасового житла для ВПО.

2 ОПИС СУБРОЄКТУ

Цей суброєкт спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Харківській області шляхом створення додаткового тимчасового житла через реконструкцію та перепрофілювання існуючої громадської будівлі. У рамках цього суброєкту будуть проведені реконструкційні роботи у колишній будівлі гуртожитку, розташованій за адресою: вул. Березнева, 6, село Піщанка, Берестянський район, Харківська область. Будівля наразі не експлуатується та була визначена як придатна для реконструкції в рамках програми USIF IX. Метою суброєкту є перетворення існуючої будівлі на житлове приміщення для тимчасового проживання ВПО, а також покращення енергетичних характеристик будівлі та загальних умов проживання.

Село Піщанка розташоване у Берестянському районі Харківської області. Об'єкт розташований у межах існуючої забудованої території з доступом до соціальної інфраструктури та інженерних мереж. Згідно зі звітом про попередній відбір, громадський транспорт доступний на відстані близько 200 м, тоді як базова соціальна інфраструктура, включаючи освітні та медичні заклади, а також магазини та аптеки, доступна в межах населеного пункту.

Розташування будівлі також дозволяє підключення до необхідних зовнішніх комунальних мереж на розумній відстані. Загальний огляд розташування суброєкту може бути проілюстрований на Рисунку 1, тоді як супутникове зображення об'єкта може бути надано на Рисунку 2.

Будівля є двоповерховим колишнім гуртожитком, що датується 1968 роком. Згідно з енергетичним аудитом, це масивна будівля із загальною площею 978 м² та прогнозованою майбутньою заселеністю 44 особи. Звіт про попередній відбір підтверджує, що будівля є окремим об'єктом, наразі не використовується та придатна для реконструкції/перепрофілювання у житлову будівлю з невеликими квартирами, включаючи квартири-студії та одно кімнатні квартири. Поточне

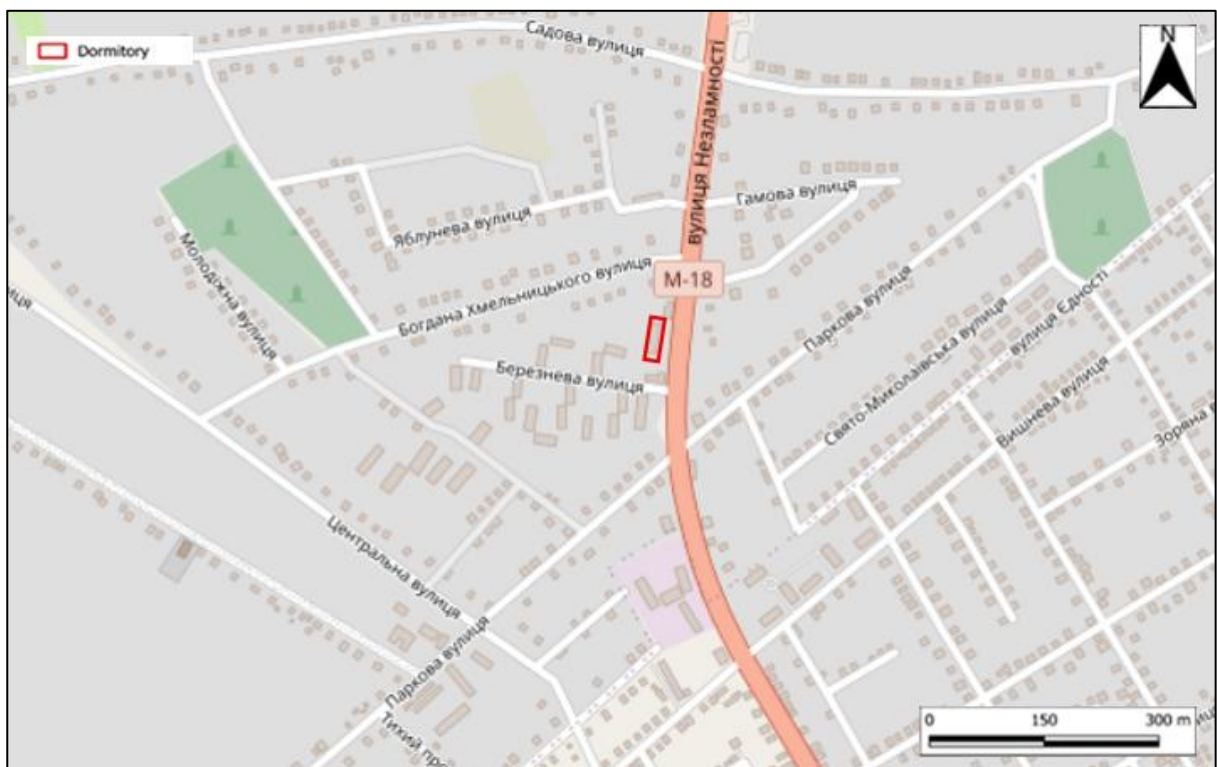
планування з центральним коридором та несучими стінами вважається придатним для такого перепрофілювання.

Будівля межує: · з півночі – з сусідньою житловою забудовою; · зі сходу – з сусідньою житловою забудовою та доступом до місцевої вулиці; · із заходу – з сусідньою житловою забудовою та прилеглою ділянкою; · з півдня – з навколишньою житловою зоною та місцевою зоною доступу.

Будівля межує: · з півночі – з сусідньою житловою забудовою; · зі сходу – з сусідньою житловою забудовою та доступом до місцевої вулиці; · із заходу – з сусідньою житловою забудовою та прилеглою ділянкою; · з півдня – з навколишньою житловою зоною та місцевою зоною доступу.

Будівля перебуває у комунальній власності, а офіційним замовником проекту реконструкції є Берестянська міська рада, яка діє на основі прав комунальної власності територіальної громади. Документація з попереднього відбору також підтверджує державну власність як на об'єкт, так і на земельну ділянку, та вказує, що місцевий партнер здатний забезпечити підключення до комунальних мереж, юридичну підтримку та цільове довгострокове функціональне використання реконструйованого об'єкта..

Рисунок 1: Розташування суброєкту в межах м. Піщанка

Джерело: © Учасники OpenStreetMap. Дані доступні за ліцензією Open Database License (ODbL). URL: <https://www.openstreetmap.org>

Рисунок 2: Супутникове зображення суброєкту в межах Піщанки

Джерело: Google. (2026). Супутниковий вид Піщанки (Берестянський район, Харківська область), Україна [Супутникове зображення]. Google Maps. <https://www.google.com/maps/place/Pischanka+Kharkiv+Oblast,+Ukraine> (Зображення ©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Реабілітаційні роботи будуть виконані у колишній будівлі гуртожитку в Піщанці. Інформація щодо будівлі надана в Таблиці 1, а орієнтовний обсяг робіт для об'єкта викладений у Таблиці 2. Точний обсяг та специфікації визначені у відповідній тендерній документації.

Таблиця 1: Огляд будівлі

№	Зображення	Назва об'єкта	Розмір будівлі
1	 <p>Google. (2025). Street View Піщанки, Україна [Зображення Street View]. Google Maps. https://www.google.com/maps (Зображення ©2025 Google.)</p>	Колишня гуртожитку, Піщанка, Березнева, 6	Загальна площа: 978 м ² ; Кількість поверхів: 2; Прогнозована майбутня заселеність: 44 особи

Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт

Пакети робіт, які включені у відповідальність та бюджет USIF:

- Видалення всіх існуючих внутрішніх оздоблень та даху до каркасу
- Новий дах (без горища)
- Структурний ремонт та зміцнення частин будівлі
- Модифікація дверних та віконних прорізів у несучих стінах
- Нові стіни та перегородки
- Утеплення фасаду та оздоблення
- Нові вікна та двері
- Нове внутрішнє оздоблення
- Нові внутрішні механічні та електричні системи
- Блискавкозахист та заземлення
- Система виявлення газу та сигналізація
- Нові внутрішні системи інтернету та відеопостереження безпеки
- Тепловий насос для постачання гарячої води
- Фотоелектрична станція
- Обладнання ванних кімнат
- Обладнання кухонь
- Всі квартири на першому (цокольному) поверсі розроблені з урахуванням потреб людей з інвалідністю, які користуються інвалідними візками
- Зовнішні пандуси та сходи
- Периметральне мощення
- Підключення до зовнішніх комунальних мереж

Пакети робіт, які включені у відповідальність та бюджет місцевого бенефіціара:

- Благоустрій за межами периметрального мощення

- Зовнішнє підключення електроенергії
- Зовнішнє підключення інтернету
- Зовнішнє централізоване водопостачання
- Зовнішня централізована побутова каналізація
- Зовнішнє централізоване теплопостачання
- Внутрішні меблі (відсутні частини)

Специфіка проекту:

- Будівля наразі вакантна та не експлуатується.
- Суброєкт передбачає реконструкцію та перепрофілювання будівлі у тимчасове житло для ВПО.
- Будівля має типове планування гуртожитку з центральним коридором і може бути адаптована під невеликі квартири для майбутніх мешканців.
- Будівля розташована у забудованій житловій зоні, оточена сусідньою житловою забудовою.

3. ЕКОЛОГІЧНЕ ТА СОЦІАЛЬНЕ ОБСТЕЖЕННЯ / ВІЗИТ НА ОБ'ЄКТ

Було проведено візит на об'єкт для перевірки екологічних, соціальних, здоров'я та безпеки (ESHS) умов будівлі та для оцінки рамок умов для процедур поводження з відходами під час реабілітації, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Наступна матриця підтримує специфікацію рівнів ризику для видалення азбестовмісного матеріалу (АСМ), одного з найбільш чутливих небезпечних матеріалів, що зазвичай зустрічаються у проектах реабілітації будівель

Матриця ризику видалення азбесту (включаючи азбестовий пил у пункті 5)

Група матеріалів	ТЕХНІКА ВИДАЛЕННЯ			
	Без порушення	Незначне порушення (зовні)	Незначне порушення	Значне порушення
1. Армвані пластики або азбестовмісні матеріали типу «штучний мармур» (матеріал стійкий до стирання та має високу адгезію, наприклад завдяки високій твердості або наявності покриття; приклади: бакеліт, коловініл, покриття, ущільнювачі на основі пластмас, підвісоння типу «штучний мармур»)	Низький	Низький	Середній	Середній

Група матеріалів	ТЕХНІКА ВИДАЛЕННЯ			
	Без порушення	Незначне порушення (зовні)	Незначне порушення	Значне порушення
2. Еластичні азбестовмісні матеріали (наприклад мастики або герметики)	Низький	Середній	Середній	Середній
3. Азбестоцементні матеріали (азбест зв'язаний у цементній матриці; наприклад хвилясті листи, облицювання, шифер)	Низький	Середній	Середній	Середній
4. Ткані або пресовані азбестовмісні матеріали (переважно незв'язані матеріали з волокнами хризотилу; наприклад шнури, тканини, прокладки, вініл)	Середній	Середній	Середній	Високий
5. Азбестовий пил (наприклад утворений внаслідок руйнування або дроблення азбестоцементних матеріалів; переважно уламки покрівельних матеріалів — шифер, хвилясті азбестоцементні листи тощо)	Середній	Середній	Високий	Високий
6. Слабко зв'язані азбестовмісні матеріали (переважно з волокнами амфіболу, хоча може траплятися і хризотил; наприклад теплоізоляційні плити, папір, штукатурка)	Середній	Середній	Високий	Високий
7. Незв'язані азбестовмісні матеріали (переважно з волокнами амфіболу, але також може траплятися хризотил; наприклад ізоляція труб, напилювана ізоляція, теплоізоляційні обмотки)	Середній	Високий	Високий	Високий

3.1 Екологічне обстеження

Екологічне обстеження було проведене USIF для оцінки існуючих умов об'єкта та для виявлення будь-яких потенційних екологічних або пов'язаних зі здоров'ям ризиків. Висновки цього обстеження формують основу для планування безпечних та відповідних робіт.

Обстеження щодо небезпечних матеріалів зосереджувалося на: · Азбестовмісному матеріалі (АСМ), · Інших небезпечних матеріалах. Візит на об'єкт було проведено 19 березня 2026 року.

Інспекцію проводила: · Консультант з екологічної безпеки будівництва: О. Хандогіна.
Лабораторний аналіз з Піщанки, вул. Березнева, 6 (2 зразки): · утеплення підвіконня, · бітумна/гідроізоляція даху.

Були оглянуті наступні зони будівлі: · поверхи будівлі, · зовнішній периметр будівлі.

3.1.1 Азбестовмісні матеріали

У дослідженні, проведеному у нежитловій будівлі гуртожитку, що належить Берестянській міській раді, матеріали, що містять азбест, були ідентифіковані на основі лабораторного аналізу. До них належать утеплення підвіконня та бітумний/гідроізоляційний матеріал. Однак приблизну кількість азбестовмісних матеріалів визначити не вдалося, оскільки доступ до зон, де такі матеріали ймовірно присутні, був неможливий під час візиту на об'єкт.

Результати лабораторних досліджень показали, що утеплення підвіконня містить дуже низьку концентрацію азбесту, що свідчить про те, що його присутність, ймовірно, пов'язана з випадковим забрудненням базового матеріалу, а не з навмисним використанням. На відміну від цього, азбест був підтверджений у бітумному/гідроізоляційному матеріалі, знайденому поруч з будівлею.

У рамках запланованих реконструкційних робіт всі виявлені матеріали будуть видалені.

Таблиця 3: Азбестовмісні продукти, виявлені у старому гуртожитку в Пищанці

Об'єкт	Продукт / Опис	Результат візуального огляду або лабораторного аналізу	Фотодокументація
Старий гуртожиток у Пищанці / підвіконня	Утеплення підвіконня	<p>Стан: Слабко зв'язаний/волокнистий теплоізоляційний матеріал на підвіконнях, що містить невелику кількість азбесту, частково порушений та пошкоджений. Орієнтовна кількість: $\approx 3-5 \text{ м}^3$ Лабораторний аналіз: Проведено/підтверджено Примітка: Згідно з лабораторним аналізом, концентрація азбесту дуже низька, тому заходи з пом'якшення в основному складатимуться з використання 3ІЗ та зволоження матеріалу.</p>	
Старий гуртожиток у Пищанці / Горіщне покриття	Бітумна/Гідроізоляція	<p>Стан: Сильно зв'язаний азбестовий матеріал/частково пошкоджений* Візуальний огляд: Підтверджений азбест Орієнтовна кількість: $\approx 550 \text{ м}^2$ Лабораторний аналіз: Проведено/підтверджено</p>	

3.1.1.1 Екологічне управління та заходи з пом'якшення

Утеплення підвіконня:

Оцінка ризику АЗМ у поточному встановленому стані: Лабораторний аналіз виявив азбест в утепленні підвіконня у дуже низькій концентрації. Враховуючи незначний вміст азбесту, ризик, пов'язаний з цим матеріалом, вважається низьким і може бути пов'язаний з випадковим забрудненням, а не з навмисним використанням азбесту.

Рівень ризику під час робіт з видалення АЗМ: Цей матеріал може бути видалений з використанням стандартних засобів індивідуального захисту (ЗІЗ), придатних для роботи з мінеральною ватою. Для мінімізації пилу та потенційного вивільнення волокон матеріал слід зволожити та негайно упакувати після видалення.

Оцінка ризику: Азбест при видаленні вважається небезпечним матеріалом. Якщо заходи з пом'якшення належним чином застосовані, рівень ризику вважається низьким або середнім.

Заходи з пом'якшення: · Видалення АЗМ має виконуватися навченим та компетентним персоналом відповідно до процедур, прийнятих USIF, та положень Плану управління та видалення азбесту (AMRP). · Використання відповідних засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) під час робіт з видалення: маска FFP3 та одноразові комбінезони, захисне взуття та каска, рукавички тощо. · Під час видалення АЗМ слід зволожувати, уникаючи надмірного стоку води. · Мішки для відходів повинні бути герметично закриті і, де це застосовно, додатково загорнуті в поліетилен високої щільності (HDPE) товщиною не менше 200 мкм та марковані. · Видалення слід проводити обережно, використовуючи ручні методи, щоб уникнути непотрібного порушення. · Подальші інструкції, включаючи інформацію про транспортування та утилізацію, надаються в AMRP.

Бітумна/Гідроізоляція:

Оцінка ризику АЗМ у поточному встановленому стані: Вважається, що бітумний/гідроізоляційний матеріал, що містить азбест, присутній у конструкції даху. У поточному встановленому стані матеріал становить обмежений ризик за умови, що він залишається непорушеним.

Рівень ризику під час робіт з видалення АЗМ: Під час видалення з цим АЗМ слід поводитися обережно, використовуючи відповідні засоби індивідуального захисту, інтенсивне розпилення води та лише ручні інструменти, такі як скребки. Слід уникати використання високошвидкісного обертового обладнання. Видалення слід проводити поступово та під наглядом.

Оцінка ризику: Азбестовмісний матеріал після порушення або видалення вважається небезпечним. Якщо застосовуються відповідні заходи з пом'якшення, рівень ризику вважається низьким.

Заходи з пом'якшення: · Видалення АЗМ має виконуватися навченим та компетентним персоналом відповідно до процедур, прийнятих USIF, та положень Плану управління та видалення азбесту (AMRP). · Використання відповідних засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) під час робіт з видалення: маска FFP3 та одноразові комбінезони, захисне взуття та каска, рукавички тощо. · Під час видалення АЗМ слід зволожувати. · Видалений матеріал має бути негайно зібраний, герметично закритий у поліетилен високої щільності (HDPE) товщиною не менше 200 мкм або інше відповідне герметичне пакування та маркований. · Пошкодження матеріалу слід мінімізувати під час видалення. Використання високошвидкісного обертового обладнання, такого як шліфувальні машини або різакі, заборонено; слід використовувати лише ручні інструменти, такі як скребки, де це застосовно. · Роботи з видалення слід проводити поступово та під наглядом для моніторингу стану матеріалу та кількості, що залишається на основі. · Подальші інструкції, включаючи інформацію про транспортування та утилізацію, надаються в AMRP.

Роботи з видалення азбесту в тендерній документації

Заходи з видалення АЗМ повинні бути чітко визначені в тендерній документації та відображені в договорі на виконання робіт, щоб зобов'язати будівельну компанію виконувати роботи з видалення АЗМ відповідно до найкращих галузевих практик (VIP) та національного законодавства.

Ключові питання, які слід відобразити в тендерних документах:

1. Вимоги до підрядника – обсяг робіт

У розділі ESHS або окремо слід надати загальні вимоги щодо робіт з видалення небезпечних матеріалів/АЗМ.

Має бути чітко зазначено, що будь-яке використання АЗМ заборонено, і скорочення будь-якої присутності АЗМ, виявленої або виявленої на подальших етапах проекту, має розглядатися відповідно до національних стандартів та стандартів VIP (той, що є сильнішим).

У цьому розділі також слід визначити рівень деталізації, який клієнт або власник об'єкта вимагає в документах та планах управління, діяльності з нагляду та моніторингу, звітності та інших результатах, які мають управлятися та надаватися підрядником (вимоги ESMP).

Тут рекомендується, щоб підрядник розробив План робіт з видалення азбесту (ARPW), який може базуватися на об'єктно-специфічному Плані управління азбестом.

Кошториси цін

Рекомендується зазначити окрему одиницю/послугу "Роботи з видалення азбесту" в кошторисі цін та розділити основні компоненти робіт на кілька рядків. Чим конкретніші вимоги надані, тим точніші будуть кошторисні розрахунки та пропозиція.

Наприклад, демонтаж та утилізація азбестоцементних труб (м), очищення забруднених азбестовим пилом поверхонь (м²) та видалення зруйнованого АЗМ (тонн).

Графік реалізації

Вимога зазначити графік робіт з видалення АЗМ у загальному графіку реалізації проекту може допомогти підряднику зрозуміти та точно спланувати будівельні роботи, враховуючи, що поки роботи з видалення АЗМ не виконані, жодні інші будівельні роботи не повинні розпочинатися в забрудненому просторі/зоні.

Кваліфікаційні вимоги

Доцільно додати кваліфікаційні вимоги до тендерної документації, вимагаючи від підрядників надати докази виконаних проектів з видалення з аналогічним обсягом робіт та запросити докази навчання персоналу/сертифікати для роботи з АЗМ.

Однак запит на кваліфікацію підрядника може призвести до низького інтересу з боку учасників та поставити під загрозу весь проект повторного тендеру, оскільки наразі лише кілька компаній можуть надати докази подібних робіт в Україні. Водночас держава не вимагає сертифікації, і наявність ліцензії на роботи з видалення (етап демонтажу) чітко не визначена.

Крім того, радиться організувати попередню тендерну зустріч з усіма потенційними учасниками торгів для обговорення обсягу робіт з видалення АЗМ та специфікацій, які повинні бути включені в їхні пропозиції.

Правила та вимоги щодо видалення АЗМ

При видаленні старих азбестовмісних продуктів вкрай важливо забезпечити підготовку Плану робіт з видалення азбесту (ARPW). Цей план допомагає професійно керувати роботою з небезпечними матеріалами відповідно до наявних найкращих галузевих практик.

Азбестовмісні матеріали підлягають суворо визначеним процедурам управління небезпечними відходами. Ці матеріали можуть бути у формі азбестоцементу, азбестовмісних фланців, відходів, що містять міцно зв'язаний азбест з об'ємною щільністю вище $1\ 000\ \text{кг/м}^3$, відходів, що містять слабо зв'язаний азбест (подрібнений) з об'ємною щільністю нижче $1\ 000\ \text{кг/м}^3$ тощо.

АЗМ повинен розглядатися під час видалення та ретельно зберігатися, транспортуватися та утилізуватися на затвердженому полігоні. План робіт з видалення азбесту повинен детально описувати процес, включаючи законодавчу базу, покрокове поводження з АЗМ, заходи з пом'якшення для навколишнього середовища, громади та персоналу, процес моніторингу та докази з належною документацією.

Крім того, ARPW надає інформацію про інституційні рамки (наприклад, наглядач, оператор полігону тощо), очікувані кількості АЗМ, метод видалення азбесту та процедурну концепцію для впровадження робіт з видалення АЗМ. ARPW повинен представляти, але не обмежуватися, наступну інформацію:

- Застосований метод видалення;
- Зони, які мають бути встановлені;
- Матеріали, що використовуються для інкапсуляції;
- Передбачене обладнання та якість фільтрів;
- Розташування шлюзових камер та обладнання для витяжки повітря (якщо потрібно);
- Логістика для системи витяжки (якщо потрібно);
- Розміщення забору свіжого повітря та діаграма повітряного потоку (якщо потрібно);
- Процес видалення АЗМ/метод очищення;
- Метод обробки та обраний полігон;
- Графік часу та процес перевірки.

3.2 Соціальне обстеження

3.2.1 Опис оточення суброєкту

Колишня будівля гуртожитку, запропонована для реконструкції, розташована за адресою: вул. Березнева, 6, село Піщанка, Берестянський район, Харківська область. Будівля розташована в межах забудованої житлової зони та оточена сусідньою забудовою. Об'єкт доступний з місцевої вуличної мережі та може бути досягнутий пасажирськими та службовими транспортними засобами. Доступна проектна документація також підтверджує, що вздовж вулиці проходить лінія електропередачі та що всі необхідні комунальні мережі розташовані на короткій відстані від будівлі.

У навколишній зоні будівлі знаходяться: · індивідуальні житлові будинки та багатоквартирні житлові будівлі; · комерційні об'єкти; · магазини та аптеки; · доступ до громадського транспорту, розташований приблизно на відстані 200 м;

· соціальна інфраструктура, включаючи освітні заклади та амбулаторію сімейної медицини, розташовані приблизно на відстані 500 м; · прилеглі зелені елементи, включаючи існуючі дерева навколо будівлі.

Доступна інформація вказує, що сусідні будівлі розташовані приблизно в 10–30 м від об'єкта. Враховуючи розташування суброєкту в інтенсивній житловій зоні, будівельні роботи можуть спричинити тимчасове порушення для сусідніх мешканців та інших рецепторів, зокрема через шум, пил, будівельний транспорт та тимчасову перешкоду маршрутів доступу. Відповідні заходи з пом'якшення визначені в ESMP та пов'язаних планах управління.

Заходи для обмеження потенційних впливів на сусідніх мешканців та інших чутливих рецепторів, зокрема щодо генерації шуму та пилу, визначені в Таблиці 7.

3.2.2 Соціальна базова інформація

Наразі будівля вакантна та не експлуатується. Згідно з документацією з попереднього відбору, в будівлі немає зареєстрованих осіб, вона не здається в оренду, і наразі в будівлі не працюють працівники. Таким чином, суброєкт не передбачає будь-яких поточних мешканців або користувачів, які потребували б переселення під час фази реконструкції.

Будівля є колишнім гуртожитком, призначеним для реконструкції та перепрофілювання у тимчасове житлове приміщення для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Існуюча типологія будівлі придатна для перетворення на невеликі квартири, включаючи квартири-студії та однокімнатні квартири.

Навколишня зона розташована в межах житлового середовища. У навколишній зоні є індивідуальні будинки, багатоквартирні будівлі та комерційні об'єкти, тоді як соціальна інфраструктура включає магазини, аптеки, освітні заклади та амбулаторію сімейної медицини. Громадський транспорт доступний приблизно за 200 м. Ці рецептори можуть відчути тимчасові незручності під час будівництва, зокрема від шуму, пилу, транспорту та будівельної логістики.

Не очікується постійних соціальних впливів, таких як фізичне переміщення, економічне переміщення, втрата житла або втрата засобів до існування, оскільки будівля наразі вакантна, а земельна ділянка перебуває у комунальній власності. Основними очікуваними соціальними ризиками є тимчасові порушення, пов'язані з будівництвом, для сусідніх мешканців та близьких підприємств, а також необхідність належного залучення зацікавлених сторін та управління скаргами під час реалізації.

Контрольний перелік для виявлення потенційних соціальних ризиків та впливів суброєкту (SP)

Потенційні соціальні впливи	Так	Ні	Надайте деталі для обґрунтування вашої відповіді
1. Чи очікується фінансування нового будівництва?		X	Субпроект стосується реконструкції/перепрофілювання існуючої будівлі.
2. Чи передбачається реконструкція/ремонт існуючого об'єкта?	X		Планується реконструкція
3. Чи є укриття від ракет або бомб?		X	Доступна документація не підтверджує існуюче сховище в будівлі
4. Чи планується будівництво/реконструкція протиракетного або протибомбового укриття?		X	
5. Яка відстань до протиракетного або протибомбового укриття (якщо воно є або планується його будівництво/реконструкція)?			Недоступно на цьому етапі
6. Чи вимагає SP вжиття заходів щодо інклюзивного доступу?	X		Заходи з доступності повинні бути включені в проект відповідно до застосовних вимог для майбутніх мешканців.
7. Чи може СП спричинити постійні пошкодження або втрату житла, інших активів, ресурсів?		X	Будівля вакантна; не очікується постійних соціальних втрат
8. Чи є земельна ділянка, обрана для цих робіт, вільною від обтяжень і чи перебуває вона у державній/публічній/комунальній власності?	X		Будівля та земельна ділянка перебувають у комунальній власності
9. Чи передбачатиме реалізація проекту SP викуп приватних земельних ділянок?		X	Не очікується придбання приватної землі
10. Чи спричинить цей субпроект будь-які обмеження доступу для користувачів громадського транспорту/пішоходів/бізнес- та торговельної діяльності?		X	Не очікується постійних обмежень; лише можливі тимчасові незручності, пов'язані з будівництвом
11. Чи передбачено ділянку для складування матеріалів та під'їзні шляхи для транспортних засобів під час будівельних робіт?	X		На земельній ділянці поруч з будівлею, питання підлягає обговоренню.
12. Чи є особи без права власності, які проживають або ведуть господарську діяльність на ділянці, підготовленій для будівництва в рамках субпроекту?		X	Будівля вакантна; таких користувачів не виявлено.

Потенційні соціальні впливи	Так	Ні	Надайте деталі для обґрунтування вашої відповіді
13. Чи ймовірний тимчасовий вплив?	X		Типові тимчасові впливи можуть включати шум, пил, транспорт та порушення доступу для сусідніх мешканців та підприємств.
14. Чи існує ймовірність виселення, припинення бізнесу, комерційної діяльності або діяльності, пов'язаної із зароблянням на життя, під час будівництва?		X	Такий вплив не очікується, оскільки будівля вакантна, а бізнес-діяльність знаходиться за межами будівельного майданчика
15. Чи потрібне тимчасове або постійне фізичне переміщення людей через будівельні роботи?		X	Не очікується переміщення
16. Чи передбачає цей субпроект переселення будь-яких осіб? Якщо так, надайте, будь ласка, пояснення.		X	Не очікується переселення.
17. Чи відбудеться втрата/пошкодження сільськогосподарських угідь, посівів, дерев?		X	
18. Чи відбудеться втрата доходів та засобів до існування для кого-небудь внаслідок реалізації заходів проекту?		X	
19. Чи втратить населення постійний або тимчасовий доступ до засобів виробництва, послуг або природних ресурсів?		X	
20. Чи спричинить проект втрату робочих місць?		X	
21. Чи спричинить проект значний відтік робочої сили внаслідок нового будівництва?		X	
22. Чи потребуватимуть нові будівельні роботи додаткової/кваліфікованої робочої сили з-поза меж місцевості?		X	
23. Чи спричинять субпроекти/будівельні роботи порушення/неспокій у місцевій громаді?	X		Тимчасові порушення можуть вплинути на сусідніх мешканців та комерційні об'єкти
24. Чи спричинить будівництво нових споруд, дренажних систем, ліній електропередач шкоду громадським будівлям/ресурсам/сусіднім будинкам, колодязям, земельним ділянкам, місцям поховання, дитячим майданчикам, школам тощо?		X	Такий вплив не очікується при нормальному управлінні будівництвом.
25. Чи призведе субпроект до скорочення		X	

Потенційні соціальні впливи	Так	Ні	Надайте деталі для обґрунтування вашої відповіді
робочої сили місцевої громади?			
26. Чи може проект спричинити непередбачувані наслідки, такі як аварії/пошкодження сусідніх будівель?		X	Як застосовно для стандартних будівельних робіт
27. Чи є вразливі групи населення (включно з корінними народами), які можуть зазнати негативного впливу внаслідок заходів, пов'язаних із проектом?	X		Сусідні мешканці, включаючи літніх людей та сім'ї з дітьми, можуть тимчасово постраждати від будівельних незручностей.
28. Чи надходили скарги від місцевих мешканців або неурядових організацій щодо експлуатації об'єкта? Якщо відповідь «так», чи будуть кошти SP використані для вирішення цих скарг?		X	

3.2.3 Соціальне управління та пом'якшення

Соціальне управління та пом'якшення потенційних негативних впливів враховують наступні ключові теми: · будівельні роботи та їх потенційний вплив на сусідніх мешканців, сусідні будівлі та комерційні об'єкти; · залучення зацікавлених сторін та комунікація з місцевою громадою, місцевими органами влади та іншими зацікавленими сторонами.

Щодо будівельних робіт:

Оскільки будівля наразі вакантна та не експлуатується, не очікується впливів, пов'язаних з мешканцями на об'єкті або внутрішніми користувачами під час реконструкції. Однак будівля розташована в інтенсивній житловій зоні, з індивідуальними та багатоквартирними будівлями та комерційними об'єктами в радіусі 50 м, а сусідні будівлі розташовані на відстані приблизно 10–30 м. Соціальна інфраструктура також розташована поблизу, включаючи магазини та аптеки приблизно за 20 м, амбулаторію сімейної медицини та освітні заклади приблизно за 500 м, та громадський транспорт приблизно за 200 м.

Тому, на додаток до стандартних заходів з охорони праці на будівництві, повинні застосовуватися наступні заходи соціального пом'якшення:

- безперешкодний та безпечний пішохідний доступ вздовж прилеглих вулиць та маршрутів доступу повинен підтримуватися постійно;
- будівельна логістика, зберігання матеріалів та рух транспортних засобів повинні бути організовані таким чином, щоб мінімізувати порушення для сусідніх мешканців, близьких підприємств та місцевого руху;
- шумні роботи, роботи, що генерують пил, та видалення відходів повинні належним чином управлятися і, де це практично можливо, плануватися для зменшення незручностей для близьких рецепторів;
- всі будівельні зони повинні бути чітко огорожені, марковані та захищені для запобігання несанкціонованому доступу;
- підрядник повинен забезпечити належні об'єктні приміщення для працівників, включаючи туалети,

умивальники та зони відпочинку; · відповідальний представник об'єкта повинен бути доступний під час робіт для прийому та розгляду скарг та претензій від сусідніх мешканців та інших зацікавлених сторін; · всі тимчасові впливи, пов'язані з шумом, пилом, транспортом, поведженням з відходами та здоров'ям і безпекою громади, повинні управлятися через об'єктно-специфічний ESMP, План управління будівництвом та План управління відходами.

Подальші заходи описані в детальному РА ESMP та пов'язаних планах управління. Попередня об'єктна документація також визначає загальні будівельні порушення, утворення відходів та зміни в життєвому середовищі близьких зацікавлених сторін як ключові соціальні та екологічні ризики, що потребують управління.

Залучення зацікавлених сторін:

Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації проводяться відповідно до Плану залучення зацікавлених сторін, який визначає процедури комунікації з постраждалими та зацікавленими сторонами та забезпечує прозоре надання інформації, пов'язаної з проектом.

Для цього суброєкту залучення зацікавлених сторін залишається важливим, оскільки, хоча будівля вакантна, об'єкт розташований у забудованій житловій зоні, і будівельні роботи можуть вплинути на сусідніх мешканців, прилеглих землекористувачів та комерційні об'єкти. Доступна проектна документація спеціально рекомендує встановлення відповідних процедур залучення зацікавлених сторін та внутрішніх і зовнішніх механізмів розгляду скарг.

Тому тісна комунікація та координація між будівельним підрядником, місцевим партнером та навколишньою громадою повинні забезпечуватися протягом усього періоду реалізації. Механізми розгляду скарг повинні включати чітко визначені контактні пункти та доступні процедури для подання та вирішення скарг.

4. ПРАВОВА БАЗА

Цей розділ надає огляд законів та стандартів, застосованих в Україні, які служать мінімальними вимогами для проекту. Однак вони будуть доповнені ВІР як частиною стандартів KfW.

4.1 Правова база щодо поведження з небезпечними матеріалами

Закон про систему громадського здоров'я, який набрав чинності в жовтні 2023 року, забороняє використання азбесту та азбестовмісних матеріалів в Україні в проектах реконструкції та нового будівництва. Азбестовмісні матеріали, виявлені під час реконструкції та ремонту, повинні бути видалені та утилізовані як небезпечні відходи.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1013 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Про безпеку та захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест" доповнює заборону на використання азбесту та встановлює правила мінімізації ризиків, пов'язаних з негативним впливом азбесту на здоров'я працівників у всіх видах трудової діяльності, де працівники піддаються або

можуть піддаватися впливу азбестового пилу від матеріалів і виробів, що містять азбест.

Ці Державні санітарні норми та правила встановлюють вимоги до захисту працівників від шкідливого впливу азбесту на робочому місці. Виробництво та використання азбесту заборонені, за винятком діяльності, пов'язаної з видаленням азбестовмісних матеріалів. Ключові терміни, такі як "азбест", "азбестове волокно" та "азбестовмісний пил", визначені в документі.

Дотримання цих норм є обов'язковим для всіх суб'єктів, що займаються діяльністю, пов'язаною з азбестом. Норми застосовуються до реконструкції, ремонту, знесення та видалення будівель з азбестовмісними матеріалами та викладають ключові вимоги, включаючи, але не обмежуючись наступним:

Необхідно проводити оцінку ризиків для визначення впливу азбесту на працівників, і вплив азбесту на робочому місці не повинен перевищувати встановлених граничних значень. · Має бути розроблений план управління азбестом для забезпечення належного контролю та запобігання ризикам, пов'язаним з азбестом. · Повинні вживатися технічні та організаційні заходи для зменшення впливу азбесту. · Працівники, які піддаються впливу азбесту, повинні проходити регулярні медичні огляди. · Підприємства, що працюють з азбестом, повинні бути відокремлені від житлових зон та обладнані системами аспірації та очищення повітря. · Азбест та азбестовмісні матеріали повинні бути упаковані в герметичні контейнери та транспортуватися за відповідних умов. · Час, який працівники проводять у безпосередньому контакті з азбестом, мінімізується через механізацію та автоматизацію процесів. · Все обладнання, яке може вивільняти азбестовий пил у повітря, повинно бути герметизоване та підключене до аспіраційних систем. · Проводяться регулярні вимірювання концентрації азбесту в повітрі, і працівники забезпечуються засобами індивідуального захисту. · Зони з високою концентрацією азбестового пилу повинні бути позначені попереджувальними знаками. · Працівники мають доступ до окремих приміщень для відпочинку та прийому їжі. · Також проводяться регулярні медичні огляди для працівників, які працюють з азбестом. · Вимірюються температура, вологість та швидкість руху повітря для контролю мікроклімату в приміщеннях. · тощо.

Ці санітарні норми забезпечують комплексний підхід до захисту працівників від шкідливого впливу азбесту, включаючи технічні, організаційні та медичні заходи.

4.2 Основне екологічне законодавство та законодавство з охорони здоров'я та безпеки

Передбачається, що проект буде проектуватися, реалізовуватися та експлуатуватися відповідно до всіх застосованих національних, європейських та міжнародних законів і конвенцій, а також відповідних вимог, політик та керівних принципів KfW у сферах охорони праці (OHS) та екологічного і соціального управління.

Згідно з українським законодавством, проект повинен відповідати конкретним екологічним, трудовим законам, нормам та правилам з охорони здоров'я та

безпеки, застосовним до його діяльності протягом усіх етапів – проектування, будівництва та експлуатації. Наступна схема окреслює основні застосовні закони та правила, які можуть бути додатково оновлені додатковими правовими актами та будівельними нормами на основі остаточної проектною документації та внутрішніх програм і інструкцій.

Опис відповідного законодавства ЄС та національного законодавства, пов'язаного з екологією та охороною праці (OHS), наведено в Таблиці 4.

Таблиця 4: Екологічне законодавство та законодавство з охорони праці, пов'язане з ЄС та національне

ЧИННЕ ЗАКОНОДАВСТВО	ВІДПОВІДНО ДО
<p>✓ ОСНОВНИХ УКРАЇНСЬКИХ НОРМАТИВНИХ РЕГУЛЯЦІЙ з охорони довкілля</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Закон України «Про планування та забудову територій»; ■ Закон «Про регулювання містобудівної діяльності»; □ Закон України «Про охорону культурної спадщини»; ■ Закон України «Про охорону навколишнього середовища»; ■ Закон «Про охорону атмосферного повітря»; ■ Закон України «Про санітарне та епідеміологічне благополуччя населення»; ■ Закон України «Про житлово-комунальні послуги»; ■ Закон «Про управління відходами»; ■ Закон «Про систему охорони здоров'я» ■ Земельний кодекс України; ■ Наказ Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Щодо безпеки та захисту працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест» ■ Наказ Міністерства охорони здоров'я «Державні санітарні норми та правила утримання населених пунктів»; □ ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектною документації на будівництво»; □ ДБН А.2.2-1-2021 «Структура та зміст матеріалів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні та будівництві промислових підприємств, будівель та споруд. Основні принципи проектування» □ ДБН Б.1.1-31:2013 «Захист територій, будівель та споруд від шуму»; □ ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»; 	<p>✓ ОСНОВНИ ЕКОЛОГІЧНІ НОРМАТИВНІ РЕГЛАМЕНТИ ЄС</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Директива 2004/35/ЄС – про екологічну відповідальність щодо запобігання та ліквідації шкоди навколишньому середовищу; □ Директива 94/62/ЄС – про упаковку відходів; □ Директива 2011/92/ЄС – про оцінку впливу певних державних та приватних проектів на навколишнє середовище; □ Директива 2003/4/ЄС – про доступ громадськості до екологічної інформації; □ Директива 2008/98/ЄС – Рамкова директива про відходи; □ Регламент (ЄС) № 1272/2008 Європейського Парламенту та Ради про класифікацію, маркування та упаковку речовин і сумішей (GHS Rev. 8) □ Директива 2023/2668 про захист працівників від ризиків, пов'язаних з впливом азбесту на роботі □ TRGS 519 Азбест: Знесення, реконструкція або технічне обслуговування (Німецький технічний регламент щодо небезпечних речовин) Версія: січень 2007 – 2014, переглянуто березень 2007 – березень 2022 □ Практичні рекомендації щодо інформування та навчання працівників, задіяних у діяльності з видалення азбесту або технічного обслуговування, Європейський Союз, 2012 □ Керівні принципи щодо аудиту відходів перед знесенням та реконструкцією будівель, ЄС з управління будівельними та демонтажними відходами, травень 2018
<p>✓ ОСНОВНИ УКРАЇНСЬКІ НОРМАТИВНІ ПОЛОЖЕННЯ з БЕЗПЕКИ ПРАЦІ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Кодекс законів про працю України; ■ Кодекс цивільного захисту України; □ Закон «Про охорону праці»; □ Закон «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»; □ Закон «Про основи законодавства про охорону здоров'я»; ■ Закон «Про систему охорони здоров'я» ■ Закон «Про об'єкти підвищеної небезпеки»; ■ Закон «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»; □ ДБН Б.1.2-9-2021 «Основні вимоги до будівель та споруд. Безпека експлуатації»; □ ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці та промислова безпека в будівництві»; □ ДБН А.3.1-5-2016 «Організація будівельного виробництва»; □ ДБН Б.1.2-12-2008 «Будівництво в умовах щільної забудови. Вимоги безпеки»; □ ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці та промислова безпека в будівництві. Основні положення»; ■ Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про безпеку та захист працівників від шкідливого впливу азбесту та азбестовмісних матеріалів» 	<p>✓ ОСНОВНИ НОРМАТИВНІ РЕГЛАМЕНТИ ЄС з БЕЗПЕКИ ТА ПРАЦІ</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Директива 89/391/ЄС – «Рамкова директива» з БЗП щодо запровадження заходів для заохочення покращення безпеки та здоров'я працівників на роботі (Європейська Рада, 1989а); □ Директива 2009/104/ЄС щодо мінімальних вимог до безпеки та здоров'я при використанні робочого обладнання працівниками на роботі (Європейський Парламент та Європейська Рада, 2009); □ Регламент (ЄС) № 305/2011 – будівельна продукція; □ Директива 2009/148/ЄС – вплив азбесту на роботі

5. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ВПЛИВІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПРОЕКТОМ

5.1 Оцінка ризиків АЗМ

Було проведено екологічний скринінг для виявлення потенційної присутності небезпечних матеріалів у зонах суброєкту, що вказує на необхідність подальшого розгляду на етапі проектування. Додаткові деталі щодо екологічного обстеження та його висновків наведені в Розділі 3.1.

Потенційні ризики, пов'язані з недостатньою координацією проектних та будівельних рішень, включають:

- неконтрольована реалізація заходів може спричинити забруднення чистих зон азбестовими волокнами та подальше збільшення витрат на реалізацію та спричинити затримки;
- проектні рішення або робочі процеси щодо поводження з азбестовмісними матеріалами або вже забруднених зон можуть не відповідати міжнародним стандартам;
- суброєкт може бути зупинений під час будівельної діяльності та спричинити затримки;
- збільшення витрат на реалізацію через забруднення чистих зон;
- неналежне поводження з АЗМ зазвичай призводить до значного екологічного та соціального впливу;
- недотримання національних та міжнародних правил охорони праці;
- репутаційні ризики для всіх основних зацікавлених сторін;
- подальше поширення на чисті зони – вплив на здоров'я осіб, які не пов'язані з будівельними роботами, тобто незахищених;
- ризик для працівників будівельної компанії через невикористання засобів індивідуального захисту та відсутність досвідчених наглядачів. Працівники компанії та керівництво повинні бути навчені;
- розсипання пилу АЗМ у чистих зонах під час транспортування та неправильне поводження на полігоні може спричинити забруднення зон, навіть не пов'язаних з об'єктом суброєкту.

5.2 Загальні екологічні впливи та впливи на охорону праці, пов'язані з будівельними роботами

Значна частина впливів пов'язана з будівельною діяльністю і очікується лише під час фази будівництва. На відміну від цього, етапи планування, проектування та експлуатації залишаються незачепленими. Тому всі потенційні екологічні та соціальні впливи та порушення були оцінені та включені в ці підрозділи під час будівництва.

Можливі впливи, перелічені нижче, зазвичай зменшуються шляхом застосування будівельних стандартів під час реалізації, планування та координації заходів з охорони здоров'я та безпеки, а також використання інструментів управління будівництвом. Для попередньої оцінки було враховано, що всі машини та обладнання на будівельних майданчиках повинні бути затверджені та придатні для передбаченої будівельної операції.

<p>Пил та викиди вихлопних газів</p>	<p>Під час будівництва проект генеруватиме середню або високу кількість пилу на будівельному майданчику та в його околицях (залежно від технічних параметрів труб та обсягів робіт). Це може бути спричинене земляними роботами та роботами з вирівнювання, а також присутністю важких вантажівок на будівельному майданчику. Забруднення пилом, ймовірно, виникне під час робіт з реабілітації оболонки будівлі, земляних робіт (якщо застосовно в околицях периметру будівлі), а також навантаження та транспортування матеріалів та будівельних відходів. Може бути достатньо використовувати вантажівки малої вантажності для всіх будівельних зон (де можливо) для зменшення утворення пилу. Транспортні засоби для транспортування будівельних матеріалів на об'єкт та будівельних відходів з нього збільшать викиди CO₂ та NO_x. Однак очікується, що кількість вантажівок буде незначною.</p>
<p>Забруднення відходами</p>	<p>Певна кількість твердих відходів від знесення, ймовірно, буде утворена під час фази будівництва проекту. Ці відходи включатимуть/можуть включати бетон, сталь, залізо, чавун, азбестовмісні продукти тощо, які повинні бути детально описані в Плані управління відходами (як окремий документ або частина проектної документації).</p>
<p>Шумове забруднення</p>	<p>Збільшення шуму, ймовірно, під час будівництва через присутність працівників, роботу обладнання та рух вантажівок, що перевозять будівельні матеріали та тверді відходи. Якщо не контролювати належним чином, це буде значним джерелом шумового забруднення та порушення для мешканців близьких будівель, бізнес-діяльності та звичайних громадян.</p>
<p>Впливи на охорону здоров'я, безпеку та захист працівників</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ризики для працівників, залучених до проекту, є численними та складними, особливо ризики у сфері охорони праці, пов'язані з фізичним, хімічним, біологічним та соціальним захистом. Працівники можуть наражатися на різні професійні небезпеки, такі як падіння, вплив забруднюючих речовин (наприклад, хімічних, фізичних), що можуть спричинити професійні захворювання, робота без належних засобів індивідуального захисту, відсутність належного навчання, документації щодо залучення, недбалість роботодавця тощо. Уникнути цих ризиків можна шляхом належного застосування відповідного трудового законодавства, пов'язаного з охороною здоров'я та безпекою, а також соціальним захистом працівників, що чітко викладено в документі «Процедури управління трудовими ресурсами» (або

	<p>подібному). Рекомендується постійно контролювати умови праці, наявність ЗІЗ тощо на робочому майданчику. Ризики для громади, пов'язані з проектом, є різноманітними та складними. Ризики для здоров'я, безпеки та охорони громади пов'язані переважно з фізичними, хімічними та біологічними впливами, які проект може спричинити у повсякденному житті мешканців району. Найбільш суттєві впливи на здоров'я та безпеку громади під час етапу будівництва спричиняються:</p> <ul style="list-style-type: none">• загальне збільшення інтенсивності руху в районі будівництва;• присутність будівельної техніки на будівельному майданчику та в його околицях;• можливе перенаправлення транспортного потоку та пошкодження доріг;• забруднення, пил (під час реконструкції фасаду та ремонту даху) і, зокрема, шум;• можливі перебої в роботі комунальних служб та будівельних робіт загалом.• Цих ризиків можна уникнути, дотримуючись відповідних місцевих правил безпеки.
--	---

Впливи, описані вище, вважаються негативними, від низької до значної величини, з короткою тривалістю та обмеженою зоною впливу. Однак їх величина може бути зменшена до незначних рівнів шляхом застосування сучасних будівельних технологій та відповідних заходів з пом'якшення.

5.3 Впливи, пов'язані з порушеннями та зміною якості життєвого середовища

Існує кілька потенційних впливів, пов'язаних з впливом пилу, шуму, неприємних запахів, вібрації, штучного освітлення та подібних факторів. Ці впливи безпосередньо пов'язані з якістю соціального та життєвого середовища в околицях будівельного майданчика та прилеглих зонах.

Під час фази будівництва шум та пил генеруватимуться різною будівельною діяльністю, транспортуванням матеріалів та збільшеним рухом транспортних засобів до та з об'єкта та вздовж міських доріг. Такі порушення можуть спричинити дискомфорт та незадоволення серед сусідніх мешканців та місцевих громад.

Закон України "Про систему громадського здоров'я" та застосовні Державні будівельні норми визначають допустимі рівні шуму та періоди часу для будівельних робіт, які повинні суворо дотримуватися. Підрядник зобов'язаний розробити та впровадити План управління будівництвом (СМР) для мінімізації та уникнення порушень для мешканців найближчих житлових будівель..

Інші впливи, як очікується, будуть пом'якшені через сучасні методи будівництва, використання передового обладнання та впровадження і моніторинг дотримання Плану управління екологічними та соціальними питаннями (ESMP), розробленого до початку будівництва.

Особливу увагу слід приділити визначеним зацікавленим сторонам та вразливим групам, як зазначено в Плані залучення зацікавлених сторін (SEP), забезпечуючи своєчасну комунікацію щодо порушень, пов'язаних з будівництвом, та підтримуючи безпечний, безбар'єрний доступ до об'єкта.

Впливи, пов'язані з суброєктом, оцінюються як такі, що мають середній негативний вплив на сусідніх громадян та місцеві громади. Однак їх значущість може бути зменшена до низького або навіть нейтрального рівня шляхом застосування найкращих міжнародних практик та дотримання відповідних норм і правил ЄС та національних норм.

5.4 Впливи, пов'язані з військовими діями

Працівники та користувачі об'єктів або відвідувачі, залучені до проектів реконструкції та реабілітації в регіонах, постраждалих від війни, або на які вона впливає, стикаються з специфічними ризиками для здоров'я та безпеки. Ці ризики виникають через наслідки конфлікту, пошкоджену інфраструктуру та складні умови роботи в районах, які нещодавно були або все ще можуть бути під атакою. Наступні пункти окреслюють основні потенційні впливи на здоров'я та безпеку людей:

Нерозірвані боєприпаси (УХО) можуть створювати довгострокові ризики для громад, створюючи серйозні загрози безпеці та потенційно затримуючи зусилля з післявоєнного відновлення.

- Працівники стикаються зі значним ризиком зіткнення з нерозірваними боєприпасами або іншими залишками війни. Ці вибухові пристрої можуть спричинити серйозні травми або смерть, якщо випадково спрацюють під час будівельних або демонтажних робіт.
- Потрібне спеціальне навчання для працівників, щоб розпізнавати та уникати УХО, і операції з розмінування, що проводяться виключно уповноваженими спеціалістами, можуть бути необхідними до того, як реабілітаційні роботи зможуть безпечно розпочатися.

Психологічні та соціальні наслідки війни можуть поширюватися на покоління, впливаючи на дітей та онуків тих, хто безпосередньо пережив її. Підрядник та оператор об'єкта повинні враховувати це, оскільки особи, які постраждали від минулої травми, можуть бути присутніми на будівельному майданчику та можуть відчувати дистрес від загальної будівельної діяльності (наприклад, шум, вібрація, освітлення).

- Під час атак служби екстреної допомоги (наприклад, швидка допомога, пожежні бригади) можуть бути обмеженими або відчувати затримки у реагуванні через пошкоджену інфраструктуру або триваючі проблеми безпеки. Тому рекомендується створити на об'єкті пункти першої допомоги, забезпечити працівників базовим навчанням з екстреного реагування та забезпечити

наявність надійних систем екстреної комунікації для захисту безпеки працівників.

Враховуючи ризики для здоров'я та безпеки, пов'язані з роботою в районах, що піддаються загрозам, пов'язаним з війною, важливо підготувати працівників до потенційних надзвичайних ситуацій, включаючи необхідність негайно сховатися в разі повітряної атаки або інших інцидентів безпеки.

Працівники повинні бути проінформовані про розташування найближчих сховищ та дотримуватися урядових інструкцій під час надзвичайних ситуацій. Це включає готовність до швидкої евакуації або укриття на місці для забезпечення особистої безпеки. Відповідно, підрядник повинен розробити та впровадити комплексну концепцію безпеки.

Впливи, пов'язані з суброєктом, оцінюються як такі, що мають середній негативний вплив на працівників. Однак їх значущість може бути зменшена до низького або навіть нейтрального рівня шляхом підготовки та впровадження концепції безпеки та пов'язаних навчань.

5.5 Матриця оцінки ключових екологічних та соціальних впливів

Результати оцінки ключових екологічних та соціальних впливів, виявлених під час скринінгу об'єкта на потенційну присутність небезпечних матеріалів, а також потенційні екологічні та соціальні проблеми, які можуть виникнути під час реалізації та експлуатації суброєкту, представлені в Таблиці 5.

Всі виявлені впливи були проаналізовані з урахуванням їх можливих впливів на екологічну та соціальну сфери та були оцінені відповідно до найкращих міжнародних практик та застосовного національного законодавства.

Таблиця 5: Огляд ключових екологічних та соціальних впливів

Identified issue	Nature	Potential impacts/outcomes	Mitigation	Severity of potential impact without mitigation (S)	Probability of impact (P)	Risk rating
Азбест	ЕКОЛОГІЧНИЙ	<ul style="list-style-type: none"> Забруднення небезпечними речовинами; Проблеми зі здоров'ям. 	так	Значний (-)	Частий/майже певний (-)	Значний ризик (-)
Порушення, пов'язані із загальною будівельною діяльністю		<ul style="list-style-type: none"> Шумове забруднення; Забруднення відходами; Світлове забруднення; Збільшення пилу; Транспортні порушення тощо. 	так	Менш значний (-)	Частий/майже певний (-)	Менш значний ризик (-)
Зменшення споживання енергії/ресурсна ефективність		<ul style="list-style-type: none"> Зменшення викидів CO₂; Зменшення споживання води; Зменшення споживання первинної енергії. 	Н.З.	Менш значний (+)	Можливий (+)	Менш значний ризик (+)
Азбест	СОЦІАЛЬНИЙ	<ul style="list-style-type: none"> Розвиток довгострокових проблем зі здоров'ям (наприклад, рак). 	так	Значний (-)	Частий/майже певний (-)	Значний ризик (-)
Порушення постраждалих зацікавлених сторін		<ul style="list-style-type: none"> Блокування безбар'єрного доступу; Відсутність доступу до типової інформації про доступність інфраструктури; Тимчасове переривання життєвого та робочого середовища через будівельну діяльність тощо. 	так	Значний (-)	Частий/майже певний (-)	Значний ризик (-)
Ризики, пов'язані з війною		<ul style="list-style-type: none"> Здоров'я та безпека; Психологічні та соціальні наслідки 	так	Менш значний (-)	Можливий (-)	Менш значний ризик (-)

Identified issue	Nature	Potential impacts/outcomes	Mitigation	Severity of potential impact without mitigation (S)	Probability of impact (P)	Risk rating
Покращення внутрішнього середовища будівель		<ul style="list-style-type: none"> Якість повітря в приміщенні; Рівень комфорту зі стабільною внутрішньою температурою; Рівень комфорту з кращими умовами проживання; Зменшення шуму. 	Н.3.	Менш значний (+)	Можливий (+)	Менш значний ризик (+)
Позитивний імідж урядових установ		<ul style="list-style-type: none"> Покращена громадська інфраструктура; Сприяння належному поводженню з небезпечними матеріалами будівель; Сприяння сортуванню відходів. 	Н.3.	Менш значний (+)	Можливий (+)	Менш значний ризик (+)
Нарощування потенціалу		<ul style="list-style-type: none"> Підвищення обізнаності персоналу РЕА/гуртожитку щодо вирішення екологічних та соціальних питань відповідно до ВІР та українського законодавства; Навчання та підвищення знань будівельних компаній з екологічних операцій, охорони здоров'я та безпеки; 	Н.3.	Менш значний (+)	Можливий (+)	Менш значний ризик (+)

Примітка: Система управління якістю USIF (сертифікована відповідно до ISO 9001: 2015 для надання послуг державного адміністрування, пов'язаних з реалізацією соціальних проєктів, EAC 36, GmbH Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementsystemen August-Schanz-Str., 21, 60433 Frankfurt a.M., Німеччина) передбачає використання методології оцінки ризиків наступним чином:

Ризик (R) оцінюється за двома параметрами: серйозність потенційного впливу (S) та ймовірність (P). Серйозність потенційного впливу (S) може потрапляти до категорій з балами наступним чином: Незначний – 1; Менш значний – 2; та Значний – 3. Ймовірність ризику (P) може потрапляти до категорій

з балами наступним чином: Рідкісний – 1; Можливий – 2; та Частий/майже певний – 3. Для більш детальної інформації див. Розділ 9.1.1 ESMF.

6. ОБ'ЄКТНО-СПЕЦИФІЧНИЙ ПЛАН УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ ПИТАННЯМИ (ESMP)

6.1 Попередня категоризація суброєкту

Стосовно реабілітаційних робіт у визначеному об'єкті та враховуючи потенційні негативні екологічні, соціальні, здоров'я та безпека (ESHS) ризики, які можуть бути пов'язані з реалізацією робіт – зокрема ті, що пов'язані з присутністю азбестовмісних матеріалів – суброєкт класифікується як ESIA Категорія В. Оцінка екологічного та соціального впливу (ESIA) не вимагається; натомість достатньо підготовки Плану управління екологічними та соціальними питаннями (ESMP).

"Категорія В: Бізнес-діяльність з потенційними обмеженими негативними екологічними або соціальними ризиками та впливами, які є нечисленними, загалом специфічними для об'єкта, значною мірою оборотними та легко вирішуються через заходи з пом'якшення."

Для цієї категорії помірного ризику оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками повинні проводитися відповідно до національного законодавства, Екологічної та сталої політики KfW та найкращих міжнародних практик.

6.2 Інструкції з розробки ESMP

Для пом'якшення та усунення потенційних негативних впливів та наслідків, які можуть виникнути протягом усіх фаз проекту – від попереднього будівництва та проектування до виведення з експлуатації – План управління екологічними та соціальними питаннями був розроблений для уваги Агенції виконання проекту (PEA) та KfW для цілей моніторингу проекту.

Цей план управління призначений бути живим документом, який повинен оновлюватися в міру просування суброєкту та виникнення модифікацій. Будь-які перегляди, запропоновані проектувальником або підрядниками, вимагають затвердження від команди екологічного та соціального управління (PEA та IC). Зміни можуть бути результатом детальних досліджень об'єкта або результатів технічних рішень проектувальника.

Одним з ключових впливів, виявлених під час оцінки, є присутність азбестовмісних матеріалів (АСМ). Особлива увага була приділена управлінню азбестом. Проектно-специфічний План управління азбестом (AMP) доступний для вирішення цього питання, а Методична заява щодо управління азбестом доступна в ESMF (Рамкова програма екологічного та соціального управління).

Запропоновані заходи з пом'якшення, нагляду та моніторингу для кожної фази проекту узагальнені в Таблиці 7 з посиланням на AMP.

6.3 Застосовні екологічні та соціальні стандарти Світового банку

Екологічні та соціальні стандарти (ESS) Світового банку, як викладено в Екологічній та соціальній рамковій програмі (ESF), визнані у всьому світі як найкращі практики для управління екологічними та соціальними ризиками. Ці стандарти встановлюють вимоги в десяти тематичних сферах. Оскільки суброєкт може генерувати певні екологічні та соціальні впливи, кілька ESS вважаються застосовними, як зазначено в Таблиці 6.

Враховуючи, що суброєкт може генерувати певні екологічні та соціальні впливи, він активує наступні Екологічні та соціальні стандарти (ESS): Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливами (ESS1), Праця та умови праці (ESS 2), Ресурсна ефективність та запобігання забрудненню та управління (ESS 3), Здоров'я та безпека громади (ESS 4), Культурна спадщина (ESS 8), Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації (ESS 10).

Будівельна діяльність суброєкту не змінюватиме межі, власність або права землекористування в межах зони суброєкту. Всі роботи будуть проводитися виключно всередині громадських будівель та існуючих споруд, без додаткових вимог до землі. Тому ESS 5 щодо придбання землі, обмежень на землекористування та примусового переселення не активується.

Аналогічно, діяльність суброєкту не активує ESS 6 щодо збереження біорізноманіття та сталого управління живими природними ресурсами або ESS 7 щодо корінних народів/історично знедолених традиційних місцевих громад Африки на південь від Сахари.

Таблиця 1 : Відповідні ESS Світового банку для суброєкту

№	Тема	Відноситься до цього проекту
ESS 1	Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та наслідками	Так
ESS 2	Трудові ресурси та умови праці	Так
ESS 3	Ефективне використання ресурсів, запобігання забрудненню та управління ним;	Так
ESS 4	Охорона здоров'я та безпека громади	Так
ESS 5	Придбання землі, обмеження на використання землі та примусове переселення	Ні
ESS 6	Збереження біорізноманіття та стале управління живими природними ресурсами	Ні
ESS 7	Корінні народи/історично незабезпечені традиційні місцеві громади Африки на південь від Сахари	Ні
ESS 8	Культурна спадщина	Так
ESS 9	Фінансові посередники	Ні
ESS 10	Взаємодія із зацікавленими сторонами та розкриття інформації	Так

6.4 Розкриття та затвердження ПЕСМ

Відповідно до операційних процедур USIF, після підготовки проекту Плану управління екологічними та соціальними питаннями (ESMP), а також пов'язаного з ним Плану залучення зацікавлених сторін (SEP), Плану управління відходами (WMP) та інших планів, передбачених у ESMP, вони підлягають оприлюдненню. З цією метою SIP або робоча група проводить засідання для затвердження ESMP. У засіданні SIP беруть участь керівники установи та представники місцевої влади. У протоколі SIP або робочої групи зазначається рішення щодо оприлюднення ESMP та необхідність інформування членами SIP або робочої групи мешканців гуртожитку, персоналу та людей, які проживають у сусідніх будівлях. З цією метою SIP організовує консультації з місцевою громадою та місцевими органами влади щодо питань ESMP. Потім SIP включає відповідні коментарі та пропозиції до ESMP і подає оновлений ESMP до USIF на затвердження. Затверджений ESMP, за рішенням SIP, має бути:

- опубліковано на рівні громади: у місцевих ЗМІ/на веб-сайтах державних органів та/або на веб-сайті USIF, або
- відповідно до вимог безпеки воєнного стану: публікується коротке повідомлення про зміст ПУБП або ПУБП подається на розгляд на запит зацікавлених сторін для проведення громадських консультацій (тривалістю не менше одного місяця).

Таблиця 2: План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
<i>Фаза проєктування та підготовки до будівництва/мобілізації</i>							
<i>ESS 1. Оцінка та управління екологічними та соціальними впливами та ризиками</i>							
1.1	Призначити співробітника з питань екології, соціальної сфери, охорони здоров'я та безпеки праці (ESHS) з чітко визначеними обов'язками щодо будівництва та цивільних робіт. Визначте провідного менеджера з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Мінімізація екологічних та соціальних ризиків і максимізація вигод від проєкту, а також моніторинг екологічної ефективності будівельних робіт	Підготовка внутрішніх інструкцій з питань охорони навколишнього середовища та охорони праці, а також соціального захисту працівників. Моніторинг дотримання найкращих міжнародних практик у сфері екологічних стандартів та стандартів охорони праці Розробити та впровадити професійне навчання (з акцентом на боротьбу з небезпечними відходами) для відповідних зацікавлених сторін (осіб або організацій, відповідальних за моніторинг та нагляд за впроваджуваними роботами). Забезпечити суворе дотримання вимог ESMP, специфічних для проєкту.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку НМП Національне законодавство	Підрядник	Персонал/менеджер з охорони праці, техніки безпеки на місці до початку будівництва. Навчання має бути завершено до початку будівництва	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP): Існують інструкції з внутрішніх цивільних робіт. Проводиться навчання для команди з впровадження та цивільних працівників, а також перегляд звітів про навчання.
1.2	ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP)/ПЕСМ Будівельного	Мінімізація екологічних, соціальних ризиків, а також ризиків для здоров'я та безпеки	Узгодити ESMP з планом впровадження підрядника та скоригувати механізми управління екологічними, соціальними ризиками, а також ризиками для здоров'я та безпеки	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку	Підрядник	Перед початком будівництва	Доступний PA-ESMP / CS-ESMP, затверджений Підрядником

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	Майданчика (CS-ESMP)			ESS 1 Світового банку			
1.3	Дотримання вимог підрядників	Забезпечити належне виконання будь-яких конкретних вимог, викладених у ESS та ESMP, а також підготовку інших відповідних планів та інструкцій, які повинні виконувати підрядники або субпідрядники.	Переконатися, що підрядники достатньо компетентні для виконання своїх проектних завдань відповідно до вимог ПЕСМ та специфікацій ESHS, зазначених у тендерній документації. Контролювати дотримання підрядниками вимог Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) та, у разі субпідряду, вимагати від підрядників аналогічних домовленостей зі своїми субпідрядниками.	KfW щодо довілля та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку НМП	УФСІ ІС	Відповідність вимогам до укладення договору. Впровадження до етапу будівництва	Перевірка контрактів з відповідними, включеними положеннями.
1.4	Навчання з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Працівники (підрядника та представників партнера з реалізації субпроекту), безпосередньо відповідальні за діяльність, що стосується соціальних та екологічних показників проекту, мають достатню кваліфікацію та навченість, щоб мати знання та навички, необхідні для виконання своєї роботи.	Навчання всіх співробітників проекту та підрядників з питань охорони праці, охорони праці, кодексу поведінки працівників та відповідних процедур. Розробити та затвердити програму та графік навчання.	Керівні принципи KfW щодо довілля та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку НМП	Підрядник	До етапу будівництва та надалі відповідно до графіка навчання з охорони праці, техніки безпеки та охорони праці	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP Звіти про навчання е.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
1.5	Дозволи	Забезпечити відповідність усієї діяльності законодавству України.	<p>1.Отримання містобудівних вимог (включаючи технічні обмеження будівлі), технічних вимог від зацікавлених сторін (постачальників енергії), проведення державної експертизи проектно-кошторисної документації та отримання дозволів на початок будівельних робіт.</p> <p>2.Отримання позитивного висновку державної експертизи, щодо проектно кошторисної документації.</p> <p>3.Затвердження проектно кошторисної документації.</p> <p>4.Отримання дозволу на будівництво</p>	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 Світового банку Національне законодавство	ПВСП (Партнер з реалізації субпроєкту) Власник/Банк лансоутримувач	Стадія проєктування - Перед етапом будівництва	Ведуться записи дозволів, офіційних листів та погоджень.
ESS 2. Праця та умови праці							
2.1	Політика щодо людських ресурсів та доступ до інформації	Забезпечувати суворе дотримання міжнародних трудових стандартів та стандартів прав людини для працівників, включаючи підрядні та субпідрядні роботи.	<p>Розробити Політику управління персоналом або оновити (переглянути) існуючу, яка окреслює підхід до управління працівниками та передбачає права працівників. Стратегія має бути розроблена для етапів будівництва та експлуатації проєкту.</p> <p>Він повинен містити інформацію щодо умов праці, практики найму, умов працевлаштування (наприклад, права на заробітну плату, робочий час та перерви, порядок надурочної роботи та компенсації, дні відпочинку та свята, відпустки – щорічну, пологову, батьківську, хворобу, допомогу), свободу об'єднань та права на колективні переговори, а також навчання та розвиток навичок тощо.</p>	К fW щодо довкілля та сталого розвитку Стандарт Світового банку 2 Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Підрядник	Перед етапом будівництва	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP): Наявність Політики у сфері прав людини; Інформаційний семінар/навчання співробітників з цього питання.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			Він має бути доступним для всіх працівників у зрозумілому форматі. Переконайтеся, що всі працівники, включаючи сторону субпідрядника, знають зміст.				
2.2	Механізм розгляду скарг працівників	Забезпечити належну комунікацію та оперативний зворотний зв'язок між керівництвом і працівниками для виключення та вирішення конфліктів на роботі.	Створити незалежний механізм розгляду скарг, де працівники (та їхні організації, де вони існують) можуть висловлювати обґрунтовані занепокоєння щодо робочого місця, включаючи можливість анонімних скарг. Цей механізм має бути запроваджений Підприємством відповідно до положень Плану залучення зацікавлених сторін . Механізм має розглядати скарги швидко та ефективно без страху помсти, і таким чином дозволяти подання анонімних скарг. За потреби слід розглянути можливість запровадження програм стимулювання.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Національне законодавство	Підрядник	Фаза проектування - Перед фазою будівництва	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP): Механізм подання скарг працівників доступний, з визначеними заходами та методами комунікації та реагування, .
ESS 3. Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ними							
3.1	Підготовка та управління будівельною діяльністю	Дотримання найкращих міжнародних практик та національних вимог щодо організації будівельної діяльності	Розробити ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP): який повинен охоплювати щонайменше такі екологічні та соціальні аспекти: <ul style="list-style-type: none">План управління відходами, включаючи план управління небезпечними відходами (якщо	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 3 Світового банку, НМП Національне законодавство	Підрядник – розробка та впровадження Інженер (Керівник проекту) – затверджен	Завдання підрядника, але на стадії проектування та до початку будівництва	ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP): розробляється підрядником до початку будівництва та впроваджується під час його завершення.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерійний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>застосовується), з особливим акцентом на ртутні лампи та лампи з акриловим хлоридом;</p> <ul style="list-style-type: none"> • План управління пилом; • План управління дорожнім рухом на будівництві; • План контролю шуму (який визначатиме безпечні межі впливу (тривалість та інтенсивність) шуму для працівників, відповідно до національних вимог або вимог ЄС); • План з охорони праці та техніки безпеки; • План готовності та реагування на надзвичайні ситуації; • План управління робочою силою; <p>Виконання заходів етапу мобілізації, щодо підготовки будівельного майданчику до початку будівництва, передбачені ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP) та проєктно-кошторисною та виконавчою документацією, повинні бути виконані.</p>		ня та моніторинг		<p>ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP): має бути затверджений та контролюватись призначеним менеджером з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки</p> <p>Усі заходи щодо підготовки будівельного майданчику до початку будівництва, передбачені ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP) та проєктно-кошторисною та виконавчою документацією, повинні бути виконані.</p>

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
3.2	Управління відходами	Дотримання екологічних вимог Світового банку та запобігання негативному впливу	Отримати необхідні дозволи на утилізацію відходів, включаючи небезпечні. Розробити план управління відходами, включаючи і специфікації щодо виявлених небезпечних матеріалів та сфер типового впливу, визначених на етапі скринінгу, а також конкретні обсяги та типи й зазначені методи зменшення викидів.	Посібник К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 3 Світового банку, Кращих міжнародних практик Національне законодавство	Підрядник	Стадія проектування - Перед етапом будівництва	План управління відходами – моніторинг УФСІ та Міжнародним Консультантом (МК) належного оновлення плану ПУВ, відповідно до кожного етапу впровадження. Інвентаризаційне дослідження небезпечних відходів з розробленим планом скорочення викидів, затвердженим УФСІ або МК.
3.3	Управління хімічними речовинами та небезпечними речовинами	Запобігання забрудненню хімічними речовинами та небезпечними речовинами	Підготовка тимчасового зберігання на місці всіх небезпечних або токсичних речовин та контейнерів для небезпечних речовин. Забезпечити розробку внутрішньої робочої інструкції з роботи з небезпечними речовинами та хімічними речовинами та організувати навчання для всіх працівників. Забезпечити повну відповідність затвердженому WMP.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 3 Світового банку НМП Національне законодавство	Підрядник	Стадія проектування - Перед етапом будівництва	Заздалегідь організовані місця зберігання та контейнери з належним маркуванням та знаками. Розроблені інструкції, затверджені менеджером з охорони праці, техніки безпеки та охорони праці.
3.4	Запобігання надзвичайним ситуаціям, готовність до них та	Для запобігання надзвичайним ситуаціям та аваріям під час будівництва встановить	Розробити План/інструкції щодо запобігання, підготовки та реагування на надзвичайні ситуації, зокрема спричинені війною, який має бути частиною плану охорони праці та	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку	Підрядник	Стадія проектування. Перед етапом будівництва.	План запобігання надзвичайним ситуаціям, підготовки до них та реагування на них був

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	реагування на них	процедури оперативного реагування та готовності до дій.	відповідати вимогам законодавства України.	Стандарт Світового банку 3 НМП Національне законодавство			затверджений менеджером з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки.
ESS 4. Охорона здоров'я та безпека громади							
4.1	Плани та системи управління охороною здоров'я та безпекою праці	Гарантувати умови праці, гігієни та безпеки на будівельних майданчиках та під час експлуатації	Розробити плани та системи управління охороною здоров'я та безпекою для виявлення ризиків для здоров'я та безпеки для кожного виду діяльності під час будівництва. Потім визначте відповідні заходи щодо пом'якшення, включаючи заходи реагування на надзвичайні ситуації Розробити конкретні інструкції для різних видів робіт (наприклад, робота з вогнем, робота на висоті) з подальшим навчанням персоналу. Перед початком будівельних робіт усі працівники повинні пройти курс навчання з охорони праці. Крім того, необхідні планові огляди машин та обладнання для усунення несправностей та дотримання термінів ремонту, а також навчання та інструктаж працівників, зайнятих технічним обслуговуванням машин, інструментів та обладнання, безпечним методам та прийомам роботи.	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник	Стадія проектування - перед етапом будівництва	Наявність плану охорони праці та техніки безпеки, затвердженого менеджером з охорони праці, техніки безпеки та техніки безпеки, як частини внутрішньої системи охорони праці та техніки безпеки. Забезпечити обізнаність власних працівників та підрядників щодо вимог плану охорони навколишнього середовища, техніки безпеки та охорони праці до початку будівельних робіт.
4.2	Безпечний доступ до гуртожитку та з	Переконайтеся, що проєкт передбачає безпечні,	Передбачити та включити до проєктної документації тимчасові та/або поетапні	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього	Підрядник відповідальний.	Стадія проектування – перед	Затверджена проєктна документація включає

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	нього під час ремонтних робіт (включаючи вразливі групи)	безперервні та доступні шляхи входу/виходу до/з гуртожитку під час ремонтних робіт, включаючи положення для вразливих груп (наприклад, людей з інвалідністю, людей похилого віку, вагітних жінок).	<p>заходи доступу/виходу (безпечні пішохідні маршрути, альтернативні входи, тимчасові пандуси/поручні, нековзні поверхні, належне освітлення, захист від негоди, де це можливо).</p> <p>Забезпечте безступінчастий доступ, де це необхідно, та безпечні маршрути для користувачів з обмеженою мобільністю.</p> <p>Визначте місця для розміщення бар'єрів/огорож, знаків та аварійних шляхів евакуації, щоб вони залишалися безперешкодними.</p> <p>Інтегруйте інтерфейс з вимогами пожежної безпеки/готовності до надзвичайних ситуацій.</p>	<p>середовища та сталого розвитку; ESS 4 Світового банку;</p> <p>Найкращі міжнародні практики;</p> <p>Національне законодавство</p>	Моніторинг - ПВСП	етапом будівництва	<p>тимчасові/поетапні рішення для доступу та забезпечує аварійний вихід.</p> <p>Положення про доступність, відображені в кресленнях/специфікаціях/бухгалтерському описі та планах організації будівництва</p>
4.3	План готовності та реагування на надзвичайні ситуації	Забезпечити належну готовність персоналу до надзвичайних ситуацій відповідно до вимог розробленого Плану реагування та чинних державних норм.	<p>Розробка та розповсюдження серед працівників Плану готовності та реагування на надзвичайні ситуації як частини Плану управління будівництвом.</p> <p>Підрядник повинен розробити інструкції та провести навчання для працівників на випадок повітряної тривоги або ситуацій після пошкодження, включаючи, але не обмежуючись:</p> <p>Обізнаність про місця розташування укриттів</p> <p>- Забезпечте інформування всіх працівників про розташування найближчих укриттів. Це можуть бути спеціально відведені будівлі, підземні</p>	<p>К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 4 Світового банку</p> <p>НМП</p> <p>Національне/регіональне/муніципальне законодавство та інші чинні нормативні акти</p>	Підрядник	<p>Стадія проектування - Перед етапом будівництва</p> <p>Постійно оновлюватися відповідно до чинних національних норм</p>	<p>Розроблений План/інструкції щодо готовності та реагування на надзвичайні ситуації, затверджені менеджером з охорони навколишнього середовища, техніки безпеки та охорони праці підрядника.</p> <p>Документація регулярних навчальних семінарів з усіма співробітниками,</p>

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>бункери або інші безпечні зони, визначені владою.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Роздрукуйте на робочому місці чіткі, помітні знаки, що вказують напрямок та відстань до найближчого укриття. - Регулярно проводити навчання з техніки безпеки, щоб ознайомити працівників із найшвидшими шляхами до цих укриттів та забезпечити їхнє знання того, як швидко реагувати в надзвичайних ситуаціях. - Заохочуйте працівників бути в курсі останніх урядових рекомендацій чи інструкцій, які можуть повідомлятися через місцеве радіо, SMS-сповіщення або іншими засобами. <p>Розробіть надійний план комунікації для швидкого поширення урядових інструкцій серед усіх працівників на об'єкті. Це може включати використання гучномовців, радіозв'язку або мобільних сповіщень.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Забезпечити, щоб усі працівники були проінформовані про важливість дотримання урядових протоколів під час надзвичайних ситуацій, таких як накази про евакуацію або локдауни. Це включає розуміння причин, що лежать в основі цих протоколів, для заохочення їх дотримання. - Забезпечити регулярне оновлення інформації про місця розташування укриттів та урядових інструкцій у міру 				включаючи субпідрядників.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>розвитку ситуації та оперативно повідомляти про ці оновлення всіх працівників.</p> <p>- Доступна інформація: Переконайтеся, що всі інструкції, карти та процедури дій у надзвичайних ситуаціях легкодоступні та зрозумілі для всіх працівників, враховуючи мовні бар'єри та рівень грамотності.</p> <p>- Розмістіть план дій у надзвичайних ситуаціях на видному місці на будівельному майданчику, включаючи місця для укриттів, шляхи евакуації та номери контактних осіб на випадок надзвичайної ситуації.</p> <p>- Пропонуйте навчання, яке допоможе працівникам справлятися зі стресом та зберігати спокій під час надзвичайних ситуацій, що може покращити їхню здатність виконувати інструкції та швидко діставатися до укриттів.</p> <p>Такі плани повинні враховувати присутність інших мешканців будівлі на місці та виключати будь-які суперечності з уже існуючими планами дій у надзвичайних ситуаціях та шляхами евакуації.</p> <p>Підрядник повинен гарантувати вільний доступ до шляхів евакуації для всіх користувачів об'єкта.</p>				
ESS 8. Культурна спадщина							

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
8.1	Випадкові знахідки	Захист культурної спадщини та історичних будівель	Якщо будівля є історичною спорудою, розташована дуже близько до такої споруди або у визначеному історичному районі, повідомте про це місцеві органи влади та отримайте від них дозвіл/схвалення, а також вирішуйте всі будівельні питання відповідно до місцевого та національного законодавства. Забезпечити вжиття заходів для того, щоб артефакти або інші можливі «випадкові знахідки», виявлені під час розкопок або будівництва, були відзначені, щоб з ними зв'язалися посадовці, а робочі дії були відкладені або змінені з урахуванням таких знахідок.	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 5 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	УФСІ Оператор будівництва Менеджер з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Стадія проектування – перед етапом будівництва	За потреби отримують усі необхідні дозволи.
ESS 10. Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації							
10.1	План взаємодії із зацікавленими сторонами	Відповідний обмін інформацією та залучення всіх визначених зацікавлених сторін проекту на всіх етапах розробки та реалізації проекту Забезпечити оперативне та належне реагування на всі скарги та коментарі зацікавлених сторін.	Прийняття та впровадження Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (ПВЗС) для комунікації з громадськістю та зацікавленими сторонами , включаючи механізми розгляду скарг на етапі підготовки до будівництва. Створити механізм роботи з вразливими групами та розробити план безпечного використання будівель, який враховує потреби людей з інвалідністю. Забезпечити своєчасне розкриття SEP. Розробіть комунікаційну стратегію, щоб мешканців та інших зацікавлених сторін інформувати про стан	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 10 Світового банку	УФСІ ПВСП Підрядник (після отримання контракту та до початку будівництва)	Стадія проектування – етап підготовки робіт – перед початком будівельних робіт	Розроблений План взаємодії із зацікавленими сторонами, затверджений ПВСП. Опубліковано SEP у місцевих ЗМІ/на вебсайтах державних органів та/або на вебсайті УФСІ Реєструйте скарги та відповіді окремо для працівників та громадськості.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			будівництва, потенційні затримки та заходи щодо пом'якшення наслідків. Прийняти та впровадити Порядок подання та розгляду скарг і пропозицій від працівників та мешканців/населення. Ведіть облік скарг та листування зі скаржниками. Включіть контактну інформацію механізму розгляду скарг у публікації, такі як листівки та вивіски, і надайте її під час публічних та інших зустрічей. Визначити відповідальну особу за функціонування механізму розгляду скарг. Розробити та впровадити процедури комунікації з працівниками та зацікавленими сторонами.				Процедуру комунікації було розроблено та затверджено УФСІ.
10.2	Розвиток потенціалу щодо скорочення викидів небезпечних відходів (азбесту та ртуті)	Підвищення обізнаності про проблеми та запобігання можливому негативному впливу на навколишнє середовище та здоров'я, пов'язаному з реалізацією проекту, на всіх етапах	Визначення вразливих груп, пов'язаних зі скороченням викидів небезпечних матеріалів у рамках Плану екологічного захисту. Розробка та проведення інформаційних семінарів для таких груп з метою підвищення їхньої обізнаності про наявність небезпечних матеріалів (таких як азбест) та презентація відповідних заходів індивідуального захисту та методів робіт з їх усунення.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS Світового банку 7, 8 та 10 Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	УФСІ Менеджер з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки Підрядник	Стадія проектування/ Підготовка будівництва - До початку будівництва	Розроблена програма семінарів зі скорочення викидів небезпечних матеріалів / проведено семінар
Фаза будівництва/ Фаза прийняття в експлуатацію							
ESS 1. Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливом							

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
1.1	Навчання з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Забезпечити повну відповідність, правильне впровадження та дотримання запровадженого PA-ESMP та Кодексу поведінки ESHS	Контролювати та відстежувати належне впровадження попередньо розробленої програми навчання з ESMP та ESMB, включаючи навчання власних співробітників та співробітників субпідрядників усім основним процедурам ESMB.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку	Підрядник	Під час етапу будівництва (узгоджений графік реалізації)	Успішно завершено навчання з охорони праці, техніки безпеки та гігієни праці згідно з розробленим графіком – звітування перед KfW після завершення або у Звіті про хід/Звіті про завершення.
1.2	Відповідність Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ))	Забезпечити повну відповідність, правильне впровадження та дотримання запровадженого Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)	Здійснювати обов'язкове дотримання державних будівельних норм та інших документів, що регулюють екологічний та соціальний захист, під час проведення будівельних та монтажних робіт.	K fW щодо довілля та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку	Підрядник	Фаза будівництва	Звіти з моніторингу відповідності PA-ESMP для перегляду KfW або у Звіті про хід/Звіті про завершення.
1.3	Дозвіл	Відповідність законодавству України	Переконайтеся, що ви отримали всі необхідні неоформлені дозволи.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 Світового банку	Підрядник	До етапу експлуатації	Всі невіршені дозволи отримано.
ЕСС 2. Праця та умови праці							
2.1	Політика управління персоналом	Забезпечити відповідність прав працівників міжнародним та національним стандартам.	Забезпечити (контроль та моніторинг) дотримання Підприємством Керівних принципів KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку, МОП та WB ESS 2, включаючи тривалість робочого дня,	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку	Підрядник	Фаза будівництва	Наявність та належна експлуатація туалетів, санітарних місць, надлишку питної води; журнал

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			наявність кімнат для відпочинку та санітарних приміщень, надлишок питної води на будівельних майданчиках; журнал реєстрації тривалості робочого дня тощо.	ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм			обліку тривалості робочого дня.
2.2	Механізм розгляду скарг працівників	Забезпечити належну комунікацію та оперативний зворотний зв'язок між керівництвом та працівниками для виключення та вирішення конфліктів на робочому місці під час етапу будівництва	Впровадження (контроль та моніторинг) механізму розгляду скарг працівників.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку Конвенція МОП, Дотримання трудових норм	Підрядник	Фаза будівництва	Наявність механізму подання скарг працівників. Звітування щодо скарг та відповідей на запити УФСІ. Звіт про хід/Звіт про завершення.
2.3	Управління субпідрядниками	Забезпечити дотримання субпідрядниками міжнародного та національного законодавства щодо трудових норм	Впровадження управління та моніторингу субпідрядів, включаючи дотримання Політики управління персоналом. Перевірка професійної підготовки працівників субпідрядників з питань трудових прав, наявності засобів індивідуального захисту, доступу до механізму розгляду скарг працівників, реєстрації нещасних випадків тощо.	К fW щодо довілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Підрядник	Фаза будівництва	Звіти про аудит трудової діяльності Журнал реєстрації нещасних випадків. Звітування про скарги та відповіді. Звіт про хід/Звіт про завершення.
2.4	Незалежний аудит праці	Дотримання міжнародних та національних трудових норм	Діє внутрішня система охорони праці та техніки безпеки. Проведення внутрішніх аудитів згідно із затвердженим графіком та незалежних аудитів, як того вимагає національне законодавство.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку	Підрядник – внутрішній аудит РЕА/ІС – нагляд п Державні органи -	Фаза будівництва	Внутрішній аудит звітує перед РЕА відповідно до встановленого графіка.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
				Конвенція МОП, Дотримання трудових норм Національне законодавство	зовнішній аудит		
ESS 3. Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним							
3.1	Адекватне управління будівельною діяльністю	Дотримання найкращих міжнародних практик та національних вимог щодо організації будівельної діяльності	Впроваджувати та контролювати відповідність робіт затвердженим PA-ESMP/CS-ESMP	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 3 Світового банку, НМП Національне законодавство	Підрядник – впровадження PEA/IC – моніторинг	Фаза будівництва	Підрядник дотримується PA-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. PA-ESMP/CS-ESMP повинен контролюватися призначеним менеджером з ESHS, а стан виконання має бути відображений у звітах про хід виконання.
3.2	Викиди у воду та ґрунт, забруднення атмосфери	Зменшення ризику викидів у повітря та зменшення забруднення ґрунту та води	Суворе дотримання, впровадження та моніторинг попередньо розробленого Підрядник дотримується PA-ESMP/CS-ESMP та впровадження й Плану управління відходами, з урахуванням належного плану управління дорожнім рухом під час будівництва, регулювання маршруту, часу та швидкості транспорту, що використовується для будівництва тощо. Під час проведення відновлювальних робіт необхідно використовувати	К fW щодо докільця та сталого розвитку ESS 3 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник Звіт про моніторинг від PEA	Фаза будівництва	Підрядник дотримується PA-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Звіт про моніторинг ESHS відповідає національним нормам.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>сміттєспускні жолоби для утримання будівельного сміття в контрольованій зоні, а також розпилювати воду для зменшення пилу від сміття. Пил під час пневматичного буріння/руйнування стін також необхідно пригнічувати шляхом постійного розпилення води та/або встановлення на місці пилозахистів.</p> <p>Суворо забороняється спалювання будівельних відходів на об'єкті.</p> <p>Для транспортування будь-якого іншого пилоподібного матеріалу до місця рекультивації слід забезпечити полив або покриття вантажу. Полив поверхні землі може зменшити запиленість на місці рекультивації протягом посушливого сезону року.</p> <p>Працівників слід ознайомити із захисним одягом та респіраторами.</p>				Звіт про хід/Звіт про завершення.
		Зменшення ризику забруднення ґрунту та ґрунтових вод внаслідок розливу/випадкового скидання відходів та стічних вод	<p>Встановлення будівельного містечка з туалетами та септиками для персоналу завершено до початку будівельних робіт.</p> <p>Регулярне спорожнення септиків через відповідні проміжки часу ліцензованим підрядником з очищення стічних вод, що гарантує відсутність переповнення.</p> <p>Належне зливання та утилізація забруднених або небезпечних рідин у ліцензованих установках, без скидання в ґрунт або водойми.</p> <p>Заборона незаконного скидання відходів або стічних вод на об'єктах проекту, а також відновлення забрудненого ґрунту шляхом</p>		Підрядник	Безперервний	<p>Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва.</p> <p>Звіт з моніторингу ESHS відповідно до національних норм Звіт про хід/Звіт про завершення</p>

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			вивезення на зареєстроване сміттєзвалище або очищення на місці під керівництвом екологічної інженерії.				
		Зменшення забруднення через розливи	Впровадження заходів щодо запобігання розливам шляхом реалізації Плану управління відходами.		Підрядник	Колись раніше будівництво початок	Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Звіт з моніторингу екологічної, соціальної та технічної безпеки, дотримання національних норм. Звіт про хід/Звіт про завершення
3.3	Викиди шуму	Пом'якшений негативний вплив шуму Відповідність національним нормам Усунення порушень та змін у якості життєвого середовища для зацікавлених сторін	Перед початком будь-яких робіт рекомендується поінформувати всіх потенційно зацікавлених сторін, особливо сусідів, про заходи з енергоефективності безпосередньо або через місцеві рекламні щити чи інформацію в Інтернеті. Регулювати маршрут, час та швидкість транспорту, що використовується для будівництва. Шум слід обмежувати, використовуючи належні методи управління та обмежуючи роботу протягом звичайних щоденних змін. Будівельне обладнання та машини, що використовуються, повинні бути	Керівні принципи KFW щодо довілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку НМП Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Програма моніторингу щодо дотримання національних норм. Звіт про хід/Звіт про завершення.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			відкалібровані відповідно до державних стандартів шуму.				
3.4	Умови навколишнього середовища та стандарти якості довкілля	Запобігання шкоді навколишньому середовищу	Під час будівельних робіт було відшкодовано збитки, завдані навколишньому середовищу. Забезпечити належне утримання відновлених об'єктів у чистоті, що пов'язано із загальною належною практикою підтримки порядку та порядку на об'єктах, включаючи екологічно значущі види діяльності, такі як зберігання небезпечних матеріалів, обмеження доступу для сторонніх осіб, а також охорона здоров'я та безпека на робочому місці.	Керівні принципи KFW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується PA-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Відреставрував та очистив навколишню територію навколо відновлених об'єктів перед введенням в експлуатацію. Звіт про хід/Звіт про завершення.
3.5	Управління відходами	Забезпечити належне виконання Плану управління відходами	Моніторинг та контроль за виконанням попередньо затвердженого Плану управління відходами, який визначав ключові принципи управління відходами під час робіт з реконструкції будівель, серед яких: <ul style="list-style-type: none"> • Будівельні матеріали повинні зберігатися на будівельному майданчику лише тимчасово. • Будівельний майданчик необхідно регулярно розчищати. • Від усіх підрядників має вимагатися дотримання належних методів роботи та відповідальності. Підрядники повинні організувати інструкції для працівників щодо належного 	Керівні принципи KFW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку НМП Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується PA-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Запроваджено належний контроль за управлінням відходами. Звіт про хід/Звіт про завершення.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>поводження з відходами та хімікатами. Фрагменти відходів слід розділяти та переробляти, коли це можливо.</p> <p>План управління відходами та план робіт з видалення азбесту згадуються стосовно небезпечних матеріалів, зокрема ACM.</p> <p>Забезпечити суворе дотримання методів та методів видалення азбесту, затверджених у Плані робіт з видалення азбесту.</p>				
3.6	Управління хімічними речовинами та небезпечними речовинами	Запобігання забрудненню навколишнього середовища хімічними та небезпечними речовинами	<p>Усі небезпечні або токсичні речовини повинні тимчасово зберігатися на місці в безпечних контейнерах та маркуватися з детальною інформацією про склад, властивості та інформацією щодо поводження з ними.</p> <p>Ємності з небезпечними речовинами слід розміщувати в герметичному контейнері, щоб запобігти розливанню.</p> <p>Відходи транспортуються спеціально ліцензованими компаніями та утилізуються на ліцензованому об'єкті. Фарби з токсичними інгредієнтами, розчинниками або фарби на основі свинцю використовуватимуться не будуть.</p>	Керівні принципи KFW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку, НМП, Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	<p>Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва.</p> <p>Організовані спеціальні місця зберігання, марковані контейнери та укладені договори з ліцензованими компаніями на утилізацію хімічних та небезпечних речовин.</p> <p>Звіт про хід/Звіт про завершення.</p>
3.7	Професійний нагляд за роботами з видалення	Забезпечити дотримання законодавства України та ЄС, а також запобігання	У випадку виявлення АВМ під час виконання будівельних робіт: нагляд за всіма роботами, пов'язаними з видаленням азбесту, досвідченим фахівцем з видалення азбесту,	Керівні принципи KFW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку	PEA/IC Підрядник	Фаза будівництва	Успішне впровадження Плану управління водними ресурсами (WMP).

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	небезпечних відходів	можливого негативному впливу на навколишнє середовище та здоров'я, пов'язаному з реалізацією проекту, під час етапу будівництва	включаючи контроль використання засобів індивідуального захисту. Моніторинг дотримання попередньо затвердженого Плану управління відходами та всіх пов'язаних з ним правових вимог, а також найкращих міжнародних практик. Перевірка заходів щодо відновлених об'єктів (наприклад, лабораторні випробування зразків очищеної зони) щодо наявності азбестових волокон після робіт з очищення на відповідність міжнародним та українським стандартам.	ESS 2 Світового банку НМП Національне законодавство			Звіт про хід/Звіт про завершення.
ESS 4. Охорона здоров'я та безпека громади							
4.1	Плани та системи управління охороною праці та професійною безпекою	Забезпечення охорони праці та громадського здоров'я, безпеки та захисту	Впроваджувати (контролювати та моніторити) плани та системи управління охороною праці та професійною безпекою для виявлення ризиків для здоров'я та безпеки для кожного виду діяльності під час будівництва, а потім визначати відповідні заходи щодо пом'якшення наслідків, включаючи заходи реагування на надзвичайні ситуації. Застосовувати заходи охорони здоров'я та безпеки для оцінки, запобігання та контролю ризиків, пов'язаних з діяльністю проекту. Контроль за організацією навчання правил пожежної безпеки для всіх працівників. Перевірка наявності засобів захисту, гумових рукавичок, респіраторів,	Керівні принципи KFW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 4 Світового банку НМП Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Звітування про моніторинг ПЕСМ перед УФСІ. Звіт про хід/Звіт про завершення.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			захисних окулярів та дихальних масок з фільтрами, а також шоломів. Виконати встановлення необхідних огорож будівельних майданчиків (охоронних, захисних або сигнальних). Особливу увагу слід приділяти зварювальним операціям тощо. У разі ракетного або/та безпілотного нападу та пов'язаного з ним авіанальоту всі роботи мають бути призупинені, а всі працівники повинні пройти до найближчого укриття.				
4.2	Безпечний доступ до гуртожитку та з нього під час ремонтних робіт (включаючи вразливі групи)	Забезпечити безпечні, чітко позначені та постійно підтримувані шляхи доступу/виходу під час робіт, вживаючи спеціальних заходів для вразливих груп та не блокуючи аварійні виходи.	Завжди підтримуйте вільні аварійні виходи. За потреби надайте керуючих доступом (доставки/діяльність високого ризику). Заздалегідь повідомляйте користувачів гуртожитку про зміни в доступі та забезпечте канал зворотного зв'язку/скарг. Проводьте щоденні перевірки та своєчасно усувайте небезпеки. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Координувати роботу з адміністрацією гуртожитку в години пік та щодо потреб вразливих користувачів. 	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник	Перед мобілізацією та протягом усього будівництва (щоденно/без перервно)	Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проекту та ПЗЗС. Щоденні записи/фотодокази інспекцій; відсутність заблокованих виходів; обслуговування вивісок/бар'єрів/освітлення; реєстрація інцидентів/майже нещасних випадків та життя коригувальних заходів; своєчасне вирішення відгуків/скарг, пов'язаних з доступом.
	Готовності та реагування на	Забезпечити належну готовність персоналу до	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Контроль за дотриманням працівниками та підрядниками Плану/інструкцій щодо готовності 	К fW щодо доквілля та сталого розвитку	Підрядник	Фаза будівництва	Звітування про моніторинг Плану готовності та

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	надзвичайні ситуації	надзвичайних ситуацій відповідно до вимог розробленого Плану реагування	<p>та реагування на надзвичайні ситуації, як частини Плану охорони праці та техніки безпеки, який включає, але не обмежується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ забезпечити безпеку на будівельному майданчику та навколо нього. Будівельний майданчик має бути огорожений. ▪ переконатися, що інформація про найближче укриття є на місці та відома всім працівникам. ▪ забезпечити встановлення охоронного освітлення по всьому будівельному майданчику та під'їзних доріг. ▪ забезпечувати та запобігати використанню відкритого вогню у відповідних місцях, облаштуваючи належним чином захищені місця. ▪ провести інклюзивну програму навчання співробітників, що охоплює протоколи доступу до землі, безпеку дорожнього руху тощо. ▪ забезпечити належне оснащення доріг, які планується використовувати для перевезення будівельних матеріалів, попереджувальними знаками та обмежити перевезення будівельних матеріалів у певні робочі дні. ▪ забезпечити обізнаність персоналу щодо дій під час виявлення невибухлих боєприпасів. 	ESS 4 Світового банку НМП Національне законодавство			реагування /інструкцій перед РЕА.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>Зокрема, залучення професійних груп з розчищення невибухлих боєприпасів для безпечного видалення та утилізації будь-яких виявлених боєприпасів.</p> <p>Встановлення заборонених зон навколо районів, де підозрюють або підтверджують наявність невибухлих боєприпасів тощо.</p> <ul style="list-style-type: none"> забезпечити обізнаність персоналу щодо роботи з небезпечними матеріалами та пов'язаних з цим питань охорони здоров'я та безпеки тощо. 				
ESS 8. Культурна спадщина							
8.1	Випадкові знахідки	Н/Д	Н/Д	Н/Д	Н/Д	Н/Д	Н/Д
ESS 10. Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації							
10.1	Вразливі групи населення	Забезпечити належне та повне впровадження раніше розробленого та затвердженого ПЗЗС та його відповідність міжнародним стандартам щодо прав та інтересів вразливих груп, зокрема користувачів будівель (працівників та	<p>Контроль за суворим дотриманням Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) щодо механізму роботи з вразливими групами, включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> своєчасне інформування про проблеми та труднощі, пов'язані з процесом будівництва; організація інформаційних зустрічей та семінарів для обговорення конкретних будівельних робіт, які можуть впливати на людей, надання рекомендацій щодо таких питань та надання вказівок щодо використання засобів індивідуального захисту для 	К fW щодо довілля та сталого розвитку ESS 10 Світового банку НМП Національне законодавство	РЕА/ІС Підрядник, ПВСП	Фаза будівництва Згідно з графіком роботи з вразливими групами, розробленим у рамках SEP.	<p>Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проекту та ПЗЗС.</p> <p>Наявність механізму подання скарг для вразливих груп та книги реєстрації заяв.</p> <p>Звіт про хід/звіт про завершення для KFW щодо комунікації, скарг та відповідей.</p>

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		мешканців) з інвалідністю.	<p>посилення можливого негативного впливу на здоров'я;</p> <ul style="list-style-type: none"> моніторинг своєчасного перегляду та оновлення механізму розгляду скарг, розробленого для вразливих груп, та реєстрація всіх заяв і відповідей тощо. <p>Забезпечити належні заходи безпеки та безбар'єрного доступу до об'єкта для людей з інвалідністю. Забезпечити своєчасне та цілеспрямоване повідомлення про перебої або порушення, спричинені реконструкційними роботами.</p> <p>чіткість та своєчасне розкриття інформації про наявні тимчасові маршрути доступу до будівлі .</p>				
10.2	План взаємодії із зацікавленими сторонами	Залучення та співпраця з усіма визначеними зацікавленими сторонами протягом етапу будівництва	<p>Контроль за виконанням Плану взаємодії із зацікавленими сторонами, включаючи такі процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> подання та розгляд скарг і пропозицій; процедури комунікації для громадськості, зацікавлених сторін (компаній, неурядових організацій та ініціативних груп, на яких впливає проект) та працівників (щодо умов праці, включаючи питання охорони праці, техніки безпеки та гігієни праці на робочому місці та взаємовідносин на робочому місці) тощо. контролювати впровадження комунікаційної стратегії, щоб мешканців, персонал та інші зацікавлені сторони інформували 	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 10 Світового банку НМП Національне законодавство	PEA/IC Підрядник, ПВСП	Фаза будівництва згідно графіком SEP.	<p>Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проекту та ПЗЗС.</p> <p>Звіти/протоколи щодо публічних консультацій.</p> <p>Збираються відгуки зацікавлених сторін та підтримується своєчасна комунікація; невирішених скарг немає.</p> <p>Звіт про хід/Звіт про завершення.</p>

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			про стан будівництва, потенційні затримки та заходи щодо пом'якшення наслідків.				
10.3	Механізм розгляду скарг	Гарантія наявності та доступності механізму розгляду скарг для всіх зацікавлених сторін	Контролювати постійний доступ усіх зацікавлених сторін до механізму подання скарг на будівельному майданчику, з можливістю анонімного подання претензій. Контроль за постійною присутністю всієї необхідної інформації (контактна особа, телефони, електронні адреси тощо) на інформаційних стендах на будівельних майданчиках та муніципальних об'єктах. Забезпечити правильне та своєчасне реагування на претензії та запитання зацікавлених сторін з реєстрацією в книзі.	К fW щодо довілля та сталого розвитку ESS 10 Світового банку НМП Національне законодавство	РЕА/IC Підрядник ПВСП	Фаза будівництва	Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проекту та ПЗЗС. Налагоджено механізм розгляду скарг із реєстром відповідей на претензії, налагоджено можливості зв'язку (електронна пошта, пошта, гарячі лінії тощо). Звіт про хід/Звіт про завершення.
Фаза експлуатації							
ESS 1. Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливом							
1.1	План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)	План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) має дозволяти виявляти, уникати, мінімізувати, пом'якшувати та компенсувати або усувати будь-які екологічні та соціальні наслідки	Створення структури управління соціально-екологічною безпекою та охороною праця (СЕБОП) з боку оператора будівлі За необхідності оновити План управління навколишнім середовищем (ESMP) для етапу експлуатації. Розробити інструкції з технічного обслуговування, щоб запобігти пошкодженням або порушенням	Посібник К fW щодо охорони довілля та сталого розвитку ESS 1 Світового банку Кращі міжнародні практики Національне законодавство	Оператор будівництва	До етапу експлуатації	Управління ESHS, створене на стороні оператора будівлі Оновлений План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) за необхідності. Звіти про регулярне навчання персоналу

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		проекту під час його експлуатації.	<p>роботи будівлі чи обладнання та мінімізувати можливий негативний вплив на навколишнє середовище чи соціальну сферу.</p> <p>Проводити регулярне (згідно із внутрішньо затвердженим графіком) навчання відповідальних працівників/експертів з інструкцій з технічного обслуговування згідно з встановленими графіками.</p> <p>Оновити існуючі плани управління (за потреби), включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Програми навчання з екологічної обізнаності; ▪ Зазначена програма аудиту відповідності ESMP; ▪ Методологія розподілу та контролю документів; ▪ Процедури, яких слід дотримуватися для коригувальних дій, скарг та екологічних інцидентів; ▪ Процедури дій у надзвичайних ситуаціях для низки виявлених ризиків; ▪ План попередньої готовності та реагування на надзвичайні ситуації. 				інструкціям та планам технічного обслуговування.
ESS 2. Праця та умови праці							
2.1	Політика управління персоналом	Забезпечити відповідність прав працівників міжнародним та	За потреби оновити політику управління персоналом.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього	Оператор будівництва	До початку операційної фази	Оновлена політика управління персоналом для операційної фази.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		національним стандартам.		середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм			
2.2	Механізм розгляду скарг працівників	Гарантія наявності та доступності механізму розгляду скарг для всіх зацікавлених сторін	За потреби оновити механізм розгляду скарг працівників.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Оператор будівництва	До початку операційної фази	Механізм розгляду скарг активних працівників
ESS 3. Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним							
3.1	Управління відходами	Управління відходами відповідно до міжнародних та національних стандартів для мінімізації потенційного негативного впливу на навколишнє середовище та здоров'я	Забезпечити своєчасне вивезення для утилізації/утилізації відходів, що утворюються під час роботи, включаючи їх попереднє сортування та підготовчу обробку відповідно до вимог національного законодавства. Під час обстеження об'єкта виявлені азбестовмісні матеріали у зонах (приміщеннях будівлі), де виконання робіт Підприємством не передбачалося. і будь-яке втручання в зазначені конструкції або матеріали в межах цього субпроєкту не здійснювалося. Замовник/власник будівлі має врахувати наступні рекомендації:	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Національне законодавство	Оператор будівництва	На постійній основі під час будівельних робіт.	Внутрішня звітність РЕА, якщо потрібна.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<ul style="list-style-type: none"> - організувати безпечної експлуатації приміщень, зокрема недопущення пошкодження матеріалів, обмеження доступу та моніторинг їх стану; - застосувати заходи інкапсуляції (герметизації поверхні матеріалів спеціальними покриттями) для запобігання вивільненню волокон, із застосуванням усіх необхідних заходів безпеки для виконавців робіт та мешканців гуртожитку; - у разі прийняття рішення про видалення - залучити спеціалізованих фахівців із дотриманням чинних нормативно-правових вимог до виконання цих робіт та застосувати заходи безпеки для мешкаців гуртожитку. - забезпечити впровадження базових заходів управління ризиками, пов'язаними з АВМ, включаючи маркування зон із наявними азбестовмісними матеріалами, інформування персоналу та користувачів будівлі про потенційні ризики, обмеження будь-яких робіт, що можуть призвести до пошкодження таких матеріалів, а також ведення обліку та періодичного огляду їх технічного стану. Усі роботи, що можуть вплинути на АВМ, повинні виконуватись виключно підготовленим персоналом із дотриманням вимог охорони праці та поведження з небезпечними матеріалами. 				

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
ESS 4. Охорона здоров'я та безпека громади							
4.1	Плани та системи управління охороною праці та технічної безпеки	Забезпечення охорони праці та технічної безпеки	Впровадити плани та системи управління охороною праці та безпекою для виявлення ризиків для здоров'я та безпеки для кожного виду діяльності під час експлуатації, а також визначити відповідні заходи щодо їх пом'якшення.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Національне законодавство	Оператор будівництва	Операційна фаза	План ESHS (екологічної, соціальної та соціальної безпеки) діє. Оновлення інструкцій з технічного обслуговування та охорони праці, за потреби.
ESS 10. Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації							
10.1	План взаємодії із зацікавленими сторонами	Забезпечити інформування всіх зацікавлених сторін про введення проекту в експлуатацію та початок етапу експлуатації (результати виконаних робіт)	За потреби оновити План взаємодії із зацікавленими сторонами.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 10 Світового банку НМП Національне законодавство	PEA/IC Оператор будівництва	Операційна фаза	Оновлений SEP, якщо потрібно.
10.2	Механізм подання скарг для мешканців будівлі	Забезпечити наявність механізму розгляду скарг та його доступність для всіх зацікавлених сторін протягом операційної фази	Перегляд та адаптація механізму розгляду скарг до потреб операційної фази. Забезпечити доступ до механізму подання скарг для всіх мешканців будівлі та інших зацікавлених сторін. Ведення реєстру всіх претензій та скарг з належними відповідями.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 10 Світового банку НМП Національне законодавство	Оператор будівництва	Операційна фаза	Механізм розгляду скарг діє. Реєстр скарг та відповідей.

7. Аналіз результатів оцінки та моніторингу потенційних впливів / Форма

Параметр (який параметр буде моніторитися?)	Результати остаточної оцінки E&C / Значимість без заходів щодо пом'якшення наслідків	Результати моніторингу до початку будівництва	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)	Результати моніторингу під час будівництва (приблизно на 50 % завершення)	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)
1	2	3	4	5	6
Період підготовки субпроєкту					
Вплив на навколишнє середовище					
Недотримання належних вимог щодо поводження з азбестом	Значний (-)				
Неврахування перебоїв, пов'язаних із загальними будівельними роботами та охороною праці та технікою безпеки, під час проектування та проведення тендерів	Менш значний (-)				
Соціальні наслідки					
Неврахування питань, пов'язаних з азбестом, у проектній та тендерній документації (довгостроковий вплив)	Значний (-)				

Недотримання вимог щодо уникнення занепокоєння зацікавлених сторін під час підготовки	Значний (-)				
Непідготовка плану дій у надзвичайних ситуаціях/у разі війни до початку будівництва	Менш значний (-)				
Період будівництва					
Вплив на навколишнє середовище					
Неналежне управління заходами з видалення азбесту під час будівельних робіт	Значний (-)				
Недотримання вимог щодо поводження з лампами, що містять ртуть та ПХБ, під час будівельних робіт	Значний (-)				
Недотримання інструкцій з охорони навколишнього середовища, охорони здоров'я та безпеки під час будівельних робіт, а також заходів з охорони праці та безпеки	Менш значний (-)				
Соціальні наслідки					
Недотримання конкретних інструкцій з охорони праці та безпеки під час робіт з видалення азбесту	Значний (-)				

Недотримання вимог щодо уникнення занепокоєння зацікавлених сторін та вразливих груп, у тому числі відсутність належного реагування на скарги та звернення	Значний (-)				
Недотримання вимог з охорони праці, пов'язаних з будівництвом	Менш значне (-)				
Нездатність реагувати на надзвичайні ситуації / ризики, пов'язані з війною, відповідно до плану/концепції реагування на надзвичайні ситуації	Менш значуще (-)				
Період експлуатації					
Вплив на навколишнє середовище					
Потрібно визначити					
Буде визначено					
Соціальний вплив					
Буде визначено					
Буде визначено					

Додаток 1

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури УФСІ ІХ

План залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС)

СП 29-63-09 Піщанка

KfW / Покращення умов проживання ВПО у селі
Піщанка, Берестянський район, Харківська область,
вул. Березнева, 6

10.04.2026 • Версія 00

Розроблено	Перевірено рекомендовано:	та	Затверджено
Юлія Чорна Керівник проекту. Експерт з питань екології та сталого розвитку	Олександр Красовський, Консультант з питань екологічної та соціальної політики		Наталія Головатенко, Керівник ПВСП
Дата: 10.04.2026	Дата: 10.04.2026		Дата: 10.04.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 00	Дата: 10.04.2026	Початковий документ

СПИСОК КОНТАКТНИХ ОСІБ СП

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС УФСІ

Керівництво	Адреса	Телефон	Електронна пошта	Веб-сторінка
Олег Овчинніков Виконавчий директор	вул. Бульварно- Кудрявська 24, м. Київ, 01054, Україна	+38 (044) 356-65-50	office@usif.ua	https://usif.ua
Андрій Лактіонов Заступник виконавчого директора				

ПЕРШИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ОФІС УФСІ

Напрямки діяльності	Адреса	Телефон	Електронна пошта	Веб-сторінка
Сергій Каратанов Директор Першого регіонального представництва УФСІ	49005 м. Дніпро пр. Дмитра Яворницького 1а , офіс 305	Офісний телефон: +38 (050) 586-34- 45	2@usif.ua	https://usif.ua

ПАРТНЕР З РЕАЛІЗАЦІЇ

Контактні особи на рівні спільного підприємства (імена та контактна інформація)	Голова ПВСП	Наталія Головатенко, Телефон +38 0508127640 Електронна пошта: golovatenko23091974@gmail.com
	Контактна особа з питань GRM	Наталія Головатенко Телефон: +38 0508127640, Електронна пошта: golovatenko23091974@gmail.com
	Власник об'єкта	Берестинська міська рада

Зміст

1	ЦІЛІ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАНУ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН...	6
2	ОПИС ПРОЕКТУ	6
3	МІСЦЕВА ЗАКОНОДАВЧА БАЗА	9
3.1	Стандарти Банку, що стосуються процедури залучення зацікавлених сторін	11
3.2	Аналіз розбіжностей	15
4	ВИЗНАЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	15
4.1	Групи зацікавлених сторін та зацікавлені особи	15
4.1.1	Сторони, на яких впливає проект	16
4.1.2	Інші зацікавлені сторони.....	17
4.2	Базові дані про зацікавлені сторони проекту та рівень їх залучення.....	17
4.3	Базові дані про сторони, на яких впливає проект, та зацікавлені сторони.....	23
5	СТРАТЕГІЯ ВЗАЄМОДІЇ ІЗ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТОРОНАМИ	24
5.1	Мета та відповідальність за впровадження ПЗЗС	24
5.2	Загальна комунікаційна стратегія та процес розкриття інформації	24
5.2.1	Інструменти взаємодії із зацікавленими сторонами	24
5.2.2	Офіційний запит на інформацію	31
5.3	Стратегія взаємодії із зацікавленими сторонами для визначених вразливих груп	32
5.3.1	Консультативна взаємодія та збір відгуків.....	32
5.3.2	Канали комунікації.....	33
5.3.3	Програма громадських консультацій.....	33
5.3.4	Графік комунікації	41
6	ПЛАН ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	44
6.1	Розкриття інформації та затвердження плану залучення зацікавлених сторін	47
7	РЕСУРСИ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	47
8	РОЗГЛЯД СКАРГ ТА ВІДШКОДУВАННЯ	50
8.1	Розгляд скарг на рівні ПВСП.....	50
8.2	Розгляд скарг на рівні партнера з реалізації у	51
8.3	Зовнішні скарги	52
8.4	Внутрішні скарги.....	53
9	МОНІТОРИНГ ТА ЗВІТНІСТЬ	53
	ДОДАТОК 1: ФОРМА СКАРГИ ЩОДО ПРОЕКТУ	55
	ДОДАТОК 2: ФОРМА ЖУРНАЛУ РЕЄСТРАЦІЇ СКАРГ ЦЕНТРАЛЬНОГО ОФІСУ УФСІ ..	56

Перелік рисунків

Рисунок 1: Розташування у в межах м. Чернівці.....	7
Рисунок 2: Супутникове зображення у в межах міста Чернівці	Помилка! Закладку не визначено.
Рисунок 3: Карта зацікавлених сторін	Помилка! Закладку не визначено.
Рисунок 4: Схема процесу розгляду скарг.....	52

Перелік таблиць

Таблиця 1: Огляд будівлі	Помилка! Закладку не визначено.
Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт	9
Таблиця 3: Міжнародні закони щодо залучення зацікавлених сторін, що застосовуються до проекту	13
Таблиця 4: Аналіз розбіжностей.....	15
Таблиця 5: Короткий огляд основних потенційних зацікавлених сторін.....	18
Таблиця 6: Базові дані про ключових зацікавлених сторін проекту	Помилка! Закладку не визначено.
Таблиця 7: Основні зацікавлені сторони, на яких впливає проект.....	23
Таблиця 8: Провідні організації, відповідальні за взаємодію із зацікавленими сторонами та розгляд скарг	25
Таблиця 9: Інформування зацікавлених сторін про потенційні негативні наслідки ів та заходи щодо їх пом'якшення.....	26
Таблиця 10:Цілі залучення громадськості до консультацій	34
Таблиця 11:Планування на рівні субпроекту та консультації із зацікавленими сторонами.....	35
Таблиця 12: Планування заходів на рівні проекту (з акцентом на інших зацікавлених сторонах)	39
Таблиця 13:Комунікаційні заходи на різних етапах проекту	41
Таблиця 14:Пропоновані методи залучення зацікавлених сторін.....	45
Таблиця 15:Ресурси та обов'язки щодо залучення зацікавлених сторін.....	48

Список скорочень

BIP	Найкраща галузева практика
C-ESMP	План управління екологічними та соціальними аспектами підрядника
CES	CES clean energy solutions GesmbH
E&S	Екологічний та соціальний
ESHS	Екологія, соціальна сфера, охорона здоров'я та безпека
ESMF	Рамкові вимоги до екологічного та соціального менеджменту
ESMP / ПЕСМ	План екологічного та соціального менеджменту
ESS	Екологічні та соціальні стандарти (Світовий банк)
GRM	Механізм розгляду скарг
IC	Консультант з питань впровадження
ВПО	Внутрішньо переміщена особа
МОП	Міжнародна організація праці
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau — Німецький банк фінансової допомоги
PEA / АРП	Агентство з реалізації проектів (УФСІ)
PM	Управління проектами
SEP / ПЗЗС	План залучення зацікавлених сторін
ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
SIP/ ПБСП	Партнер з впровадження субпроекту
СП	Субпроект
УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
СБ	Світовий банк

1 Цілі та сфера застосування Плану залучення зацікавлених сторін

План залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) — це документ, розроблений для налагодження міцних, конструктивних та оперативних відносин між усіма сторонами, залученими до підготовки, реалізації та періоду повідомлення про дефекти проекту.

Цей документ було розроблено на початковому етапі реалізації СП з метою забезпечення ефективної, послідовної та змістовної взаємодії із зацікавленими сторонами. Він є невід'ємною частиною процесів прийняття рішень, оцінки, управління та моніторингу у, пов'язаних із соціальними ризиками та впливом протягом усього його життєвого циклу. ПЗЗС надає можливості для своєчасної та активної участі всіх зацікавлених сторін і дозволяє їм висловлювати свої думки, відгуки та занепокоєння, які можуть вплинути на рішення щодо проекту. Цей ПЗЗС, розроблений для конкретного майданчика, є «живим» документом і буде регулярно оновлюватися з урахуванням прогресу реалізації. Оновлення будуть здійснюватися на всіх етапах проекту, щоб план залишався актуальним, доречним та узгодженим з поточними заходами.

ПЗЗС визначає ключових зацікавлених осіб у, забезпечує своєчасне оприлюднення інформації для публічних слухань та консультацій, а також встановлює чіткий механізм залучення зацікавлених осіб та комунікації протягом усього терміну реалізації проекту.

2 Опис проекту

Підпроект № 29-63-09 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Харківській області шляхом реконструкції існуючої будівлі для їх тимчасового розміщення. У рамках цього підпроекту будуть виконані роботи з реконструкції та переобладнання будівлі колишнього гуртожитку, двоповерхової споруди, розташованої за адресою: вул. Березнева, 6, село Піщанка, Берестинський район, Харківська область. Метою цих робіт є перетворення вакантної будівлі на енергоефективне тимчасове житло для ВПО та покращення загальних умов проживання для майбутніх мешканців.

Село Піщанка розташоване в Берестинському районі Харківської області. Будівля знаходиться в межах інтенсивної житлової забудови з навколишньою житловою забудовою та поблизу соціальної інфраструктури. Згідно зі звітом про відвідування об'єкта, громадський транспорт розташований приблизно за 200 м, магазини та аптеки – приблизно за 20 м, а навчальні заклади та амбулаторія сімейної медицини – приблизно за 500 м. Загальний огляд місцезнаходження підпроекту наведено на **малюнку 1**. Супутниковий знімок місцезнаходження підпроекту наведено на **малюнку 2**.

Колішній гуртожиток є окремою будівлею комунальної власності, а права на земельну ділянку належать Берестинській міській раді. Будівля наразі не експлуатується, і згідно з наявною документацією, в будівлі немає зареєстрованих осіб. Передбачуване використання після реконструкції – тимчасове проживання внутрішньо переміщених осіб.

Межі будівлі:

- На північ – сусідня житлова забудова
- На схід – сусідня житлова забудова та місцевий під'їзд
- На захід – сусідня житлова забудова та прилегла територія ділянки

- На південь – навколишня житлова зона та місцева зона доступу

Роботи будуть виконуватися в будівлі колишнього гуртожитку в Піщанці. Інформація щодо будівлі наведена в таблиці 1, а попередній обсяг робіт для об'єкта викладено в таблиці 2. Точний обсяг робіт та технічні умови визначено у відповідній тендерній документації.

Рисунок 1: Розташування субпроєкту в межах Піщанки

Source: © OpenStreetMap contributors. Data available under the Open Database License (ODbL).
URL: <https://www.openstreetmap.org>

Рисунок 2: Супутниковий знімок території реалізації підпроєкту в Піщанці

Source: Google. (2026). Satellite view of Pischanka (Berestyn district, Kharkiv region), Ukraine [Satellite image].
Google Maps. <https://www.google.com/maps/place/Pischanka+Kharkiv+Oblast,+Ukraine> (Imagery ©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Таблиця 1: Загальний огляд будівлі

№	Зображення	Назва об'єкта	Розміри будівлі
1	 <p>Google. (2025). Street View of Pischanka, Ukraine [Street View image]. Google Maps. https://www.google.com/maps (Imagery ©2025 Google.)</p>	<p>Роботи будуть виконуватися в будівлі колишнього гуртожитку в Піщанці.</p>	<p>Загальні характеристики будівлі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Загальна площа: 978 м² • Кількість поверхів: 2 • Прогнозована майбутня заселеність: 44 особи
<p>Опис об'єкта та прилеглої території</p>	<p>Підпроект передбачає реконструкцію та переобладнання будівлі колишнього гуртожитку за адресою: вул. Березнева, 6, село Піщанка, Берестинський район, Харківська область, яка наразі не експлуатується.</p>		
<p>Хто є власником земельної ділянки</p>	<p>Земельна ділянка під будівлею та прилегла територія є комунальною власністю, а права на земельну ділянку належать Берестинській міській раді.</p>		
<p>Хто використовує земельну ділянку юридично та фактично, з якою метою?</p>	<p>Земельна ділянка юридично знаходиться під правами Берестинської міської ради і призначена для реконструкції будівлі для використання як житлового будинку для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.</p>		

Хто є власником будівлі?	Будівля перебуває в комунальній власності, офіційним замовником проекту реконструкції є Берестинська міська рада, що діє на підставі прав комунальної власності.
Хто використовує будівлю юридично та фактично, з якою метою?	Наразі не експлуатується.

Таблиця 1 : Орієнтовний обсяг робіт

<p>Орієнтовний обсяг робіт:</p> <p><i>Пакети робіт, які включені до відповідальності та бюджету USIF:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Демонтаж всіх існуючих внутрішніх оздоблень та даху до каркасу• Новий дах (без горища)• Структурний ремонт та зміцнення частин будівлі• Модифікація дверних та віконних прорізів у несучих стінах• Нові стіни та перегородки• Утеплення та оздоблення фасаду• Нові вікна та двері• Нові внутрішні оздоблення• Нові внутрішні механічні та електричні системи• Блискавкозахист та заземлення• Система виявлення газу та сигналізація• Нові внутрішні системи інтернету та відеопостереження• Тепловий насос для гарячого водопостачання• Фотоелектрична станція• Обладнання ванних кімнат• Обладнання кухонь• Усі квартири на першому (цокольному) поверсі розроблені з урахуванням потреб людей з інвалідністю на візках• Зовнішні пандуси та сходи• Периметральне покриття• Підключення до зовнішніх комунальних мереж <p><i>Пакети робіт, які включені до відповідальності та бюджету місцевого бенефіціара:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Озеленення за межами периметрального покриття• Зовнішнє підключення електроенергії• Зовнішнє підключення інтернету• Зовнішнє районне водопостачання• Зовнішня районна побутова каналізація• Зовнішнє районне теплопостачання• Внутрішні меблі (відсутні частини)

3 Місцева законодавча база

Залучення зацікавлених сторін та громадськості під час реалізації проекту регулюється, зокрема, але не виключно, таким законодавством України:

Орхуська конвенція (ЄЕК ООН)	Ратифікована Україною у 1999 році (Закон № 832-ХІV), Орхуська конвенція забезпечує доступ громадськості до інформації про навколишнє середовище, участь у прийнятті рішень та доступ до правосуддя. Вона передбачає консультації із зацікавленими сторонами протягом усього життєвого циклу проекту та застосовується до всіх державних проектів, що можуть мати вплив на навколишнє середовище.
Конституція України	Статті 38 та 40 Конституції України гарантують громадянам право брати участь у громадських справах та подавати петиції, сприяючи прозорості та підзвітності в управлінні та надаючи громадам можливість висловлювати свої думки, занепокоєння та рекомендації протягом усього процесу розробки проекту.
Закон України «Про доступ до публічної інформації» (2011)	Закон надає право на отримання інформації від державних органів, вимагаючи своєчасного оприлюднення (протягом п'яти робочих днів) та відкритого доступу до публічних засідань. Це забезпечує доступність документів, пов'язаних із проектом, зокрема екологічних та соціальних оцінок.
Закон України «Про звернення громадян» (1996 р., із змінами 2015 р.)	Закон дозволяє громадянам подавати звернення, скарги та петиції до державних органів, вимагаючи відповіді протягом 30 днів. Він встановлює офіційний механізм, за допомогою якого зацікавлені сторони можуть висловлювати свої занепокоєння, надавати відгуки та брати активну участь у процесі прийняття рішень.
Закон України «Про місцеве самоврядування» (1997)	Закон визначає права та обов'язки місцевих органів влади та вимагає від них залучення громад до планування місцевого розвитку, формування бюджету та реалізації громадських проектів. Громадяни можуть брати участь у цьому процесі безпосередньо через збори та референдуми або опосередковано через обраних представників.
Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»	Закон сприяє прозорим та інклюзивним регуляторним практикам, заохочуючи участь громадськості та діалог із зацікавленими сторонами. Його ключові положення забезпечують доступ громадськості до проектів та прийнятих рішень, перегляд та оцінку впливу пропонованих нормативних актів, а також внесення змін на основі відгуків зацікавлених сторін. Закон підтримує прозорість, підзвітність та обґрунтоване прийняття рішень, сприяючи постійній залученості громадськості протягом усього регуляторного процесу.
Закон України «Про громадські об'єднання»	Закон підтримує створення та діяльність організацій громадянського суспільства, дозволяючи громадянам вільно об'єднуватися в асоціації. Його ключові положення сприяють адвокації, участі у прийнятті рішень та впливу на державну політику. Закон посилює залучення зацікавлених сторін, надаючи асоціаціям можливість представляти різноманітні інтереси та активно долучатися до процесів управління та консультацій.

Постанова Кабінету Міністрів України № 996 (2010) «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»	Цей наказ встановлює вимоги щодо проведення консультацій під час розробки та реалізації політики. Його ключові положення передбачають проведення громадських консультацій з питань, що становлять суспільний інтерес, шляхом проведення зустрічей, опитувань та використання онлайн-платформ, при цьому органи влади зобов'язані враховувати відгуки зацікавлених сторін. Наказ забезпечує активну участь зацікавлених сторін на етапах планування та реалізації проектів.
Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 555 «Про затвердження порядку проведення громадських слухань щодо врахування інтересів громадськості під час розробки проектів містобудівної документації на місцевому рівні»;	Ця постанова встановлює порядок проведення громадських слухань для забезпечення участі зацікавлених сторін у процесах просторового та містобудівного розвитку. Її основні положення передбачають обов'язкові слухання, публічне повідомлення з відкритим доступом до відповідної документації та врахування відгуків громадськості у рішеннях щодо планування. Постанова сприяє прозорості та дає змогу громадам впливати на результати містобудівного планування.
Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 року № 771 «Про затвердження порядку залучення громадськості до обговорення питань прийняття рішень, що можуть вплинути на стан навколишнього середовища»;	Ця постанова передбачає залучення громадськості до процесів екологічного узгодження та прийняття рішень. Її основні положення передбачають обов'язкове врахування думки громадськості, своєчасне інформування, відкритий доступ до екологічної інформації та документування результатів консультацій. Постанова забезпечує прозорість, підзвітність та вплив громад на рішення, що можуть мати екологічні наслідки.

3.1 Стандарти Банку, що стосуються процедури взаємодії із зацікавленими сторонами

Беручи до уваги Екологічні та соціальні стандарти Світового банку (ESS) та Основні стандарти праці МОП¹, а також визнаючи важливість відкритого та прозорого взаємодії між Агентством з реалізації проекту (АРП (УФСІ)), місцевим партнером з реалізації (ПВСП) та зацікавленими сторонами проекту як фундаментального елементу найкращої галузевої практики (VIP), ПВСП за консультативної підтримки АРП (УФСІ) розробив цей План залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) з метою підвищення екологічної та соціальної стійкості проекту, посилення участі зацікавлених сторін та забезпечення ефективного проектування та реалізації проекту. ПЗЗС відповідає таким міжнародним та інституційним стандартам, а саме:

¹ [МОП — Міжнародні стандарти праці](#)

- Керівні принципи сталого розвитку Банку розвитку KfW² – Розділ 4.9 щодо взаємодії із зацікавленими сторонами та управління скаргами у рамках заходів з фінансування співпраці (FC).
- Екологічна та соціальна рамка (ESF) Світового банку³.
- 10 екологічних та соціальних стандартів (ESS) Світового банку⁴, що складають Керівні принципи щодо захисту навколишнього середовища та соціального захисту, зокрема положення ESS 10.

Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації встановлює вимоги, що застосовуються на всіх етапах проекту. У відповідності до ESS1 (Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливами), ESS2 (Праця та умови праці) та ESS4 (Здоров'я та безпека громади), залучення зацікавлених сторін допомагає визначити потенційні екологічні та соціальні впливи та запропонувати відповідні заходи щодо їх пом'якшення. План, розроблений на основі цих висновків, забезпечує дві основні переваги.

По-перше, він підкреслює важливість відкритого та прозорого залучення місцевих громад, представлених ПБСП, за підтримки АРП (УФСІ), місцевих громад, на які проект безпосередньо впливає, персоналу проекту та інших зацікавлених сторін, як невід'ємної частини найкращих галузевих практик (VIP). По-друге, він підвищує обізнаність зацікавлених сторін щодо їхньої ролі в управлінні діяльністю проекту, що впливає на їхню повсякденну роботу та умови життя, одночасно сприяючи розумінню екологічних та соціальних питань як на місцевому, так і на глобальному рівнях.

Процес залучення зацікавлених сторін можна структурувати за такими етапами:

- (1) ідентифікація та аналіз зацікавлених сторін;
- (2) планування залучення зацікавлених сторін;
- (3) визначення механізмів розгляду скарг;
- (4) регулярне розкриття інформації;
- (5) консультації та участь;
- (6) постійне інформування відповідних зацікавлених сторін.

Розкриття інформації та постійні консультації із зацікавленими сторонами є необхідними для забезпечення обізнаності та розуміння потенційних ризиків та наслідків проекту. Документація щодо проекту буде доступна для громадськості на веб-сайті УФСІ, а також на веб-сайтах відповідних муніципалітетів. У разі внесення будь-яких істотних змін до ПЗЗС під час етапу реалізації проекту оновлена версія буде оприлюднена на всіх платформах.

Основні принципи VIP щодо залучення зацікавлених сторін узагальнено в **Таблиця 2**.

² [KfW – Керівні принципи сталого розвитку](#)

³ [Світовий банк – Екологічна та соціальна рамкова програма](#)

⁴ [Світовий банк – Екологічні та соціальні стандарти](#)

Таблиця 2 : Міжнародні закони щодо залучення зацікавлених сторін, що застосовуються до проекту

Тема	Керівні принципи сталого розвитку Банку розвитку КfW	Екологічна та соціальна рамкова концепція (ESF) Світового банку
Залучення зацікавлених сторін	<p>Як зазначено в розділі 4.9.1 Керівних принципів сталого розвитку КfW, залучення зацікавлених сторін, включаючи публічні слухання, має здійснюватися на етапі визначення обсягу оцінки екологічного та соціального впливу (ESIA) та під час презентації проекту звіту ESIA з метою забезпечення консультацій із зацікавленими особами та/або представниками громад, кооперативів та неурядових організацій (НГО). Виконавча агенція має забезпечити процес конструктивної участі та консультацій, який дозволить особам, на яких проект впливає, та зацікавленим сторонам висловити свої думки та занепокоєння щодо ризиків проекту, його наслідків та запропонованих заходів щодо їх пом'якшення.</p> <p>Водночас цей процес має надавати виконавчому органу можливість врахувати ці думки та надати на них відповідь.</p> <p>З метою забезпечення прозорості виконавча установа зобов'язана оприлюднити всю відповідну інформацію та нетехнічний виклад екологічної та соціальної оцінки проекту (або у, якщо він реалізується в рамках більшої програми) через відповідні канали ЗМІ, забезпечуючи доступність, своєчасність та культурну адекватність.</p> <p>Весь процес має бути комплексним і забезпечуватися на всіх етапах реалізації проекту (або у).</p>	<p>Екологічний та соціальний стандарт № 10 (ESS 10) стосується залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації. Положення цього стандарту слід розглядати у поєднанні з усіма іншими застосовними ESS. Основні вимоги наведено нижче:</p> <p>Позичальники повинні розпочати залучення зацікавлених сторін на якомога більш ранній стадії процесу розробки проекту (або у), щоб забезпечити конструктивні консультації щодо аспектів проектування, та підтримувати таке залучення протягом усього циклу проекту. Характер, обсяг та частота залучення повинні бути пропорційними масштабу проекту, ризикам та потенційним наслідкам.</p> <p>Позичальники повинні проводити змістовні консультації з усіма зацікавленими сторонами, забезпечуючи своєчасне, релевантне, зрозуміле та доступне розкриття інформації у культурно прийнятній формі, що не містить маніпуляцій, втручання, примусу, дискримінації та залякування.</p> <p>Процес залучення зацікавлених сторін повинен включати:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) визначення та аналіз зацікавлених сторін,(ii) планування методів залучення,(iii) розкриття інформації,(iv) консультації із зацікавленими сторонами,(v) розгляд скарг та реагування на них, а також

Тема	Керівні принципи сталого розвитку Банку розвитку КfW	Екологічна та соціальна рамкова концепція (ESF) Світового банку
Розгляд скарг	<p>Як зазначено в розділі 4.9.2, виконавча агенція повинна створити механізм розгляду скарг для проекту (або у) з метою прийому, опрацювання та вирішення занепокоєнь та скарг від працівників та представників громадськості, на яку впливає проект.</p> <p>Процедура має відповідати культурним особливостям та бути пропорційною до обсягу та складності проекту (або у).</p> <p>Усі скарги, включаючи їх розгляд та вирішення, повинні бути задокументовані та включені до звітності, що подається до Банку розвитку КfW.</p>	<p>(vi) звітування зацікавленими сторонами.</p> <p>Позичальник повинен вести та оприлюднювати журнал взаємодії із зацікавленими сторонами як офіційний документ, що включає перелік зацікавлених сторін, з якими проводилися консультації, підсумок отриманих відгуків, а також пояснення щодо того, як було враховано пропозиції зацікавлених сторін або причини їх невключення.</p> <p>На якомога більш ранній стадії проекту (або у) та до проведення оцінки Позичальник повинен розробити та оприлюднити План взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС), пропорційний характеру, масштабу та потенційним ризикам діяльності або інвестиції. ПЗЗС є живим документом і повинен оновлюватися за необхідності, щоб відображати суттєві зміни у проекті під час його реалізації. Будь-які зміни повинні бути задокументовані та відповідно оприлюднені.</p> <p>Відповідно до Екологічного та соціального стандарту (ESS) 10, Позичальник повинен створити та впровадити механізм розгляду скарг для оперативного отримання та вирішення зауважень і скарг від сторін, на яких впливає проект (або), щодо екологічних та соціальних показників проекту (або у).</p>

3.2 Аналіз розбіжностей

Аналіз розбіжностей між українським законодавством та відповідними міжнародними стандартами, що застосовуються до залучення зацікавлених сторін до проекту, наведено в таблиці 4.

Таблиця 3 : Аналіз розбіжностей

Тема	Розбіжності	Заходи в рамках проекту
Залучення зацікавлених сторін	<p>Українське законодавство не вимагає розробки офіційного Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС), і залучення зазвичай обмежується конкретними етапами проекту зі значними часовими проміжками між етапами планування, реалізації та консультацій.</p> <p>Україна виконує основні зобов'язання щодо участі громадськості, але не має офіційних вимог щодо постійного залучення та структурованого включення вразливих груп, що є основними очікуваннями відповідно до Екологічних та соціальних стандартів (ESS).</p>	<p>ПЗЗС має бути підготовлений та постійно оновлюватися відповідно до стандартів донорів протягом усього циклу проекту (або субпроекту).</p>
Розгляд скарг	<p>Українське законодавство не передбачає механізму розгляду скарг на всіх етапах проекту або у, що призводить до обмеженості офіційних каналів для подання та вирішення скарг зацікавленими сторонами.</p> <p>Правила громадської участі не передбачають стандартів рівня ЕСС щодо доступного, інклюзивного та систематично керованого механізму розгляду скарг, включаючи елементи, адаптовані до потреб вразливих груп.</p>	<p>Механізми та процедури розгляду скарг, як детально описано в цьому ПЗЗС, мають бути встановлені та підтримуватися протягом усього проекту (або СП).</p>

4 Визначення зацікавлених сторін

Зацікавлені сторони – це особи або групи, на яких проект впливає прямо чи опосередковано, а також ті, хто може мати інтереси у проекті та/або здатність впливати на його результат, як позитивно, так і негативно. До зацікавлених сторін можуть належати місцеві громади або особи, на яких проект впливає, та їхні офіційні й неофіційні представники, національні або місцеві органи влади, політики, релігійні лідери, організації громадянського суспільства та групи з особливими інтересами, наукова спільнота або інші підприємства.

4.1 Групи зацікавлених сторін та зацікавлені особи

Зацікавлені сторони проекту повинні бути визначені для ефективного виконання вимог щодо консультацій та залучення. Ці зацікавлені сторони повинні бути поінформовані про діяльність проекту та консультуватися з ними протягом усього циклу проекту.

Визначення ключових зацікавлених сторін є важливою складовою Плану управління екологічними та соціальними аспектами (ESMP) та Плану залучення зацікавлених сторін (ПЕСМ), оскільки це дозволяє зрозуміти, які групи зазнають або можуть зазнати впливу проекту. Для ефективної взаємодії, орієнтованої на конкретний проект, зацікавлені сторони було розділено на такі основні групи:

Сторони, на яких впливає проект – Первинні зацікавлені сторони

Ця категорія включає осіб, групи та організації, розташовані в зоні впливу проекту, які безпосередньо зазнають – фактично або потенційно – впливу діяльності в рамках проекту та є найбільш вразливими до пов'язаних із цим змін або наслідків. Ця група складається з користувачів об'єктів, мешканців прилеглих громад, організацій, що здійснюють управління проектом, а також підрядників та субпідрядників, залучених до реалізації проекту.

Інші зацікавлені сторони – вторинні зацікавлені сторони

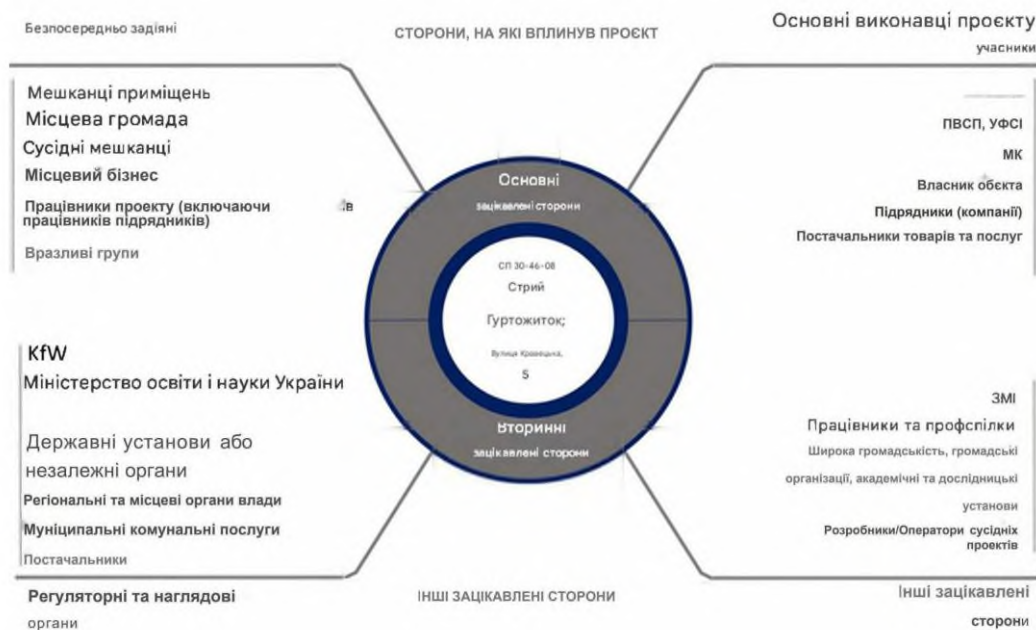
До цієї категорії належать особи, групи або організації, на яких проект може не мати прямого впливу, але які вважають, що їхні інтереси порушуються, та/або мають можливість опосередковано впливати на проект або процес його реалізації.

Ця група зацікавлених сторін складається з органів влади на муніципальному, районному та регіональному рівнях, обраних представників, суб'єктів господарювання, організацій громадянського суспільства та представників ЗМІ. Загальні взаємовідносини та вплив зацікавлених сторін проілюстровано на **сайті** Помилка! Джерело посилання не знайдено. .

Більш детальна інформація про групи зацікавлених сторін наведена в наступних підрозділах.

Рисунок 3: Картування зацікавлених сторін

[Діаграма показує матрицю впливу та інтересу зацікавлених сторін]

4.1.1 Сторони, на яких впливає проект

Сторони, постраждалі від проекту, – це ті, хто, ймовірно, постраждає від проекту через фактичні наслідки або потенційні ризики для їхнього фізичного середовища, здоров'я, безпеки, культурних практик, добробуту або засобів до існування.

Ці зацікавлені сторони, також звані Первинними зацікавленими сторонами, включають окремих осіб, групи та місцеві громади, які, найімовірніше, відчують зміни в результаті екологічних та соціальних впливів проекту.

Оскільки будівля наразі вакантна та не експлуатується, немає мешканців будівлі, які б безпосередньо постраждали від робіт з реконструкції зсередини об'єкта. Тому основними сторонами, постраждалими від проекту, є ті, хто знаходиться в безпосередній прилеглий зоні та потенційно піддається тимчасовим впливам, пов'язаним з будівництвом, таким як шум, пил, поведження з відходами, будівельний транспорт та порушення доступу.

Вразливі групи : Сусідні мешканці; Літні особи та особи з обмеженою мобільністю, які проживають у прилеглий зоні; Громадяни та суб'єкти господарювання в безпосередній близькості від робіт з реконструкції

Ці групи можуть потребувати особливої уваги протягом консультаційного процесу, особливо щодо своєчасного розкриття інформації, організації доступу та розгляду скарг під час будівництва.

Об'єкт проекту розташований у житловій зоні з прилеглими приватними будинками, багатоквартирними житловими будинками та невеликими комерційними об'єктами. Ці сусідні громади вважаються потенційними прямими реципієнтами впливів проекту. Суб'єкти, відповідальні за управління або використання цих сусідніх об'єктів нерухомості, включаючи приватних власників, мешканців та місцеві підприємства, тому ідентифіковані як ключові зацікавлені сторони проекту.

4.1.2 Інші зацікавлені сторони

Інші зацікавлені сторони, які також називаються вторинними зацікавленими сторонами, – це особи, групи або організації, які мають інтерес до проекту через його місце розташування, характеристики, потенційний вплив або значущість для суспільних інтересів. Прикладами є регуляторні органи, представники уряду, суб'єкти приватного сектору, академічні та науково-дослідні установи, профспілки, організації громадянського суспільства та культурні асоціації.

Державні органи, зацікавлені у проекті, представлені на таких рівнях: державний рівень (крім органів управління проектом (УП)); регіональний рівень; місцевий рівень.

Місцеві та національні підприємства також вважаються зацікавленими сторонами, оскільки вони можуть отримати вигоду від можливостей закупівель, пов'язаних із проектом. Хоча конкретний перелік компаній, які беруть участь у будівельних роботах або на які ці роботи можуть потенційно вплинути, ще не визначено, місцеві підприємства можуть відігравати допоміжну роль або потребувати координації та допомоги під час реалізації проекту.

Організації громадянського суспільства можуть шукати інформацію про діяльність проекту, особливо щодо соціальних та екологічних аспектів.

Неурядові організації (НУО) та преса і ЗМІ представляють важливий канал для громадської комунікації та прозорості. Враховуючи, що проект реалізується на національному рівні, як регіональний, так і державні ЗМІ вважаються ключовими зацікавленими сторонами.

4.2 Базові дані про зацікавлені сторони проекту та рівень залучення

З огляду на особливості місцезнаходження проекту та обсягу робіт було визначено та оцінено ключові групи зацікавлених сторін, а їхні відповідні ролі – первинні чи вторинні – узагальнено в **таблиці 5** Таблиця 4 .

Таблиця 4 : Узагальнення ключових потенційних зацікавлених сторін

Зацікавлена сторона	Первинні	Вторинний
Інституції з фінансування та управління проектами		
KfW		Фінансова установа, що забезпечує фінансові ресурси, нагляд за проектом та підтримку у прийнятті стратегічних рішень на всіх етапах.
Міністерство охорони здоров'я України		Координація проекту на державному рівні, забезпечення узгодженості з національною галузевою політикою, де це доречно.
УФСІ (АРП (УФСІ))	Загальне управління та координація проекту, включаючи адміністративну роботу, звітність та дотримання процедур донорів і національних процедур.	
ПВСП	Забезпечує щоденну комунікацію з місцевими органами влади та впроваджує GRM на рівні субпроекту	
ІС	Технічна допомога та підтримка реалізації, включаючи перевірку проектів, нагляд, моніторинг та забезпечення якості під час будівництва та експлуатації.	
Власник об'єкта	Співпраця та технічний внесок на етапах проектування, будівництва, введення в експлуатацію та експлуатації для забезпечення можливості технічного обслуговування та функціональності.	
Державні установи та урядові або незалежні органи		
Міністерство розвитку громад та територій України		Забезпечення дотримання національного законодавства, будівельних стандартів та нормативних актів щодо розвитку інфраструктури, включаючи реставрацію та реконструкцію будівель.

Зацікавлена сторона	Первинні	Вторинний
Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України		Відповідає за нагляд за політикою соціального захисту груп, які можуть зазнати впливу, протягом будівництва та експлуатації. Надання рекомендацій щодо виявлення та задоволення потреб вразливих груп, які можуть зазнати впливу від проекту.
Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС)		Контроль за безпекою та технічною цілісністю будівель під час реконструкції відповідно до національних норм цивільного захисту, розгляд та затвердження вимог щодо пожежної безпеки, цивільного захисту та готовності до надзвичайних ситуацій під час будівництва; постійний нагляд за готовністю до надзвичайних ситуацій та заходами реагування під час експлуатації.
Державне агентство з енергоефективності та енергетики України		Консультації щодо вимог до енергоефективності, технологій та найкращих практик, які можуть бути включені в проектну документацію та експлуатацію об'єкта. Перевірка та надання рекомендацій щодо відповідності національній політиці в галузі енергоефективності та практикам сталого енергоспоживання.
Державна служба праці		Забезпечення дотримання національного трудового законодавства, що стосується трудових відносин, та підтримка у вирішенні трудових спорів. Включно з наглядом за умовами праці працівників проекту, залучених підрядниками та субпідрядниками.
Уповноважений з прав людини при Верховному Раді України (Омбудсмен)		Реагує на скарги, подані безпосередньо до офісу Омбудсмена.
Місцеві органи влади		

Зацікавлена сторона	Первинні	Вторинний
Місцеві та обласні адміністрації		Прийняття відповідних нормативних та технічних документів для реалізації Проекту, а також надання необхідних дозволів
Муніципальні постачальники комунальних послуг		Забезпечення тимчасових підключень до інженерних мереж (водопостачання, електропостачання, поводження з відходами) під час будівництва та надійного обслуговування під час експлуатації. Забезпечення безперебійності та якості комунальних послуг і технічної підтримки.
Медичні заклади (державні/приватні)		Сприяння моніторингу стану здоров'я населення та проведенню інформаційно-просвітницьких заходів для робітників, персоналу або місцевих громад.
Місцева громада		
Місцеві мешканці та мешканці будівель	Надання відгуків щодо безпеки, доступності та питань, пов'язаних з послугами, на всіх етапах проекту. Особи та домогосподарства, які постійно або тимчасово проживають у зоні впливу проекту, включаючи землевласників та користувачів природних ресурсів, де це доречно.	
Вразливі групи, на які впливає проект	Залучення з метою забезпечення того, щоб заходи з проектування, будівництва та експлуатації проекту відображали потреби та права потенційно вразливих осіб. Особи або групи, які через соціально-економічні, демографічні або медичні особливості (рівень доходу, стать, вік, інвалідність, стан здоров'я, етнічна приналежність, статус переміщеної особи тощо) можуть зазнати непропорційно більшого впливу та потребують індивідуальних заходів залучення.	
Сусіди та місцеві підприємства	Можуть зазнавати тимчасових незручностей, пов'язаних із будівництвом (шум, пил, зміни доступу),	

Зацікавлена сторона	Первинні	Вторинний
	<p>та можуть отримати вигоду від покращення послуг після завершення проекту.</p> <p>Можуть зазнати впливу, пов'язаного з будівництвом, та ризиків для здоров'я та безпеки громади (шум, пил, транспортний рух, обмеження доступу), включаючи непрямі наслідки.</p>	
Громадські організації та групи громадянського суспільства		<p>Участь у консультаціях та сприяння комунікації між проектом та зацікавленими сторонами, на яких проект має вплив. Потенційно зазнають впливу незручностей, пов'язаних із будівництвом, та ризиків для здоров'я та безпеки громади (шум, пил, транспортний рух, обмеження доступу), включаючи непрямі наслідки.</p>
Підрядники та постачальники		
Підрядники та субпідрядники	<p>Виконання будівельних робіт; відповідальність за дотримання технічних специфікацій, екологічних стандартів, вимог з охорони праці та техніки безпеки, а також процедур безпеки громади. Підрядники та субпідрядники (як виконавчі організації). Працівники проекту, найняті підрядниками та субпідрядниками, вважаються сторонами, на яких впливає проект.</p>	-
Постачальники товарів та послуг	<p>Надання матеріалів, обладнання та послуг, що відповідають необхідним технічним, екологічним та соціальним стандартам як під час будівництва, так і під час експлуатації.</p>	-
Інші зацікавлені сторони		
ЗМІ		<p>Надання своєчасної та точної інформації про хід реалізації проекту, основні етапи та публічні оголошення.</p>

Зацікавлена сторона	Первинні	Вторинний
Працівники та профспілки		Моніторинг та захист прав працівників і дотримання національних та міжнародних трудових стандартів. Стосується умов праці працівників проекту та вирішення скарг.
Широка громадськість, НГО, академічні та науково-дослідні установи		Зацікавлені сторони, які цікавляться результатами проекту, його впливом та ширшими соціальними або екологічними аспектами. Сюди входять екологічні, соціальні, правозахисні та галузеві організації, наукові установи, експертні спільноти та професійні/бізнес-асоціації.
Розробники/оператори сусідніх проектів		Інші інвестиційні або інфраструктурні проекти в регіоні, діяльність яких може спричинити сукупний екологічний або соціальний вплив або вимагати координації (наприклад, спільна інфраструктура, управління дорожнім рухом, комунальні послуги).

4.3 Базові дані про зацікавлені та зачеплені сторони

Важливо оцінити потенційні наслідки проекту та визначити, чи можуть вони вплинути на незахищені або вразливі особи чи групи, такі як внутрішньо переміщені особи (ВПО).

Основних зацікавлених сторін також можна визначити на пізніших етапах серед вразливих осіб та сімей, включаючи домогосподарства з низьким рівнем доходу, безробітних, неповні сім'ї, осіб з інвалідністю, меншини та осіб, які стикаються з проблемами, пов'язаними з гендерною ідентичністю, сексуальною орієнтацією, релігією або етнічною приналежністю.

Як зазначено в рамковому документі щодо ПЗЗС, розробленому УФСІ у рамках ESMF, цей ПЗЗС для конкретного об'єкта забезпечує комплексний аналіз кожного об'єкта з метою виявлення представників вразливих груп, включаючи внутрішньо переміщених осіб (ВПО), НГО та медичних працівників, які працюють з постраждалими особами, зокрема з інвалідністю. ПВСП вживатиме відповідних заходів з урахуванням конкретних потреб цих вразливих груп, гарантуючи, що їхні думки та відгуки щодо діяльності в рамках проекту будуть належним чином враховані та інтегровані у планування та реалізацію проекту.

На поточному етапі будівля вакантна та не експлуатується; тому немає поточних мешканців або внутрішніх користувачів, які безпосередньо постраждали б від робіт. Відповідно, базові дані постраждалих та зацікавлених сторін зосереджені на навколишній житловій громаді, сусідніх підприємствах, місцевих постачальниках послуг, місцевих органах влади та інших зацікавлених сторонах, які можуть тимчасово постраждати від впливів, пов'язаних з будівництвом, таких як шум, пил, транспорт, обмеження доступу та загальні порушення.

Ключові постраждалі сторони, ідентифіковані, узагальнені в Таблиці 6.

Таблиця 6 : Основні зацікавлені сторони

Зацікавлена сторона	Місце	Рівень впливу	Вразлива група	Рівень залучення
Сусідні мешканці / Члени громади	Навколишній район	Первинний	Так	Безпосередньо
Партнер з реалізації підпроєкту (SIP)	Офіс міської адміністрації	Первинний	Ні	Безпосередньо
Підрядник / Будівельна компанія	На об'єкті	Первинний	Ні	Безпосередньо
Муніципальний уряд / Місцева рада	Міська адміністрація	Вторинний	Ні	Опосередковано
Департамент соціальних послуг	Муніципальний рівень	Вторинний	Ні	Опосередковано
Гуманітарні організації / НУО	Присутність на рівні міста / регіону	Вторинний	Ні	Опосередковано
Органи громадського транспорту	Прилеглі вулиці та транспортні вузли	Вторинний	Ні	Опосередковано

Служби пожежної безпеки та надзвичайних ситуацій	Місцевий район	Вторинний	Ні	Опосередковано
Користувачі магазинів та послуг повсякденного життя	Місцевий район	Вторинний	Ні	Опосередковано
Регіональна екологічна інспекція	Регіональний орган	Вторинний	Ні	Опосередковано

5 Стратегія залучення зацікавлених сторін

У рамках проекту УФСІ ІХ АРП (УФСІ) забезпечує процедури залучення зацікавлених сторін відповідно до положень Операційного посібника УФСІ та ESMF. Комунікація та обмін інформацією щодо цього у були розроблені для всіх визначених зацікавлених сторін з урахуванням їхніх можливостей та потенціалу, щоб адекватно реагувати на потреби, висловлені різними групами.

5.1 Мета та відповідальність за реалізацію ПЗЗС

Агентство з реалізації проекту АРП (УФСІ)) визнає важливість постійної взаємодії з відповідними установами, місцевими органами влади, громадами та іншими зацікавленими сторонами, що є необхідною умовою успіху проекту. З цією метою партнер з реалізації (ПВСП) за підтримки АРП (УФСІ), як правило, проводить публічні консультації із зацікавленими сторонами, групами/особами (у будь-якій формі, що є прийнятною з огляду на обмеження, накладені воєнним станом, включаючи письмові онлайн-консультації, публічні слухання, семінари, фокус-групи, інтерв'ю та інше) перед підготовкою плану взаємодії із зацікавленими сторонами, що стосується конкретного об'єкта. Такий підхід допомагає організувати процес залучення зацікавлених сторін для збору думок, коментарів та пропозицій з метою підтримки розробки та вдосконалення проекту на етапах проектування та реалізації, тим самим збільшуючи вигоди для мешканців, які наразі користуються об'єктами, а також для майбутніх мешканців.

Для забезпечення належних та своєчасних консультацій із зацікавленими сторонами, ПВСП за підтримки АРП (УФСІ) та Консультанта з питань реалізації (ІС), відповідального за реалізацію ПЗЗС, включаючи комунікацію з місцевими органами влади та всіма відповідними зацікавленими сторонами.

Усі підрядники, відповідальні за конкретні заходи в рамках проекту, також повинні будуть реалізувати ПЗЗС. Положення щодо реалізації ПЗЗС, включаючи механізм розгляду скарг, будуть включені до тендерної документації та договірних угод з кожним підрядником.

5.2 Загальна комунікаційна стратегія та процес розкриття інформації

5.2.1 Інструменти залучення зацікавлених сторін

Як зазначено в попередніх розділах, практика залучення зацікавлених сторін у державних установах України загалом здійснюється відповідно до національного законодавства. Для

цілей цього проекту суб'єкти, перелічені в **Таблиці 7** визначено як основні органи, відповідальні за розгляд скарг.

Таблиця 7 : Провідні органи, відповідальні за взаємодію із зацікавленими сторонами та розгляд скарг

Назва	Функції
Агентство з реалізації проекту (АРП УФСІ)	Управління та координація проекту
Партнер з реалізації (ПВСП)	Планування, впровадження та підтримка ефективного залучення зацікавлених сторін та механізму розгляду скарг на рівні ів
Берестинська міська рада	Місцевий орган влади, що бере безпосередню участь
Буковинський державний медичний університет (БДМУ)	Користувач будівлі та орган, що приймає скарги
Місцева громада	Мешканці сусідніх будівель/установ, які можуть подавати скарги, а також надавати позитивний зворотний зв'язок та пропозиції

ПВСП за підтримки АРП (УФСІ) відповідає за організацію та проведення консультацій із зацікавленими сторонами на рівні у протязі усього життєвого циклу у. Консультації із зацікавленими сторонами є безперервним процесом і становлять невід'ємну частину управління екологічними та соціальними ризиками, прийняття рішень та реалізації СП.

ПВСП проводить консультації на основі ризиків та впливів, пов'язаних з ом, у сферах навколишнього середовища, соціального розвитку, охорони здоров'я та безпеки. Потенційні негативні впливи у, запропоновані заходи щодо їх пом'якшення та підходи до комунікації, орієнтовані на конкретних зацікавлених сторін, викладені в **таблиці 8** .

Таблиця 8 : Комунікація із зацікавленими сторонами щодо потенційних негативних наслідків у та заходів щодо їх пом'якшення

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив у	Основні заходи щодо пом'якшення наслідків	Тип комунікації	Занепокоєння/бажання зацікавлених сторін
<p>Уряд України в особі Міністерства охорони здоров'я України, Наглядова рада УФСІ</p> <p>Донор: Уряд Німеччини через KfW</p>	<p>Ризики, пов'язані з екологічними, соціальними, медичними та безпековими аспектами, можуть призвести до: втрати ділової репутації та фінансових збитків, недосягнення цілей проекту, затримок у реалізації проекту</p>	<p>Дотримуватися вимог Екологічних та соціальних стандартів Світового банку та відповідного законодавства України.</p>	<p>Щомісячна, щоквартальна, піврічна та річна звітність</p>	<p>Особливі вимоги Донора визначені в Окремій угоді до Проекту «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури – УФСІ ІХ»</p>
<p>Члени місцевих громад – бенефіціари СП</p>	<p>Екологічні, соціальні та медичні ризики та наслідки ів можуть безпосередньо впливати на членів громади</p>	<p>Дотримання положень ESMF, ESMP (включно з ПЗЗС) та відповідного законодавства України.</p>	<p>Група реалізації субпроекту (представники місцевої громади) несе пряму відповідальність за реалізацію субпроекту.</p> <p>Регулярні особисті комунікації через місцевих консультантів з питань оцінки впливу на навколишнє середовище (PEA) та</p>	<p>Планується вивчити потреби бенефіціарів.</p> <p>Права та обов'язки ПВСП викладені в Меморандумі про взаєморозуміння та Рамковій угоді з АРП (УФСІ)</p>

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив у	Основні заходи щодо пом'якшення наслідків	Тип комунікації	Занепокоєння/бажання зацікавлених сторін
			інших членів команди АРП (УФСІ), консультації, тренінги, семінари, друковані ЗМІ, соціальні мережі.	
Місцева влада та органи місцевого самоврядування	Екологічні, соціальні та медичні ризики та наслідки реалізації можуть призвести до втрати репутації та виникнення місцевих екологічних та/або соціальних проблем	Дотримання положень ESMF, ПЕСМ (включно з ПЗЗС) та відповідного законодавства України.	Представники місцевої влади є членами Робочої групи та безпосередньо реалізують . Регулярні особисті комунікації через місцевих консультантів УФСІ та інших членів команди УФСІ, консультації, тренінги, семінари, друковані ЗМІ, соціальні мережі.	Планується вивчити потреби бенефіціарів. Права та обов'язки Власника/Утримувача активів визначені у Меморандумі про взаєморозуміння та Рамковій угоді з АРП (УФСІ).
Підрядники та субпідрядники	Ризики та наслідки для навколишнього середовища, суспільства, здоров'я та безпеки на будівельному майданчику можуть зупинити або	Дотримання положень ESMF, ПЕСМ, ПЕСМ-ТП, ESHS, інших договірних вимог щодо ESHS та відповідного законодавства України у сфері охорони	Широке використання процедур проведення конкурсів (тендерів), висока якість та чіткість тендерної та договірної документації,	Особливі аспекти політики та стандартів Підрядника у сфері ESHS викладені у Специфікації ESHS як частина контрактної документації та ПКП Підрядника.

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив у	Основні заходи щодо пом'якшення наслідків	Тип комунікації	Занепокоєння/бажання зацікавлених сторін
	затримати будівництво та призвести до фінансових втрат і втрати ділової репутації.	навколишнього середовища, здоров'я та безпеки праці.	публікація тендерів у національних та місцевих засобах масової інформації, проведення АРП (УФСІ) передтендерних конференцій, тренінгів та консультацій для персоналу Підрядника. Моніторинг та контроль за виконанням ПЕСМ з боку Керівника Проекту (Інженера).	Особливі потреби/переваги Підрядника будуть визначені під час затвердження та моніторингу ПЕСМ керівником проекту.
Місцеві мешканці та мешканці будівлі	Виникнення шуму під час будівельних робіт.	Забезпечення проведення будівельних робіт у визначені години.	Оголошення для узгодження робочих годин.	Використовуйте великий шрифт при створенні та розміщенні оголошень; уникайте використання технічних термінів та складних формулювань
	Утворення пилу під час будівельних робіт.	Забезпечення дотримання стандартів та нормативних вимог. Впровадження	Повідомлення про можливість участі у моніторингу впливу робіт, що спричиняють утворення пилу,	Використовуйте великий шрифт при створенні та розміщенні оголошень; уникайте використання

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив у	Основні заходи щодо пом'якшення наслідків	Тип комунікації	Занепокоєння/бажання зацікавлених сторін
		заходів, передбачених робочою програмою	наприклад, через механізм розгляду скарг.	технічних термінів та складних формулювань
	Перебої у наданні послуг (водопостачання, електропостачання)	Повідомлення підрядника про те, що роботи на об'єкті не вимагають відключення електроенергії та води. В іншому випадку узгодження часу відключення	Повідомлення від підрядника про заплановані роботи	Опублікування оголошення заздалегідь (за день до початку робіт)
Вразливі групи населення, яких це стосується	Обмежений доступ до інформації через вік, інвалідність, статус переміщеної особи або соціальну вразливість	Розкриття інформації, адаптоване до потреб, з використанням доступних форматів та чіткої, нетехнічної мови	Використання спрощених письмових матеріалів та усних пояснень	Чітка, своєчасна та зрозуміла інформація
	Підвищена чутливість до шуму, пилу, тимчасових перебоїв у наданні послуг або обмежень доступу	Додаткова допомога для забезпечення доступу до послуг та інформації під час будівництва	Пряма комунікація через представників ПВСП та місцеві соціальні служби	Враховання конкретних потреб та обмежень
	Труднощі у використанні стандартних каналів подання скарг	Пріоритетний розгляд питань, порушених вразливими особами. Забезпечення доступності GRM для вразливих груп	Цільові повідомлення та консультації	Легкий доступ до відповідальних осіб та механізмів розгляду скарг

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив у	Основні заходи щодо пом'якшення наслідків	Тип комунікації	Занепокоєння/бажання зацікавлених сторін
Сусіди та місцеві підприємства	Тимчасова зміна/обмеження маршрутів руху через будівництво.	Інформування про зміни/обмеження маршрутів пересування. Встановлення знаків із вказівками щодо руху.	Оголошення, обговорення на зборах, розміщення інформації на веб-сайті місцевої ради	При створенні та розміщенні оголошень використовуйте великий шрифт; уникайте технічних термінів та складних формулювань

5.2.1.1 ЗМІ

ПВСП / АРП (УФСІ) /
УФСІ usif.ua

Публічні оголошення поширюються через засоби масової інформації (місцеві радіо- та телеканали, щоденні газети, соціальні мережі тощо).

5.2.1.2 Розгляд скарг

Центральний офіс УФСІ	Анастасія Бельдей	Консультант з адміністративних питань Телефон: +38 (066) 560 15 47 +38 (044) 356-65-50 Електронна пошта: a.beldiei@usif.ua
------------------------------	----------------------	---

Регіональне представництво УФСІ	Клименко Катерина	Головний консультант з розвитку спроможності громад, Телефон: +38 (095) 4960450 Електронна пошта: k.klimenko@usif.ua
--	----------------------	--

Партнер з реалізації Субпроєкту	Наталія Головатенко	Електронна пошта: golovatenko23091974@gmail.com
--	------------------------	---

5.2.2 Офіційний запит на інформацію

Офіційні запити щодо доступу до інформації, отримані ПВСП, АРП (УФСІ) або будь-якими іншими вищезазначеними установами, обробляються відповідно до положень та процедур, встановлених Законом України «Про звернення громадян», як детально описано в Розділі 4.

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян», строки розгляду скарг визначені таким чином:

- Загальний строк розгляду становить до 30 днів з дати отримання (стаття 20). Цей строк дозволяє провести всебічний розгляд скарги та прийняти обґрунтоване рішення.
- Якщо питання не потребує додаткового вивчення, воно має бути вирішене негайно, але не пізніше ніж через 15 днів з дати отримання.
- Якщо для розгляду справи потрібен додатковий час, строк може бути продовжено, але не більше ніж на 45 днів. Заявника необхідно поінформувати про продовження строку та причини затримки.

Таким чином, максимальний строк розгляду скарги згідно із законом становить 45 днів, якщо необхідне додаткове розслідування.

Якщо громадянин незадоволений рішенням державного органу, він може звернутися до омбудсмена — незалежного органу, відповідального за надання допомоги громадянам у доступі до запитуваної інформації.

Звернення до Омбудсмена — це офіційний запит про захист прав і свобод, який можна подати в письмовій формі, в електронному вигляді або особисто, якщо громадянин вважає, що його права були порушені. Омбудсмен розглядає звернення протягом одного місяця, з можливістю продовження цього терміну до 45 днів у складних випадках. Кожне звернення має містити опис проблеми, контактні дані та підпис заявника; анонімні звернення не приймаються.

Шаблони скарг можна знайти на офіційному веб-сайті Омбудсмена.

5.3 Стратегія взаємодії із зацікавленими сторонами для визначених вразливих груп

Було розроблено окремий план взаємодії з визначеними вразливими групами для забезпечення прозорості та мінімізації перешкод під час реконструкції гуртожитку. Він також спрямований на забезпечення безпеки та захист сусідніх мешканців протягом будівництва.

Програма взаємодії з вразливими групами розроблена з метою:

- Мінімізації порушень повсякденного життя сусідніх мешканців та забезпечення постійного доступу до основних послуг та інфраструктури.
- Оперативного та прозорого розгляду занепокоєнь сусідніх мешканців для підтримання довіри та співпраці.
- Забезпечення відповідності стандартам WB ESS5, демонструючи, що проект поважає права сусідніх мешканців та надає відповідну підтримку там, де це необхідно.
- Забезпечення того, щоб бізнес/громадська установа (ринок, торговий центр) та його відвідувачі продовжували безперервну роботу з обмеженими порушеннями в щоденній діяльності

План є частиною загальної структури взаємодії із зацікавленими сторонами і не повинен реалізовуватися окремо; необхідно суворо дотримуватися всіх ключових принципів та процедур, викладених у загальному процесі взаємодії із зацікавленими сторонами.

5.3.1 Консультативна взаємодія та збір відгуків

Щоб мінімізувати ризик порушення вимог WB ESS 5, необхідно активно залучати мешканців для отримання чіткого розуміння їхніх потреб, занепокоєнь та очікувань. У рамках загального підходу до вирішення проблем слід вжити таких заходів:

- Проводити щомісячні зустрічі з сусідніми мешканцями для обговорення поточних відновлювальних робіт, збору відгуків щодо перебоїв та представлення заходів для мінімізації незручностей.
- Для сусідніх мешканців, які мають конкретні занепокоєння, пропонувати індивідуальні консультації з керівництвом проекту або координатором з екологічних та соціальних питань (E&S) для визначення та впровадження індивідуальних рішень.

- Проводити періодичні опитування для збору відгуків сусідніх мешканців щодо впливу будівництва, безпеки та ефективності комунікації. Використовувати результати для оновлення та вдосконалення плану взаємодії за необхідності.

5.3.2 Канали комунікації

З метою зміцнення комунікації та формування довіри серед зацікавлених сторін із вразливих груп, до початку будівельних робіт слід налагодити такі канали комунікації та підтримувати їх на постійній основі відповідно до графіка комунікації, викладеного в наступному розділі.

Консультаційні зустрічі	Протягом усього проекту (або у) слід проводити щоквартальні консультаційні засідання та спеціальні брифінги для забезпечення постійної взаємодії із зацікавленими сторонами та обміну інформацією.
Дошки оголошень	Інформаційні дошки повинні бути розміщені у загальних приміщеннях, таких як входи та холи, для надання щотижневих оновлень та термінових повідомлень, пов'язаних із проектом (або ом).
Прямі електронні листи	Зацікавленим сторонам надсилатимуться персоналізовані оновлення та офіційні повідомлення, особливо у разі значних змін у проекті (або і).
Друковані повідомлення	Важливі оголошення щодо питань, пов'язаних із проектом (або ом), мають доставлятися до кімнати кожного сусіднього мешканця.
Гаряча лінія/групи в соціальних мережах/месенджери	Слід підтримувати спеціальний номер телефону та групу в месенджері для надання оновлень у режимі реального часу та відповіді на запитання сусідніх мешканців, пов'язані з проектом (або ом).
Щоквартальний звіт про взаємодію із зацікавленими сторонами	Оновлення щодо проекту (або у) та підсумки заходів із залучення зацікавлених сторін мають публікуватися на офіційному веб-сайті, надаючи детальну інформацію про прогрес та поточні дії.

5.3.3 Програма громадських консультацій

Громадські консультації із зацікавленими сторонами (ЗС) проводяться з метою інформування громадськості про проект, його цілі та наявні канали зворотного зв'язку, а також для виявлення потенційних ризиків та наслідків, а також для збору та документування громадських думок та пропозицій, пов'язаних із проектом.

Громадські консультації ініціюються, організовуються та керуються ПВСП:

- На етапі підготовки проекту – якомога раніше, до початку реалізації проекту;
- На етапі будівництва – за потреби протягом усього періоду реалізації, зокрема у випадках змін обсягу проекту або заходів, що можуть спричинити нові позитивні чи негативні наслідки, або якщо у зв'язку з проектом виникають соціальні напруження;

- Під час консультаційних зустрічей та за конкретним запитом визначені вразливі групи повинні бути своєчасно та всебічно поінформовані про наступні теми.

Цілі залучення громадськості до консультацій, включаючи потенційні теми для обговорення, наведено в **таблиці 10 документа** «Таблиця».

Таблиця 9 : Цілі залучення громадськості до консультацій

Ціль залучення	Теми
Обмін інформацією та комунікація Надавати своєчасну інформацію про стан будівельних робіт, потенційні наслідки та відповідні протоколи безпеки, пов'язані з проектом (або ом).	<ul style="list-style-type: none">• Надавати регулярні оновлення щодо стану відновлювальних робіт, включаючи графіки робіт, майбутні етапи будівництва, передбачувані перебої та будь-які зміни щодо доступу або комунальних послуг.• Проводити вступні та подальші консультації для інформування сусідніх мешканців про проект (або) реконструкції, окреслення програми залучення зацікавлених сторін та вирішення будь-яких початкових питань або занепокоєнь.• Кожна консультація також має охоплювати заплановані роботи з видалення азбесту та відповідні заходи з охорони здоров'я та безпеки.
Заходи з охорони праці, безпеки та охорони навколишнього середовища Зменшити ризики та забезпечити безпеку всіх мешканців гуртожитку протягом будівельних робіт, пов'язаних із проектом (або ом)	<ul style="list-style-type: none">• Чітко описати та повідомити про всі зони обмеженого доступу в гуртожитку, щоб запобігти випадковому проникненню до активних робочих зон, включаючи зони видалення азбесту.• Розповсюдити інструкції з безпеки, в яких викладено процедури евакуації в надзвичайних ситуаціях, заходи щодо боротьби з пиловим та шумовим забрудненням, а також рекомендації щодо індивідуальних заходів захисту.• Провести інструктажі з безпеки, присвячені конкретним небезпекам, що очікуються під час будівництва, та пояснити, як мешканці можуть мінімізувати вплив, особливо під час робіт з видалення азбесту, пов'язаних із проектом (або ом).
Механізм розгляду скарг Створити просту, доступну та конфіденційну систему, яка дозволить мешканцям оперативно повідомляти про свої занепокоєння, тим самим запобігаючи невирішеним питанням, пов'язаним із ом	<ul style="list-style-type: none">• Забезпечити, щоб усі вразливі зацікавлені сторони повністю розуміли процедуру механізму розгляду скарг, призначену для вирішення конкретних проблем сусідніх мешканців, зокрема тих, що пов'язані з доступом до необхідних об'єктів та послуг.• Надати чітку інформацію про те, як сусідні мешканці можуть повідомляти про проблеми, включаючи покрокові інструкції щодо подання скарг через різні канали комунікації, з можливістю зробити це анонімно.

Ціль залучення	Теми
----------------	------

- Ці заходи застосовуються протягом усього періоду реалізації проекту (або СП).

Конкретний перелік питань для консультацій у рамках СП щодо цього у наведено в **таблиці 11**.

Таблиця50 : Планування на рівні у та консультації із зацікавленими сторонами

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Підняті питання/запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце проведення консультацій	Відповідаюча особа
Координація проектних рішень	Дизайнер, власник сайту, ПВСП, АРП (УФСІ)	Обговорення проектних рішень відповідно до вимог інклюзивності та житлових стандартів для ВПО	Зустріч на місці, інформування зацікавлених сторін	Етап проектування	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП
Шум під час будівництва	Сусідні мешканці	Обговорення робочого часу для шумних робіт. Необхідно домовитися, що відповідно до законодавства шумні роботи будуть проводитися у робочі дні з 8:00 до 17:00 і не будуть проводитися у вихідні та святкові дні. Підрядник поінформує мешканців заздалегідь (за день до початку робіт) шляхом розміщення оголошень.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	примітка ⁵	Консультант з питань розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Керівник проекту
Забруднення повітря, пошкодження	Сусідні мешканці	Обговорення залучення громади до моніторингу якості повітря,	Зустріч на місці, повідомлення	Примітка	Консультант з розвитку потенціалу громади

⁵ Точна дата консультації буде визначена після визначення підрядника. SEP буде відповідно оновлено

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Підняті питання/запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце проведення консультації	Відповідальна особа
рослинності, забруднення ґрунтових вод та ґрунту, управління відходами		пошкодження рослинності, забруднення ґрунтових вод та ґрунту, а також управління відходами поблизу будівельного майданчика. Підрядник попередньо (за день до початку робіт) повідомлятиме мешканців шляхом розміщення оголошень; зберігатиме демонтовані відходи у контрольованій зоні та розпилюватиме воду для зменшення пилу; зменшуватиме пил під час використання пневматичних інструментів шляхом розпилення води та/або використання пилозахисних екранів; підтримуватиме чистоту прилеглих територій.	зацікавлених сторін		Голова ПВСП Керівник проекту
Перебої з електропостачанням та водопостачанням	Сусідні мешканці	Підрядник повинен підтвердити, що роботи не вимагають відключення електропостачання або водопостачання до сусідніх будівель.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	примітка	Консультант з питань розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Керівник проекту

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Підняті питання/запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце проведення консультації	Відповідальна особа
Порушення рослинного покриву	Члени місцевої громади	Підрядник буде діяти суворо відповідно до затвердженої проектної документації та ПЕСМ.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	примітка	Консультант з питань розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Керівник проекту
Потенційний конфлікт через будівельний транспорт	Члени місцевої громади	Мешканців було поінформовано про будівництво житла для ВПО, маршрути будівельного транспорту та відповідні заходи безпеки.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка	Консультант з розвитку потенціалу громад Голова ПВСП
Планування заходів з контролю за управлінням відходами	Члени місцевої громади	Обговорення заходів щодо організації контролю за поводженням з відходами.	Зустріч на місці, інформування зацікавлених сторін	Примітка	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Підрядники
Зменшення ризиків ракетного удару	Члени місцевої громади, персонал підрядника	Обговорення планів дій, включаючи плани евакуації до укриттів у разі ракетних ударів, обстрілів або бомбардувань, а також заходів щодо мінімізації ризиків для життя та здоров'я.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	примітка	Консультант з питань розвитку потенціалу громади Голова ПВСП
Зменшення ризиків,	Члени місцевої	Обговорення планів дій у разі виявлення	Зустріч на місці,	Примітка	Консультант з розвитку

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Підняті питання/запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце проведення консультації	Відповідальна особа
пов'язаних із випадковим виявленням нерозірваних боєприпасів	громади, персонал підрядника	залишків вибухонебезпечних предметів та можливості організації навчання Державною службою з надзвичайних ситуацій України.	інформування зацікавлених сторін		потенціалу громади Голова ПВСП

ПВСП документує кожну консультацію (учасники, формат, порушені питання, узгоджені дії, відповідальні особи та терміни) та оновлює записи про консультації після кожної взаємодії. ПВСП забезпечує постійний контакт із місцевими групами/особами-зацікавленими сторонами та проводить консультації на періодичній основі.

Планування взаємодії з іншими зацікавленими сторонами здійснює АРП (УФСІ) і для цього конкретного у воно представлено в документі «Таблиця».

ПЗЗС є живим документом і має оновлюватися за потреби, щоб відображати результати консультацій, зміни у складі зацікавлених сторін або обсязі у, а також будь-які нові або виникаючі ризики та проблеми, виявлені під час реалізації, у координації з АРП (УФСІ).

Таблиця 11 : Планування заходів на рівні проекту (з акцентом на інших зацікавлених сторонах)

Зацікавлені сторони	Метод залучення	Матеріали	Місце	Відповідальна особа	Дата
Наглядова рада УФСІ (SB)	УФСІ регулярно готує та подає аналітичні матеріали, бюджети, плани та звіти для розгляду та затвердження Наглядовою радою. Регулярні засідання Наглядової ради.	Стан виконання СП, річний бюджет УФСІ, плани та звіти.	Засідання Наглядової ради УФСІ.	УФСІ	У встановлені терміни, відповідно до вимог Операційного посібника УФСІ та інших керівних документів.
Донор: уряд Німеччини через KfW	УФСІ регулярно готує та подає аналітичні матеріали, бюджети, плани, звіти для розгляду та затвердження KfW. УФСІ надає допомогу KfW у контролі за реалізацією заходів ESHS.	Відповідно до графіка звітності, встановленого окремою угодою до Угоди про грант та проект	Банк розвитку KfW Телефон: +49 69 7431-4260 Факс: +49 69 74 31-3796 info@kfw-entwicklungsbank.de Офіс KfW у Києві Офіс № 1 вул. Велика Васильківська, 44, Київ 01004 Україна Тел.: +38 04 45 81 19 55 Факс: +380 44 289 1125 kfw.kiew@kfw.de	УФСІ	Відповідно до графіка звітності, встановленого окремою угодою до Угоди про грант та проект.
Члени місцевих громад – бенефіціари ів	SIP представляє місцеву громаду та бере безпосередню участь в управлінні на всіх етапах циклу СП. Регулярні засідання ПВСП Інформаційні дошки про проект ПП, участь ПВСП у плануванні ESM,	Протоколи засідань ПВСП Актуальна інформація на інформаційній дошці майданчика СП, ПЕСМ, скарги, Оновлення ПЗЗС після консультацій, Протоколи засідань Комітету GRM,	Адреса СП: вул. Березнева, 6, село Піщанка, Берестинський район, Харківська область.	УФСІ	Відповідно до положень Операційного посібника УФСІ та інших керівних документів УФСІ

Зацікавлені сторони	Метод залучення	Матеріали	Місце	Відповідальна особа	Дата
	механізм розгляду скарг на рівні об'єкта, публікації на веб-сайті УФСІ https://usif.ua/ , у місцевих ЗМІ, публічні консультації з місцевими групами зацікавлених сторін	публікації на веб-сайті УФСІ та у місцевих ЗМІ.			
Місцеві органи влади та органи місцевого самоврядування	Члени робочої групи представляють місцеві органи влади та безпосередньо беруть участь в управлінні на всіх етапах циклу СП Регулярні засідання РГ Інформаційні табло на об'єктах СП.	Протоколи засідань робочої групи ПЕСМ, скарги. Публікації на веб-сайті УФСІ та у місцевих ЗМІ, спільні (з УФСІ) прес-конференції.	Адреса місцевої громади: Адреса місцевого органу влади: Харківська область, Берестинський район, місто Берестин, вул. Белівська, 94	УФСІ	Відповідно до положень Інструкції з експлуатації та інших керівних документів УФСІ

5.3.4 Графік комунікації

У наступному розділі представлено структурований графік основних заходів із залучення зацікавлених сторін, які будуть реалізовані протягом усього циклу проекту. Графік забезпечує своєчасну та послідовну комунікацію із зацікавленими сторонами, що дозволяє регулярно надавати оновлення, збирати відгуки та оперативно реагувати на нові проблеми.

Дотримуючись графіка комунікації, команда проекту може забезпечити прозорість, зміцнити довіру зацікавлених сторін та мінімізувати потенційні ризики протягом усього проекту.

Огляд заходів з комунікації на різних етапах проекту наведено в **таблиці 13** «Таблиця6 .

Таблиця62 : Комунікаційні заходи на різних етапах проекту

Етап	Комунікаційний захід	Періодичність
Етап перед початком будівництва / Проектування:	Підготовка за участю представників місцевої влади, власника об'єкта та членів громади, а також підписання Меморандуму про реалізацію у.	Одноразово
	Створення ПВСП для реалізації СП, а також призначення представників громади, відповідальних за реалізацію СП.	Одноразово
	Створення робочої групи для реалізації у.	Одноразово
	Залучення ПВСП та власника об'єкта до створення GRM на рівні СП та забезпечення його функціонування.	Створення – одноразово. Контроль функціонування – протягом усього періоду реалізації СП
	Інформування ПВСП та власника об'єкта щодо небезпеки АСМ.	Одноразово
	Залучення ПВСП до екологічного та соціального скринінгу СП.	Одноразово
	Залучення ПВСП та власника об'єкта до підготовки вихідних даних для проектування та затвердження технічного завдання.	Одноразово
	Участь ПВСП та власника об'єкта у затвердженні розробленої проектної та кошторисної документації. Включно з проектними рішеннями щодо заходів безпеки, що стосуються експлуатації об'єкта під час будівництва.	Одноразово
	Участь ПВСП та власника об'єкта у підготовці, затвердженні та оприлюдненні Плану	Одноразово

	екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ), Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) Плану управління відходами (ПУВ). Включно із заходами безпеки, що стосуються експлуатації об'єкта під час будівництва.	
	Залучення Команди взаємодії із зацікавленими сторонами та власника об'єкта до моніторингу виконання Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ), Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) Плану управління відходами (ПУВ)	Протягом усього періоду реалізації
	Залучення ПВСП та власника об'єкта до розробки та затвердження плану заходів щодо експлуатації та технічного обслуговування будівлі, а також її розвитку протягом гарантійного терміну та періоду експлуатації.	Одноразово
	Підписання Рамкової угоди про реалізацію СП з ПВСП та власником об'єкта.	Одноразово
	Залучення ПВСП до відбору підрядників/постачальників обладнання та послуг і підписання відповідних контрактів.	Протягом усього періоду реалізації
	Залучення ПВСП до контролю за виконанням контрактів з підрядниками/постачальниками обладнання та послуг у рамках СП.	Протягом усього періоду реалізації
	Залучення ПВСП та власника об'єкта до передачі будівельного майданчика підряднику.	Одноразово
	Офіційне інформування мешканців про початок будівельних робіт шляхом розміщення паспорта об'єкта та скриньки для скарг на будівельному майданчику.	Одноразово
Під час будівництва:	Залучення ПВСП до затвердження актів про виконані роботи за договором, поставлене обладнання та надані послуги.	Протягом усього періоду реалізації
	Моніторинг виконання підрядником Плану управління екологічними та соціальними аспектами () на території Проекту, Планів охорони праці та безпеки, Планів поводження з відходами, Планів видалення небезпечних матеріалів та інших планів, передбачених Планом управління екологічними та соціальними аспектами підрядника.	Відповідно до планів моніторингу

	Проведення навчання та надання консультацій підряднику щодо підготовки/реалізації Плану робіт з видалення азбесту.	Одноразово , перед видаленням АВМ
	Консультації з представниками громади, власником нерухомості, мешканцями та іншими членами громади в рамках проведення щомісячних зустрічей з ПВСП щодо реалізації ПЕСМ	Щомісяця
	Залучення ПВСП до моніторингу та оцінки ризиків SP.	На етапі підготовки SP, до початку будівництва, під час будівництва та після завершення будівельних робіт.
	Оновлення в режимі реального часу у разі будь-яких термінових змін.	За необхідності
	Розгляд та супровід скарг.	Протягом 24–48 годин
	Інформування мешканців про графік та умови заселення.	Один раз
	Інформування про тимчасові обмеження доступу.	За 3–5 днів до змін
	Проміжне опитування мешканців щодо рівня задоволеності.	Один раз на середній стадії будівництва
Після завершення будівництва:	Підсумковий звіт про проект (або) та збір відгуків мешканців.	Одноразово
	Оприлюднення результатів завершення SP на веб-сайті УФСІ/громади.	Одноразово
	Завершення процесу розгляду скарг та складання підсумкового звіту.	Протягом одного місяця після завершення
	Оновлення Плану заходів щодо експлуатації та технічного обслуговування будівлі та її розвитку протягом гарантійного терміну та періоду експлуатації, включаючи заходи щодо ESHS.	Одноразово

Одним із найважливіших етапів є своєчасне початкове інформування всіх вразливих зацікавлених сторін про проект, що забезпечить їм достатньо часу для підготовки до тимчасових порушень життєдіяльності, спричинених запланованими реконструкційними роботами. Підрядник повинен розробити детальний план усіх будівельних робіт, що будуть проводитися в житлових районах або поблизу них (наприклад, у приміщеннях, на певних поверхах або на зовнішніх фасадах). Потім цей план повинен бути доведений до відома

зацікавлених сторін через ПВСП до початку будь-яких робіт. Графік також повинен передбачати достатньо часу для вирішення потенційних скарг і має бути узгоджений до початку будівельних робіт.

6 План залучення зацікавлених сторін

Принципи, що лежать в основі розробки методів залучення зацікавлених сторін, базуються на Керівництві KfW з питань сталого розвитку, Заяві KfW щодо прав людини та ESS10 Екологічних та соціальних стандартів Світового банку. Ці принципи включають наступне:

- Залучення забезпечить, щоб місцеві громади, на які безпосередньо впливає проект, а також зацікавлені сторони отримували своєчасну, актуальну, зрозумілу та доступну інформацію у культурно прийнятній формі, без маніпуляцій, втручання, примусу чи залякування. Усі інформаційні матеріали будуть опубліковані українською та англійською мовами.
- Взаємодія із зацікавленими сторонами включатиме їх ідентифікацію та аналіз, планування, розкриття інформації, консультації та участь, механізм розгляду скарг, а також постійне інформування відповідних зацікавлених сторін.
- Усі вимоги українського національного законодавства щодо розкриття інформації та розгляду скарг будуть повністю дотримані.
- Процес розкриття інформації розпочнеться до початку реалізації проекту, щоб забезпечити належну підготовку та поінформованість.

ПВСП за підтримки АРП (УФСІ) проводитиме громадські консультації та керуватиме поширенням інформації, розглядаючи ключові питання, що стосуються проекту. Усі зацікавлені сторони будуть своєчасно поінформовані про обсяг проекту, контактні особи для запитів та доступність проектної документації через офіційний веб-сайт АРП (УФСІ), місцеві ЗМІ (друковані, цифрові та соціальні канали), дошки оголошень у гуртожитках, а також під час прямих зустрічей чи іншими відповідними засобами.

Перед, під час та після реалізації проекту будуть застосовуватися стандартні методи комунікації для забезпечення постійної взаємодії із зацікавленими сторонами. З огляду на поточні обмеження, пов'язані з війною, та заходи безпеки, особисті зустрічі будуть організовуватися лише у випадках, коли це дозволено державними нормами. Тому взаємодія із зацікавленими сторонами буде базуватися на безпечних та гнучких підходах до комунікації, що відповідають обмеженням у режимі реального часу та рекомендаціям з безпеки.

Запропоновані методи взаємодії із зацікавленими сторонами узагальнено в **таблиці 14**

Таблиця 73 : Запропоновані методи взаємодії із зацікавленими сторонами

Метод	Мета	Інструменти
Друковані інформаційні матеріали	Поширення інформації про проект	Листівки та інформаційні бюлетені
Використання загальнодоступних будівель та приміщень	Донесення інформації про проект до широкої громадськості	Інформаційні стенди
ЗМІ (цифрові канали, газети, електронні ЗМІ)	Поширення інформації про проект серед широкої громадськості	Соціальна реклама, прес-релізи, інтерв'ю
Веб-сайти УФСІ, регіональних/державних адміністрацій та власника проекту (або СП)	Миттєве поширення інформації про проект	Веб-сторінка проекту з регулярними оновленнями щодо прогресу, включаючи оприлюднення інформації про механізм розгляду скарг, ПЕСМ та ПЗЗС
Анкети для відповідей	Отримання відгуків зацікавлених сторін	Форми для подання скарг та відгуків на інформаційних стендах та веб-сторінках, доступні під час консультаційних зустрічей; окрема внутрішня форма для подання скарг для персоналу підрядника та субпідрядника
Консультаційні зустрічі / особисті зустрічі	Поширення інформації про проект	Зустрічі із зацікавленими сторонами для представлення деталей проекту, механізму розгляду скарг, ПЕСМ та ПЗЗС

Метод	Мета	Інструменти
Підвищення обізнаності щодо управління безпекою матеріалів, що містять азбест, та інших небезпечних матеріалів	Поширення інформації про ризики для здоров'я та довкілля, а також відповідні заходи щодо їхнього зменшення, пов'язані з азбестовими матеріалами	Стратегія підвищення обізнаності щодо матеріалів, що містять азбест, та інших потенційно небезпечних матеріалів, інформаційні листки та веб-сторінка

Домогосподарства та підприємства, які можуть прямо чи опосередковано зазнати впливу внаслідок тимчасового використання земельних ділянок або приміщень, будуть відвідані індивідуально та/або отримують письмове повідомлення про потенційний вплив проекту на їхню власність, включаючи детальну інформацію щодо маршрутів доступу до об'єкта та тривалості робіт, пов'язаних із проектом, якщо такий вплив буде виявлено.

Мешканці, підприємства та навчальні заклади, розташовані в межах території реалізації проекту, які можуть зазнати впливу тимчасового закриття доріг або обмеження доступу, отримують офіційне письмове повідомлення щодо тривалості, термінів та обсягу запланованих робіт. У разі необхідності рішення будуть розроблятися спільно із зацікавленими сторонами, яких це стосується, до того, як відбудеться будь-яке закриття або перебої в роботі. За необхідності будуть проведені окремі зустрічі або консультації, щоб забезпечити гендерно-чутливе та інклюзивне залучення зацікавлених сторін.

- Консультації з місцевою громадою, за участю осіб, домогосподарств та підприємств, на яких впливають будівельні роботи, будуть організовані за потреби у відповідних приміщеннях громади або установ.
- Будуть проводитися індивідуальні консультативні зустрічі з конкретними групами зацікавлених сторін та вразливими групами для вирішення конкретних питань у міру їх виникнення. Ці зустрічі можуть ініціювати ПВСП, АРП (УФСІ), консультант з питань реалізації (ІС), підрядник або відповідні групи зацікавлених сторін.

6.1 Розкриття та затвердження ПЗЗС

Відповідно до операційних процедур УФСІ, після підготовки проекту План залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) підлягає оприлюдненню як частина ПЕСМ.

З цією метою ПВСП або робоча група проводять засідання для затвердження ПЕСМ. У засіданні ПВСП беруть участь керівники установи та представники місцевої влади. У протоколі ПВСП або робочої групи зазначається рішення щодо оприлюднення ПЕСМ та необхідність для членів ПВСП або робочої групи поінформувати мешканців гуртожитку, персонал та людей, які проживають у сусідніх будівлях. З цією метою ПВСП організовує консультації з місцевою громадою та місцевими органами влади щодо питань ПЕСМ. Потім ПВСП включає відповідні коментарі та пропозиції в оновлений ПЕСМ та пов'язаний ПЗЗС і подає їх до УФСІ на затвердження. Затвержені ПЕСМ та пов'язаний ПЗЗС, за рішенням ПВСП, мають бути:

- опубліковані на рівні громади: у місцевих ЗМІ/на веб-сайтах державних органів та/або на веб-сайті УФСІ, або
- відповідно до вимог безпеки воєнного стану: публікується коротке повідомлення про зміст ПЕСМ або ПЕСМ подається на розгляд на запит зацікавлених сторін для проведення громадських консультацій (тривалістю не менше одного місяця).

7 Ресурси та обов'язки щодо здійснення заходів із залучення зацікавлених сторін

Підрядник повинен призначити відповідального представника до початку будь-яких будівельних робіт. Ця особа буде виконувати функції основної контактної особи з питань координації, комунікації та дотримання вимог протягом усього етапу реалізації.

Таблиця84 : Ресурси та обов'язки щодо залучення зацікавлених сторін

Зацікавлені сторони	Методи залучення	Інструменти та матеріали	Відповідаль на особа	Графік	Примітки
Вразливі групи	Консультаційні зустрічі; розповсюдження друкованих інформаційних матеріалів; використання анкет для збору відгуків.	Консультаційні зустрічі з зацікавленими сторонами; листівки та інформаційні бюлетені; бланки скарг для відгуків зацікавлених сторін, розміщені на інформаційних стендах та веб-сторінці проекту; бланки доступні під час консультацій та у скриньках для листів на об'єкті проекту (у).	ПВСП за підтримки АРП (УФСІ)	До початку будівництва	Спілкування з цією групою зацікавлених сторін має координуватися через команду з управління гуртожитком та призначену відповідальну особу.
Команда з управління гуртожитком	Організація консультаційних зустрічей у громадських будівлях та закладах; розповсюдження друкованих інформаційних матеріалів; підвищення обізнаності щодо поводження з азбестом.	Консультаційні зустрічі з зацікавленими сторонами; інтерв'ю; листівки та інформаційні бюлетені; інформаційні стенди; матеріали для підвищення обізнаності щодо поводження з азбестом; інформаційні листки та веб-сторінка.	ПВСП за підтримки АРП (УФСІ)	До початку будівництва	Зв'язок із цією групою зацікавлених сторін має здійснюватися через команду з управління гуртожитками та призначеного представника керівництва.
Громадяни та громади / Підприємства або організації	Призначений представник АРП (УФСІ) та Чернівецької міської адміністрації повинен забезпечити ефективну координацію та своєчасне вирішення питань.	Листівки та інформаційні бюлетені; форми для подання скарг та відгуків зацікавлених сторін, доступні на інформаційних стендах та веб-сторінці; форми, що розповсюджуються під час консультаційних зустрічей.	ПВСП за підтримки АРП Відповідальна особа ЕНЕС підрядника	До початку будівництва	Координація комунікації із зацікавленими сторонами здійснюється через АРП (УФСІ) як головну установу.

Зацікавлені сторони	Методи залучення	Інструменти та матеріали	Відповідальна особа	Графік	Примітки
Підрядники та субпідрядник и проекту	Консультаційні зустрічі; друковані інформаційні матеріали для громадськості; підвищення обізнаності щодо поводження з азбестом; бланки для відповідей.	Консультаційні зустрічі із зацікавленими сторонами; листівки та інформаційні бюлетені; матеріали для підвищення обізнаності щодо поводження з азбестом (інформаційні листки, веб-сторінка); форми для подання скарг, доступні на інформаційних стендах та веб-сторінці.	ПВСП За підтримки УФСІ АРП (УФСІ) Відповідальна особа ЕНЕС підрядника	До початку будівництва	Засідання з питань комунікації та підвищення обізнаності мають проводитися спільно підрядником та експертом з питань охорони праці, безпеки та охорони навколишнього середовища під наглядом ПВСП.
НГО, преса та засоби масової інформації	Розкриття інформації на веб-сторінці; друковані матеріали для інформування громадськості.	Веб-сторінка проекту з регулярними оновленнями прогресу; листівки та інформаційні бюлетені; форми для подання скарг та відгуків зацікавлених сторін, доступні на інформаційних стендах та на веб-сторінці; форми, що розповсюджуються під час консультаційних зустрічей.	ПВСП за підтримки АРП (УФСІ)	До та під час будівництва	План інформаційно-просвітницької діяльності (ПВСП) для забезпечення доступу до контактів із пресою та ЗМІ через прес-центр регіональної державної адміністрації.

8 Розгляд скарг та механізм врегулювання суперечок ()

Керівні принципи KfW щодо сталого розвитку, Екологічні та соціальні стандарти (ESS) Групи Світового банку та інші міжнародні рамки найкращих практик вимагають створення та підтримки механізму розгляду скарг (GRM), доступного для всіх зацікавлених сторін. Цей механізм було запроваджено на ранній стадії проекту і він буде підтримуватися протягом усього життєвого циклу проекту.

Механізм розгляду скарг (GRM) призначений для забезпечення справедливої, прозорої та оперативної системи реєстрації та вирішення скарг, пов'язаних із проектом. Його основною метою є вирішення питань у досудовому порядку, що зменшує необхідність судових розглядів, одночасно захищаючи права та інтереси як заявників, так і Агентства-реалізації проекту (АРП (УФСІ)), а також мінімізуючи ризики, що зазвичай пов'язані з судовими позовами.

УФСІ забезпечить створення та ефективного функціонування системи управління скаргами та їх розгляду відповідно до законодавства України та вимог KfW. Система управління скаргами не обмежує доступ до судових або адміністративних засобів правового захисту, передбачених національним законодавством.

8.1 Розгляд скарг на рівні УФСІ

Незалежно від того, подається скарга усно чи письмово, її необхідно зареєструвати в день отримання, вказавши контактну інформацію заявника.

- Рівень прийому: Скарги реєструються призначеним представником у місці їх отримання, а потім передаються регіональному керівнику з реалізації проекту.
- Регіональний рівень: Керівник регіональної групи з реалізації проекту реєструє скаргу та повідомляє про неї адміністративного консультанта в Центральному офісі УФСІ.
- Центральний рівень: Адміністративний консультант у Центральному офісі УФСІ реєструє всі скарги та забезпечує підготовку, підписання та документування відповідей Центральним офісом УФСІ.

Очікується, що більшість скарг будуть безпосередньо пов'язані з конкретними заходами в рамках проекту і, як правило, можуть бути вирішені на місцевому рівні. Однак деякі скарги можуть надходити на рівні Головного офісу та Регіонального офісу. У цьому випадку проект відповіді має бути підготовлений на рівні Регіонального офісу протягом трьох робочих днів та надісланий до Головного офісу УФСІ для розгляду та затвердження. Протягом тижня головний офіс УФСІ повинен затвердити/остаточно оформити відповідь та призначити відповідального за її надсилання. Відповідь на скарги/претензії надсилається відповідальними особами у письмовій формі, при цьому будь-яка усна відповідь має бути зафіксована у письмовій формі. Загальний строк для надання відповіді скаржнику не повинен перевищувати 15 днів.

Надіслані відповіді реєструються та зберігаються в центральному офісі УФСІ та регіональному офісі.

За запитом та у разі необхідності УФСІ може, відповідно до вищезазначеної процедури, брати участь у розгляді та підготовці відповідей на складні скарги, отримані на місцевому рівні, безпосередньо до ПВСП. У такому випадку скарга має бути передана до Центрального офісу УФСІ протягом трьох робочих днів з моменту реєстрації. Потім Центральний офіс УФСІ має три дні на розгляд, складання та надання відповіді, надаючи копію місцевій команді для архівування.

Якщо Агентство з реалізації проекту (АРП (УФСІ)) не може вирішити проблему шляхом негайних коригувальних дій, протягом 30 календарних днів з моменту підтвердження отримання скарги має бути визначено довгострокові коригувальні заходи. АРП (УФСІ) надасть детальне пояснення, чому проблема не може бути вирішена або не вимагає подальших дій, та проінформує про це скаржника. Відповідь також має містити вказівки щодо подальших кроків, якщо скаржник вважає результат незадовільним.

Механізм розгляду скарг також передбачає, за необхідності, передачу справи на розгляд адміністративних або судових органів.

Головний офіс УФСІ готує щомісячні звіти для KfW щодо отриманих скарг та заходів, вжитих для їх вирішення.

Скарги можна подавати через офіційний веб-сайт, за телефоном (+38 (044) 356-65-50) або електронною поштою (office@usif.ua). Інформація про відповідальних контактних осіб та канали комунікації на місцевому рівні та рівні отримувачів була надана під час громадських консультацій та опублікована в Інтернеті. Відповідальних контактних осіб також можна знайти в розділі 5.2.1 .

8.2 Розгляд скарг на рівні партнера з реалізації у

Партнер з реалізації (ПВСП) відповідає за впровадження та функціонування механізму розгляду скарг (GRM) на місцевому рівні. Очікується, що більшість скарг буде безпосередньо пов'язана з діяльністю у, тому їх можна вирішувати безпосередньо на рівні у.

Механізм GRM у включає: оприлюднення каналів подання скарг; прийом та реєстрацію скарг у той самий день; розслідування та оцінку; прийняття рішень щодо коригувальних заходів; ведення реєстру скарг; та моніторинг дотримання процедур GRM.

ПВСП має створити Комітет GRM, відповідальний за управління та вирішення всіх скарг, пов'язаних із ом, включаючи ті, що подаються внутрішньо переміщеними особами та іншими вразливими або незахищеними групами. Місцевий консультант з Регіонального офісу УФСІ надаватиме консультативну та наглядову підтримку Комітету GRM.

Чутливі скарги, включаючи ті, що стосуються трудових питань або сексуальної експлуатації, зловживання чи домагань (SEA/SH), мають розглядатися конфіденційно, з обмеженим доступом та відповідно до принципів, орієнтованих на потерпілих.

На рівні ів застосовуються такі стандартні терміни:

- Реєстрація скарг: у той самий робочий день, коли вони були отримані;
- Попередня оцінка та проект відповіді: протягом трьох (3) робочих днів;
- Передача до регіонального офісу УФСІ у разі невирішення або складності: протягом трьох (3) робочих днів;
- Впровадження довгострокових коригувальних заходів, якщо це необхідно: протягом тридцяти (30) календарних днів.

Процедура управління ризиками у також має забезпечити, щоб:

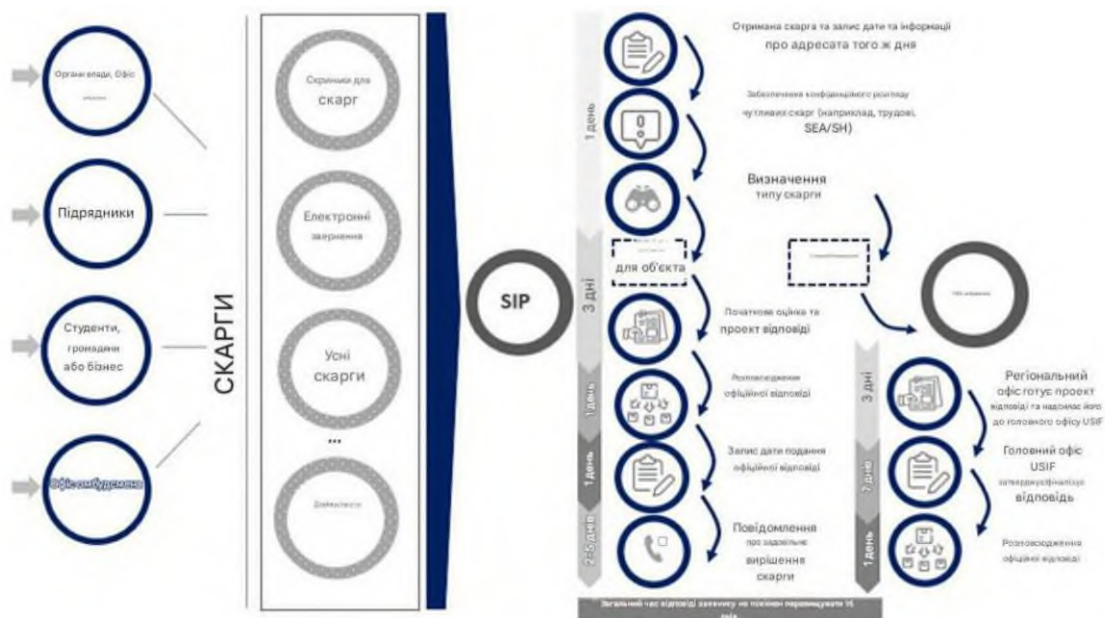
- Інформація про кожну відповідь, надану відповідним керівником на подані коментарі/скарги, буде розміщена на веб-сайті місцевого органу влади або органу місцевого самоврядування, або буде оприлюднена іншим чином, з урахуванням ситуації з безпекою, як це передбачено ПІБ.

- Голова комітету з управління ризиками (GRM) нести відповідальність за управління поданими коментарями та комунікацію з громадськістю.
- Підрядники та субпідрядники, залучені до процесу будівництва, братимуть участь у впровадженні GRM на будівельному майданчику відповідно до положень тендерної та контрактної документації.

Підрядники, які беруть участь у реалізації проектних заходів, повинні дотримуватися всіх відповідних положень ПЗЗС. Кожен підрядник повинен повідомляти ПБСП про кожну отриману скаргу, як усну, так і письмову, та надавати детальну інформацію про вжиті заходи або консультиватися з ІС щодо вирішення питання.

Загальний огляд процесу механізму розгляду скарг представлено на **Рисунок 1** Помилка! Джерело посилання не знайдено. .

Рисунок 1 : Блок-схема процесу розгляду скарг

ПБСП повинен щомісяця надавати регіональному офісу УФСІ зведені відомості про скарги та рішення щодо них.

Контактні дані для публічних звернень та відповідальних осіб GRM наведені за посиланням 5.2.1.2 .

8.3 Зовнішні скарги

Було створено зовнішній механізм розгляду скарг, адаптований до діяльності в рамках проекту та відповідний вимогам KfW. Необхідно використовувати стандартну форму скарги (Додаток 1: Форма подання скарги щодо проекту), а на об'єктах, що реконструюються, мають бути встановлені скриньки для скарг.

Короткий огляд усіх доступних каналів подання скарг буде включено до інформаційної брошури про проект разом із копією форми зовнішньої скарги. Ці матеріали будуть доступні для визначених зацікавлених сторін у різних місцях, таких як будівельний майданчик та громадські будівлі.

SIP має забезпечити, щоб форми та скриньки для скарг були доступними, безпечними та чітко позначеними. Зацікавлені сторони можуть подавати скарги в будь-якому письмовому форматі та можуть вирішити залишитися анонімними. Якщо контактні дані не надано, скарга все одно буде зареєстрована та розслідувана, а будь-які вжиті заходи будуть задокументовані. Відгуки мають бути оприлюднені через публічні канали, де це доречно.

8.4 Внутрішні скарги

Партнер з реалізації (ПВСП) повинен прийняти та впровадити внутрішній механізм розгляду скарг для вирішення питань, порушених його персоналом, а також працівниками підрядників та субпідрядників. ПВСП повинен забезпечити, щоб усі працівники мали доступ до прозорого та конфіденційного процесу розгляду скарг.

Це можна досягти шляхом встановлення скриньок для скарг, щоб збирати скарги, коментарі та пропозиції будівельного персоналу. Ці скриньки мають бути розміщені в місцях, доступних для працівників, таких як адміністративні офіси на будівельному майданчику, їдальні (якщо вони використовуються) або житлові приміщення (якщо вони використовуються), та розташовані так, щоб забезпечити конфіденційність. Бланки для скарг мають бути легкодоступними поблизу скриньок.

Скарги, подані в будь-якій формі, вважаються дійсними та обробляються відповідним чином. Скарги працівників підрядників, отримані через скриньки, повинні регулярно збиратися SIP та розглядатися призначеним персоналом відповідно до встановленої внутрішньої процедури розгляду скарг.

Після аналізу та прийняття рішення щодо вирішення ПВСП доручить відповідальному підряднику вжити коригувальних заходів та закрити скаргу.

Серйозні або невирішені трудові скарги повинні передаватися через ту саму структуру звітності та нагляду, що й інші скарги щодо проекту, та включатися до зведених звітів про скарги, що надсилаються до регіональних та центральних офісів УФСІ.

9 Моніторинг та звітність

Моніторинг та звітування щодо взаємодії із зацікавленими сторонами є необхідними для оцінки ефективності, спроможності та якості заходів, здійснених під час реалізації СП партнером з реалізації у (ПВСП), виконавчою агенцією (АРП (УФСІ)) та консультантом з реалізації (ІС).

ПВСП нестиме відповідальність за моніторинг усіх заходів щодо залучення зацікавлених сторін, пов'язаних із субпроектом, забезпечуючи виконання, регулярне оновлення та дотримання ПЗЗС, а також звітування про прогрес перед УФСІ. Результати заходів ПВСП щодо залучення зацікавлених сторін будуть включені до звітів про моніторинг СП.

Результати взаємодії із зацікавленими сторонами будуть повідомлятися KfW у рамках звітності щодо екологічних та соціальних показників – раз на півроку на етапі підготовки та щоквартально на етапі будівництва.

Супервайзер АРП (УФСІ) з питань навколишнього середовища, соціальних питань, охорони здоров'я та безпеки (ПЕСМ) буде постійно аналізувати, контролювати та звітувати про скарги. Звіти про заходи щодо залучення зацікавлених сторін будуть готуватися двічі на рік на етапі підготовки та щоквартально на етапі будівництва і будуть оприлюднені на веб-сайті установи. Звіти міститимуть:

- Кількість скарг та запитів, отриманих протягом звітного періоду, з детальною інформацією про вжиті заходи;
- Форму подання (усно, письмово, електронно);
- Порівняння статистичних даних щодо скарг з попередніми звітними періодами;
- Класифікацію скарг;
- Статус скарг (відкриті, вирішені або закриті);
- Дати та місця проведення консультативних зустрічей або інших заходів із залучення зацікавлених сторін, включаючи інформацію про їхню участь;
- Підняті питання та проблеми, а також інформація про те, як вони були вирішені та які коригувальні заходи було вжито.

ПВСП підтримуватиме процедуру розгляду скарг на рівні, що охоплюватиме всі заходи та інвестиції на всіх етапах ів. Усі зацікавлені сторони будуть поінформовані про механізм розгляду скарг, включаючи контактні особи та способи подання скарг. Мета процедури розгляду скарг полягає у забезпеченні того, щоб усі коментарі та скарги від будь-якої зацікавленої сторони були визнані, розглянуті та вирішені оперативно та належним чином.

Усі скарги будуть зареєстровані у Журналі реєстрації скарг проекту (Додаток 2: Журнал реєстрації скарг проекту) та підтверджені протягом 15 календарних днів. ПВСП за підтримки АРП забезпечуватиме оприлюднення та регулярне оновлення всіх відповідних документів і процедур розгляду скарг на вебсайті проекту.

Додаток 1: Форма подання скарги щодо проекту

Реєстраційний номер	
Повне ім'я (за бажанням) ☐ Я бажаю подати скаргу анонімно. ☐ Я прошу не розголошувати мою особу без моєї згоди.	
Контактна інформація Будь ласка, вкажіть, як ви бажаєте, щоб з вами зв'язалися (пошта, телефон, електронна пошта).	☐ Поштою: <i>вкажіть поштову адресу.</i> _____ _____ ☐ По телефону: _____ ☐ Електронною поштою _____
Бажана мова спілкування	☐ Українська ☐ Інше: _____
Опис інциденту, що є предметом скарги	Що сталося? Де це сталося? З ким це сталося? Які наслідки цієї проблеми?
Дата інциденту / скарги	
☐ Одноразовий інцидент/скарга (дата _____) ☐ Сталося більше ніж один раз (скільки разів? _____) ☐ Триває (проблема існує на даний момент)	
Чого ви хотіли б досягти?	
Контактна інформація для запитів та скарг: Тема: До уваги: Ім'я: Телефон:	Підпис: _____ Дата: _____

Додаток 2: Форма журналу реєстрації скарг Центрального офісу УФСІ

№	Форма подання (канал)	Дата отримання	Назва проекту, за яким подано скаргу	Одержувач скарги			Особа, яка подала скаргу			Короткий опис скарги	Відповідальна особа	Короткий опис відповіді	Номер та дата відповіді	Спосіб надсилання відповіді	Примітки (наявність/відсутність необхідності надати додаткову інформацію)
				SIP	RO	CO	Повне ім'я	Соціальний статус/категорія	Електронна адреса, поштова адреса, номер телефону						

Додаток 2

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури УФСІ ІХ

План управління відходами для субпроєкту (ПУВ)
СП 29-63-09 Піщанка

KfW / Покращення умов проживання ВПО у селі Піщанка,
Берестянський район, Харківська область, вул.
Березнева, 6

10.04.2026 • Версія 00

Розроблено	Перевірено рекомендовано:	та	Затверджено
Юлія Чорна Експерт з екологічних питань та сталого розвитку	Ольга Хандогіна, Консультант з питань екологічної безпеки будівництва		Наталія Головатенко Керівник ПВСП
Дата: 10.04.2026	Дата: 10.04.2026		Дата: 10.04.2026

Історія версій:

Version	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 00	Дата: 10.04.2026	Базова редакція

Зміст

1	Мета плану управління відходами	5
2	Обсяг та цілі проєкту	5
3	Опис субпроєкту	6
4	Нормативно-правова база	9
4.1	Національне законодавство.....	9
4.2	Міжнародні вимоги.....	11
5	Класифікація відходів	12
6	Ролі та відповідальність.....	13
6.1	Агенція з впровадження проєкту (АВП)	13
6.2	Рівень регіонального офісу.....	13
6.3	Партнери з впровадження субпроєкту (ПВСП)	13
6.4	Підрядники.....	14
6.5	Експерт з АВМ (Супервайзер з небезпечних відходів).....	14
6.6	Спеціалізовані підприємства з поводження з відходами	14
7	Стратегія управління відходами	15
7.1	Принцип ієрархії управління відходами.....	15
7.1.1	Запобігання утворенню та мінімізація відходів	15
7.1.2	Підготовка відходів до повторного використання	16
7.1.3	Перероблення відходів.....	16
7.1.4	Відновлення відходів	17
7.1.5	Захорнення на полігоні.....	17
8	Ідентифікація та роздільне збирання відходів	17
8.1	Відходи, що утворюються під час демонтажних робіт.....	18
8.2	Відходи, що утворюються під час виконання ремонтно-відновлювальних робіт	19
8.3	Тимчасова зона збирання відходів	19
9	Поводження з будівельними відходами та розливами	20
10	Управління небезпечними відходами	20
10.1	Загальні положення.....	20
10.2	Транспортування та видалення АВМ.....	22
11	Оприлюднення і погодження ПУВ	23
12	Комунікація, навчання та моніторинг	23
12.1	Комунікація та перегляд.....	23

12.2 Навчання	24
13 Моніторинг та звітність	24
14 Плани управління відходами для процесів демонтажу та ремонтно-відновлювальних робіт.....	25
ДОДАТОК А – Форма обліку відходів	33

Перелік рисунків

Рисунок 1: Розташування субпроекту в с. Піщанка.	7
Рисунок 2: Супутникове зображення субпроекту в с. Піщанка	7
Рисунок 3: Ієрархія управління відходами	15

Перелік таблиць

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі.....	8
Таблиця 2: Попередній обсяг робіт	8
Таблиця 3: План управління відходами для процесу демонтажу	26
Таблиця 4: План управління відходами для ремонтно-відновлювальних робіт	30

Перелік скорочень

АСМ, АВМ	Азбестовмісні відходи
АМР, ПУА	План управління азбестом
АРРВ	Плану виконання робіт з видалення азбесту
ВІР	Найкраща галузева практика
ЕШС	Екологічні, соціальні, санітарно-гігієнічні та безпекові аспекти
ЕСМР, ПЕСМ	План управління екологічними та соціальними аспектами
ГФА	Загальна площа
ІДР, ВПО	Внутрішньо переміщена особа
КfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau – Німецький банк фінансової допомоги
РСВ, ПХБ	Поліхлоровані біфеніли (канцерогенний забруднювач)
РЕА, АВП	Агенція з впровадження проєкту
СЕР	План залучення стейкхолдерів
СІР, ПБСП	Партнер з впровадження субпроєкту
УСІФ, УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
WMP, ПУВ	План управління відходами

1 Мета плану управління відходами

План управління відходами (ПУВ) розроблено з метою визначення процедур і розподілу відповідальності щодо належного поводження, зберігання, транспортування та видалення відходів, що утворюються під час реалізації субпроєкту. Документ забезпечує ідентифікацію, мінімізацію та належне управління впливами, пов'язаними з відходами, відповідно до екологічних стандартів і вимог законодавства. План також враховує специфічні ризики та види діяльності субпроєкту й доповнює інші інструменти екологічних і соціальних гарантій.

Основними цілями цього Плану управління відходами є:

- Збільшення обсягів повторного використання, перероблення та відновлення відходів, зменшення кількості відходів, що спрямовуються на захоронення, а також підвищення ефективності використання ресурсів.
- Оптимізація можливостей запобігання утворенню та мінімізації обсягів відходів.
- Зменшення ризиків негативного впливу на здоров'я населення та довкілля шляхом впровадження практик управління відходами, що відповідають принципам ієрархії управління відходами та найкращим міжнародним практикам.

Цей План управління відходами визначає основні національні та міжнародні нормативно-правові акти у сфері управління відходами, встановлює ролі та відповідальність сторін, а також охоплює питання збирання, роздільного збирання та зберігання відходів, можливості їх повторного використання та перероблення, а також передачу відходів спеціалізованим компаніям.

2 Обсяг та цілі проєкту

Український фонд соціальних інвестицій відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 740 від 28 квітня 2000 року реалізує проєкт «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури (УФСІ ІХ)», що фінансується Урядом Німеччини через Банк розвитку KfW.

Метою проєкту є забезпечення додаткового енергоефективного житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у відібраних громадах України. Досягнення цієї мети передбачається переважно шляхом розширення та енергоефективної реконструкції існуючих соціальних будівель, а також впровадження навчальних програм з енергоефективності, спрямованих на підвищення обізнаності персоналу, підрядників та ВПО. Термін реалізації проєкту становить чотири роки (2024–2027).

Політичним партнером KfW в Україні є Міністерство освіти і науки України, яке адмініструє низку гуртожитків, призначених для проживання ВПО.

Берестинська міська рада виступатиме ключовим місцевим партнером у реалізації субпроєкту. У звіті з попереднього відбору Берестинську міську раду визначено офіційним замовником проєкту реконструкції та підтверджено, що вона має право розпоряджатися будівлею на підставі права комунальної власності. Будівля перебуває у комунальній власності, а земельна ділянка під будівлею також є об'єктом комунальної власності, при цьому права на земельну ділянку належать Берестинській міській раді. Місцевий партнер також підтвердив свою спроможність вирішувати правові та дозвільні питання, організовувати підключення до інженерних мереж, забезпечувати співфінансування зовнішньої інфраструктури та благоустрою, отримувати дозвіл на будівництво, а також гарантувати цільове використання будівлі як тимчасового житла для ВПО.

У межах Плану екологічного та соціального управління територією проєкту (PA-ESMP) цей План управління відходами підготовлено для забезпечення відповідності субпроєкту комплексу

підходів до управління відходами, визначених національним законодавством і застосовними міжнародними стандартами, включаючи Екологічні та соціальні стандарти KfW.

3 Опис субпроєкту

Субпроєкт № 29-63-09 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Харківській області шляхом реконструкції існуючої будівлі для їх тимчасового розміщення. У межах цього субпроєкту буде виконано роботи з реконструкції та переобладнання колишньої будівлі гуртожитку — двоповерхової споруди, розташованої за адресою: вул. Березнева, 6, с. Піщанка, Берестинський район, Харківська область. Метою цих робіт є переобладнання вільної будівлі на енергоефективне тимчасове житло для ВПО та покращення загальних умов проживання майбутніх мешканців.

Село Піщанка розташоване в Берестинському районі Харківської області. Будівля знаходиться в межах інтенсивної житлової забудови, оточена житловими будинками та розташована поблизу об'єктів соціальної інфраструктури. Відповідно до звіту за результатами виїзду на об'єкт, зупинка громадського транспорту розташована приблизно за 200 м, магазини й аптеки — приблизно за 20 м, а заклади освіти та амбулаторія сімейної медицини — приблизно за 500 м.

Колішній гуртожиток є окремо розташованою будівлею, що перебуває у комунальній власності, а права на земельну ділянку належать Берестинській міській раді. Наразі будівля не експлуатується, і, згідно з наявною документацією, у ній немає зареєстрованих осіб. Заплановане використання після реконструкції — тимчасове проживання внутрішньо переміщених осіб.

Будівля є двоповерховим колишнім гуртожитком 1968 року забудови. Згідно з енергетичним аудитом, це капітальна будівля загальною площею 978 м² з прогнозованою майбутньою місткістю 44 особи. Звіт з попереднього відбору підтверджує, що будівля є окремо розташованим об'єктом, наразі не використовується та є придатною для реконструкції / переобладнання у житлову будівлю з невеликими квартирами, включаючи квартири-студії та однокімнатні квартири. Існуюче планування з центральним коридором і кроком несучих стін вважається придатним для такого переобладнання.

Загальний огляд місця розташування субпроєкту наведено на **Рисунок 1**. Супутникове зображення місця розташування субпроєкту наведено на **Рисунок 2**.

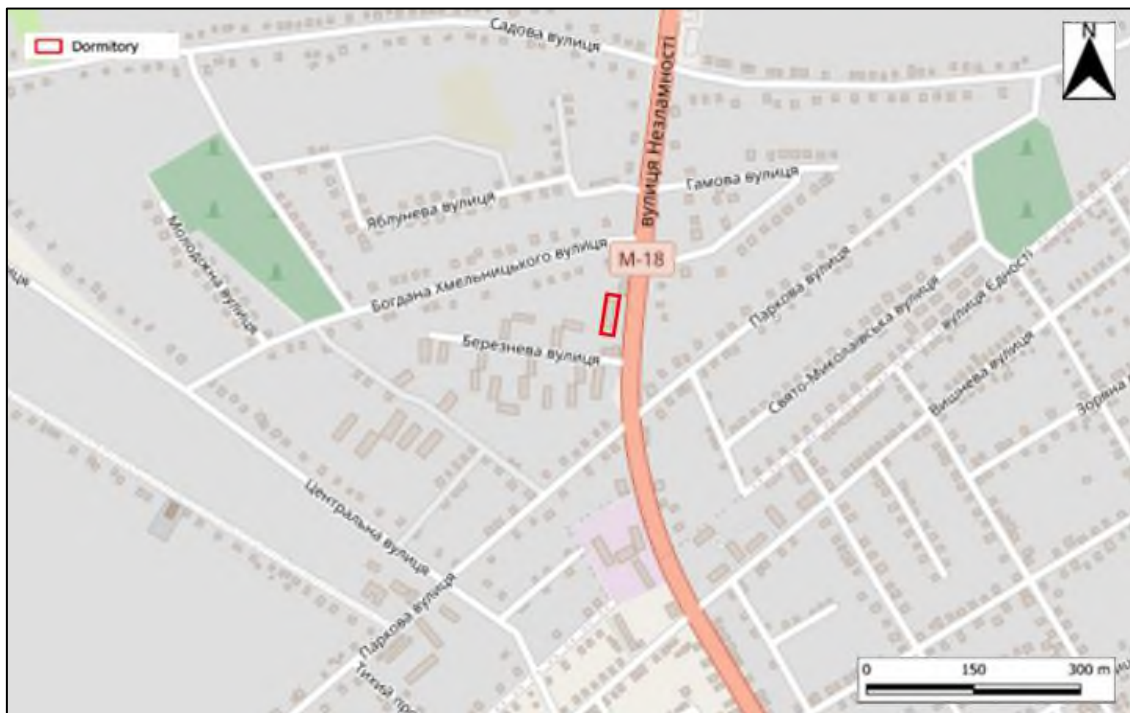
Будівля межує:

- з півночі — із сусідньою житловою забудовою;
- зі сходу — із сусідньою житловою забудовою та місцевим вуличним під'їздом;
- із заходу — із сусідньою житловою забудовою та прилеглою територією земельної ділянки;
- з півдня — з навколишньою житловою територією та місцевою зоною доступу.

Цей опис за сторонами світу ґрунтується на підтвердженому характері ділянки як території інтенсивної житлової забудови з індивідуальними та багатоквартирними будинками, а також комерційними об'єктами в радіусі 50 м, при цьому сусідні будівлі розташовані на відстані 10–30 м.

Роботи виконуватимуться в будівлі колишнього гуртожитку в с. Піщанка. Інформацію щодо будівлі наведено в Таблиця 1, а попередній обсяг робіт для об'єкта окреслено в Таблиця 2. Точний обсяг робіт і технічні характеристики визначаються у відповідних тендерних документах.

Рисунок 1: Розташування субпроєкту в с. Піщанка.

Джерело: © OpenStreetMap contributors. Data available under the Open Database License (ODbL). URL: <https://www.openstreetmap.org>

Рисунок 2: Супутникове зображення субпроєкту в с. Піщанка

Джерело: Google. (2026). Satellite view of Pischanka (Berestyn district, Kharkiv region), Ukraine [Satellite image]. Google Maps. <https://www.google.com/maps/place/Pischanka+Kharkiv+Oblast,+Ukraine> (Imagery ©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі

No.	Зображення	Назва об'єкта	Розмір будівлі
1	 <p data-bbox="316 775 782 887">Google. (2025). Street View of Pischanka, Ukraine [Street View image]. Google Maps. https://www.google.com/maps (Imagery ©2025 Google.)</p>	<p data-bbox="839 371 1134 479">Колишня будівля гуртожитку, с. Піщанка, вул. Березнева, 6.</p>	<p data-bbox="1157 371 1433 629">Загальна площа: 978 м²; Кількість поверхів: 2; Прогнозована кількість осіб, які проживатимуть у будівлі: 44 особи</p>

Таблиця 2: Попередній обсяг робіт

<p data-bbox="248 1061 1171 1093">Пакети робіт, що включені до сфери відповідальності та бюджету УФСІ:</p> <ul data-bbox="248 1099 1378 1816" style="list-style-type: none"> • Демонтаж усіх існуючих внутрішніх оздоблювальних елементів і покрівлі до несучого каркаса • Нова покрівля (без горища) • Конструктивний ремонт і підсилення частин будівлі • Модифікація дверних і віконних прорізів у несучих стінах • Нові стіни та перегородки • Утеплення фасаду та оздоблення • Нові вікна та двері • Нове внутрішнє оздоблення • Нові внутрішні інженерні та електротехнічні системи • Блискавкозахист і заземлення • Система виявлення газу та сигналізації • Нові внутрішні системи інтернету та охоронного відеоспостереження • Тепловий насос для гарячого водопостачання • Фотоелектрична станція • Облаштування ванних кімнат • Облаштування кухонь • Усі квартири на першому поверсі спроєктовані з урахуванням потреб осіб, які користуються кріслами колісними • Зовнішні пандуси та сходи • Вимощення по периметру • Підключення до зовнішніх інженерних мереж. <p data-bbox="248 1823 1390 1854">Пакети робіт, що включені до сфери відповідальності та бюджету місцевого бенефіціара:</p> <ul data-bbox="248 1861 1034 2027" style="list-style-type: none"> • Благоустрій території за межами вимощення по периметру • Зовнішнє підключення до електромережі • Зовнішнє підключення до мережі інтернет • Зовнішнє підключення до централізованого водопостачання • Зовнішнє підключення до централізованої побутової каналізації
--

- Зовнішнє підключення до централізованого теплопостачання
- Внутрішнє меблювання (відсутні елементи)

4 Нормативно-правова база

Наведений нижче огляд законодавчої бази зосереджений на відповідних національних та міжнародних стандартах у сфері управління відходами.

4.1 Національне законодавство

Усі заходи, що здійснюються відповідно до цього ПУВ, повинні щонайменше відповідати таким вимогам національного законодавства.

Закон “Про управління відходами”	<p>Закон про управління відходами регулює питання розроблення планів і програм у сфері управління відходами; визначає права та обов'язки юридичних і фізичних осіб у сфері поводження з відходами; встановлює ієрархію управління та операції з відходами; порядок і умови збирання, перевезення, оброблення, перероблення, зберігання та видалення відходів; питання імпорту, експорту та транзиту відходів; здійснення моніторингу; функціонування інформаційної системи та фінансування у сфері управління відходами.</p> <p>Метою цього Закону є: запобігання утворенню відходів та максимальне зменшення їх обсягів; повторне використання придатних компонентів відходів; забезпечення сталого розвитку шляхом охорони та раціонального використання природних ресурсів; запобігання негативному впливу відходів на довкілля, життя і здоров'я людини; екологічно безпечно видалення відходів; а також забезпечення високого рівня захисту довкілля, життя і здоров'я людини.</p>
Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів”	<p>Постанова встановлює правові та процедурні засади ідентифікації, класифікації та обліку утворених відходів. Вона визначає стандартизовану методологію встановлення виду, походження та небезпечних властивостей відходів відповідно до європейських і національних екологічних вимог.</p>
Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України “Про затвердження Порядку ведення державного обліку відходів та подання звітності та Типової форми обліку відходів”	<p>Наказ встановлює уніфіковані вимоги до ведення обліку та подання звітності у сфері управління відходами. Відповідно до наказу, всі суб'єкти, які утворюють або здійснюють операції з відходами, зобов'язані систематично документувати інформацію про види відходів, їх обсяги, джерела утворення та подальші операції з оброблення чи видалення.</p> <p>Зібрані дані подаються в електронній формі через платформу «ЕкоСистема» з використанням типової форми звітності, що забезпечує уніфікацію інформації, можливість її комплексного аналізу, ефективний моніторинг потоків відходів та сприяє впровадженню принципів сталого управління відходами.</p>
Закон “Про систему громадського здоров'я”	<p>Закон визначає правові та організаційні засади запобігання та реагування на ризики для здоров'я населення, зокрема пов'язані з впливом небезпечних відходів. Він передбачає встановлення</p>

	<p>відповідних стандартів, вимог до ліцензування, здійснення державного нагляду (контролю), інформування населення, а також міжсекторальну взаємодію з метою мінімізації ризиків для здоров'я людини.</p>
<p>Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження Державних санітарних норм і правил "Про безпеку та захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест""</p>	<p>Наказ запроваджує комплексну заборону на виробництво та використання всіх видів азбесту й азбестовмісних матеріалів (АВМ) у технологічних процесах і будівельній діяльності. Винятки допускаються виключно для робіт, пов'язаних з обробленням та вилученням (демонтажем) уже наявних АВМ. Матеріали, що перебувають в експлуатації, можуть використовуватися до моменту їх заміни або видалення; при цьому низькоцільні АВМ (менше 1 г/см³) підлягають пріоритетному видаленню через підвищений ризик вивільнення волокон.</p> <p>Вимоги поширюються на всі види робіт із потенційним впливом азбесту, зокрема на реконструкцію, ремонт або знесення будівель, що містять АВМ, а також на поводження з такими матеріалами під час збирання, транспортування, зберігання та видалення. Роботодавці зобов'язані проводити оцінку ризиків, впроваджувати заходи безпеки та забезпечувати працівників належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ)</p>
<p>Закон "Про оцінку впливу на довкілля"</p>	<p>Закон встановлює порядок проведення процедури оцінки впливу на довкілля для діяльності з оброблення небезпечних відходів і відходів, що не є небезпечними. Проходження цієї процедури є обов'язковою умовою для отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами"</p>	<p>Постанова встановлює ліцензійні умови здійснення господарської діяльності у сфері управління небезпечними відходами. Вона визначає порядок отримання ліцензій на здійснення таких видів діяльності, як збирання, зберігання, оброблення та видалення небезпечних відходів.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі та анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів»</p>	<p>Постанова встановлює офіційну процедуру видачі, відмови у видачі та анулювання дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів. Відповідно до цієї постанови, будь-який суб'єкт господарювання - юридична особа або фізична особа-підприємець, який має намір здійснювати діяльність з оброблення відходів, у тому числі небезпечних, зобов'язаний отримати відповідний дозвіл</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України "Про Єдину екологічну платформу "ЕкоСистема""</p>	<p>Постанова визначає нормативні засади функціонування централізованої державної цифрової системи екологічного управління - «ЕкоСистема». Система інтегрує різні джерела екологічних даних, зокрема реєстри суб'єктів господарювання, які отримують ліцензії та дозволи на здійснення операцій з небезпечними та ненебезпечними відходами.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку створення та адміністрування"</p>	<p>Постанова визначає правові та організаційні засади створення і функціонування національної інформаційної системи у сфері управління відходами. Документ встановлює порядок обміну даними щодо утворення відходів, їх оброблення, транспортування та видалення. Система спрямована на</p>

**інформаційної системи
управління відходами”**

підвищення ефективності моніторингу, підтримку управлінських рішень і звітності відповідно до практик ЄС

Підрядник зобов'язаний визначити та дотримуватися відповідних стандартів і норм, що безпосередньо застосовуються до проєктування та технічних рішень у сфері управління відходами в межах Проєкту, а також взаємодіяти з відповідними органами державної влади та установами відповідно до вимог будівельного законодавства та нормативних актів.

4.2 Міжнародні вимоги

План управління відходами (ПУВ) також ґрунтується на Керівних принципах сталого розвитку KfW, Екологічних та соціальних стандартах Групи Світового банку та принципах Найкращої галузевої практики (BIP), які сприяють впровадженню високих стандартів виконання робіт та відповідних заходів, а також доповнюють національне законодавство у сфері запобігання забрудненню та контролю за ним.

У разі наявності розбіжностей між вимогами національного законодавства та міжнародними стандартами, в межах субпроєкту застосовуються більш суворі та екологічно доцільні вимоги.

Відповідні екологічні принципи та стандарти ЄС наведені нижче:

Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради про відходи (Рамкова директива про відходи)

Рамкова директива ЄС про відходи встановлює правову основу для управління відходами в країнах Європейського Союзу. Вона визначає базові принципи управління відходами, зокрема обов'язок здійснювати поводження з відходами таким чином, щоб не створювати загрози для здоров'я людини та довкілля, зокрема без ризику для води, повітря, ґрунту та біорізноманіття.

Директива запроваджує такі ключові принципи:

- принцип ієрархії управління відходами (описаний вище в цьому розділі);
- принцип «забруднювач платить»;
- принцип розширеної відповідальності виробника.

Регламент (ЄС) No 1272/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо класифікації, маркування та пакування речовин і сумішей

Щодо кожної небезпечної речовини, що використовується, Підрядник повинен впроваджувати рекомендації Глобальної гармонізованої системи класифікації та маркування хімічних речовин (GHS), розробленої Організацією Об'єднаних Націй для небезпечних хімічних речовин.

Директива 2011/65/EU Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні (RoHS)

Ця директива ЄС регулює, зокрема, використання ламп та освітлювальних пристроїв, що працюють при напрузі до 1000 В змінного струму або 1500 В постійного струму. Починаючи з відповідної дати, визначеної Директивою, електричні та електронні вироби, що вводяться в обіг, включаючи кабелі та запасні частини, не повинні містити такі речовини: свинець (0,1 %), ртуть (0,1 %), кадмій (0,01 %), шестивалентний хром (0,1 %). Допустимі граничні концентрації в однорідних матеріалах (які не можуть бути розібрані механічним способом) визначаються у відсотках від маси.

Директива 2009/148/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 року про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на робочому місці

Директива 2009/148/ЄС забороняє всі види діяльності, у межах яких працівники можуть зазнавати впливу азбестових волокон під час видобутку азбесту або виробництва/оброблення азбестовмісної продукції.

Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи

Ця Директива встановлює цілі щодо якості атмосферного повітря, спрямовані на запобігання або зменшення шкідливого впливу на здоров'я людини та довкілля (зокрема щодо дрібнодисперсних часток PM_{2.5}). Вона визначає заходи з оцінки якості повітря в державах-членах, а також порядок отримання та поширення інформації про якість повітря для боротьби із забрудненням та зменшення негативного впливу. Директива також спрямована на посилення співпраці між державами-членами у сфері скорочення забруднення повітря.

5 Класифікація відходів

Українська система класифікації відходів має подібну структуру та логіку категоризації до Європейського каталогу відходів (EWC). Код відходів складається з шести цифр і згрупований у 20 розділів, що відповідають окремим галузям або видам відходів, з виділенням небезпечних відходів та відходів, які містять небезпечні речовини. Група № 17 охоплює будівельні відходи та відходи від демонтажу (з відповідними підгрупами), а група № 20 - комунальні відходи.

Відповідно до законодавства, виробник відходів (Підрядник) несе відповідальність за управління відходами та зобов'язаний після їх утворення забезпечити їх належне сортування, збирання, тимчасове зберігання, транспортування та видалення з оформленням повного комплексу документів, що підтверджують здійснення всіх етапів цього процесу. Зазначена процедура застосовується до таких видів відходів:

- **Управління комунальними відходами:** під час виконання будівельних робіт виробник відходів (Підрядник) зобов'язаний забезпечити збирання, сортування та зберігання відходів і організувати їх кінцеве видалення на полігоні або передати їх місцевому ліцензованому суб'єкту господарювання для подальшого поводження
- **Управління будівельними відходами:** на стадії проєктування Проєктувальник зобов'язаний розробити вимоги щодо збирання, зберігання, транспортування та видалення будівельних відходів відповідно до чинного законодавства.
- **Управління ртутними лампами:** ртутні лампи під час демонтажу або знесення підлягають збиранню окремо як небезпечні відходи.
- **Управління азбестовмісними відходами:** АВМ підпадають під дію чітко визначених процедур поводження з небезпечними відходами. Вони можуть бути у вигляді азбестовмісних ізоляційних матеріалів, відходів із щільно зв'язаним азбестом з об'ємною щільністю понад 1000 кг/м³ або відходів із слабо зв'язаним азбестом з об'ємною щільністю менше 1000 кг/м³.

Азбестовмісні матеріали під час демонтажу повинні оброблятися відповідно до встановлених вимог, а також підлягають обережному зберіганню, транспортуванню та видаленню на затвердженому (ліцензованому) полігоні. Видалення АВМ повинно здійснюватися навченим і компетентним персоналом відповідно до процедур, затверджених УФСІ, та вимог Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW). Процес має бути детально описаний і включати

нормативну базу, покрокову процедуру поводження з АВМ, заходи з мінімізації впливів на довкілля, громаду та персонал, порядок моніторингу, а також підтверджувальну документацію.

6 Ролі та відповідальність

Для цілей реалізації цього Плану управління відходами, розробленого для конкретного об'єкта, відповідні функції та обов'язки, визначені в підрозділах нижче, повинні бути належним чином виконані.

6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП)

УФСІ забезпечує багаторівневу участь зацікавлених сторін та несе загальну відповідальність за реалізацію Проєкту, включаючи дотримання вимог у сфері управління відходами.

Субпроєкти реалізуються у тісній співпраці з місцевими громадами через Партнера з впровадження субпроєкту (ПВСП). УФСІ надає підтримку ПВСП у розробленні та оновленні Плану управління відходами для конкретного субпроєкту та здійснює контроль за відповідністю діяльності у сфері управління відходами вимогам УФСІ та KfW.

УФСІ забезпечує повне дотримання Підрядниками субпроєкту вимог ПУВ, зокрема щодо належного поводження, зберігання, транспортування та видалення всіх потоків відходів. План управління відходами повинен за потреби регулярно оновлюватися відповідним ПВСП.

6.2 Рівень регіонального офісу

На регіональному рівні практики управління відходами Підрядника підлягають безпосередньому моніторингу на об'єкті.

Менеджер проєкту (РМ/Інженер) відповідає за:

- здійснення нагляду за управлінням відходами на будівельному майданчику;
- контроль дотримання вимог Плану управління відходами (WMP) та положень договору щодо поводження з відходами;
- вимогу щодо негайного усунення порушень у разі виявлення невідповідностей.

Менеджер проєкту взаємодіє з:

- **Консультантом з екологічної безпеки будівництва**, відповідальним за контроль поводження з азбестовмісними відходами та перевірку їх належного видалення;
- **Консультантом з розвитку спроможності на місцевому рівні**, який здійснює моніторинг питань екології, соціальної сфери, охорони праці та безпеки (ESHS) у частині управління відходами для кількох субпроєктів, проводить виїзні перевірки та готує звіти щодо дотримання вимог у сфері управління відходами.

6.3 Партнери з впровадження субпроєкту (ПВСП)

ПВСП складаються з обраних представників місцевої громади, відповідальних за щоденну реалізацію субпроєкту та нагляд за виконанням вимог у сфері управління відходами.

ПВСП несуть відповідальність за:

- підготовку та впровадження Плану управління відходами;

- моніторинг потоків відходів протягом усього періоду реалізації субпроєкту;
- забезпечення належного поводження з відходами, ведення відповідної документації та організацію їх видалення.

6.4 Підрядники

Підрядник відповідає за безпосереднє виконання будівельних робіт та повне впровадження заходів з управління відходами відповідно до Вимог Замовника.

Підрядник зобов'язаний:

- розробити та реалізувати заходи з управління відходами, передбачені його Планом управління екологічними та соціальними аспектами;
- забезпечити повне та своєчасне виконання вимог ПУВ;
- за потреби ініціювати зміни до ПУВ та подавати їх на погодження Менеджеру проєкту/Інженеру;
- забезпечити проведення робіт з видалення азбестовмісних матеріалів виключно за наявності затвердженого Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW);
- вести актуальний облік із використанням стандартних форм та вносити необхідну інформацію до державної електронної системи управління відходами;
- регулярно звітувати щодо виконання заходів з управління відходами та повідомляти про випадки невідповідності;
- виконувати всі законодавчі вимоги щодо поводження з відходами, у тому числі в частині діяльності субпідрядників;
- за необхідності взаємодіяти з ліцензованими компаніями з видалення відходів та відповідними органами влади.

6.5 Експерт з АВМ (Супервайзер з небезпечних відходів)

З огляду на можливу наявність азбестовмісних матеріалів (АВМ) та інших небезпечних відходів, за необхідності призначається експерт з АВМ.

Експерт з АВМ відповідає за:

- перегляд та, за потреби, оновлення Плану управління відходами;
- нагляд за виконанням Підрядником робіт з видалення небезпечних відходів, зокрема робіт з демонтажу АВМ (розбирання, очищення, пакування, тимчасове зберігання, транспортування та видалення);
- перевірку кожного випадку транспортування небезпечних відходів з об'єкта на полігон;
- підготовку спеціалізованої документації щодо АВМ (фотоматеріали, опис виконаних робіт, орієнтовні обсяги відходів тощо).

6.6 Спеціалізовані підприємства з поводження з відходами

Відповідно до Закону України «Про управління відходами», поводження з небезпечними відходами (включаючи азбестовмісні відходи) може здійснюватися виключно суб'єктами господарювання, які мають відповідні ліцензії.

Підприємства, що здійснюють поводження з відходами, повинні:

- мати дозвіл на здійснення операцій з відповідним видом відходів, а також належну матеріально-технічну базу та засоби транспортування;
- володіти чинними ліцензіями та дозволами на оброблення, перевезення та видалення небезпечних відходів;
- вести актуальний облік та вносити дані до державної електронної системи управління відходами;
- дотримуватися принципів Найкращої галузевої практики (BIP) у сфері управління небезпечними відходами;
- здійснювати діяльність під наглядом експерта з АВМ та в межах системи проєктного контролю.

7 Стратегія управління відходами

7.1 Принцип ієрархії управління відходами

Сталий підхід до управління відходами розглядається як невід'ємна складова стратегії реалізації проєкту та ґрунтується на концепції ієрархії управління відходами, передбаченій як національним законодавством (Закон України «Про управління відходами»), так і міжнародними вимогами (Рамкова директива про відходи, Стандарти з екології, охорони праці та безпеки).

Ієрархія управління відходами, від найбільш пріоритетного методу (запобігання утворенню відходів) до найменш пріоритетного (видалення відходів), наведена на Рисунку 3 нижче.

Рисунок 3: Ієрархія управління відходами

7.1.1 Запобігання утворенню та мінімізація відходів

Утворенню відходів слід запобігати шляхом застосування таких підходів:

- детальне та коректне проєктування для зменшення потреби у додаткових матеріалах;
- ретельний розрахунок потреби в матеріалах і замовлення лише необхідної кількості;
- організація повернення постачальнику невикористаних/нерозпакованих матеріалів;
- замовлення матеріалів у більшій тарі/упаковці для зменшення кількості пакувальних відходів;

- використання багаторазової упаковки, де це можливо.

7.1.2 Підготовка відходів до повторного використання

Окремі види відходів можуть бути придатними для повторного використання без попереднього оброблення або з мінімальними операціями підготовки. Якщо такі матеріали та відходи визначені у Формі обліку відходів (див. ДОДАТОК А –), яку заповнює Підрядник, слід вживати заходів для запобігання їх пошкодженню та забезпечити обережний демонтаж і належне зберігання. Такі відходи повинні, за можливості, повторно використовуватися на об'єкті або передаватися компаніям, які можуть забезпечити їх повторне використання.

Основні правила збирання та зберігання відходів повинні застосовуватися на всіх етапах реалізації субпроєкту для будівельних відходів та відходів від демонтажу:

- різні види відходів слід збирати роздільно;
- місце зберігання відходів має бути організоване так, щоб забезпечувати їх роздільне збирання;
- зони зберігання відходів повинні бути обладнані вторинним захистом (піддонами, лотками) для запобігання розливам;
- місця зберігання та контейнери для відходів повинні мати належне маркування;
- ємності з рідкими відходами розміщуються у герметичних піддонах (лотках) для збору можливих витоків. Об'єм піддона має дорівнювати більшому з таких значень:
 - 10% сумарного об'єму всіх ємностей, розміщених у цьому піддоні; або
 - 100% об'єму найбільшої ємності, розміщеної у піддоні;
- контейнери повинні бути захищені від дощу навісами або іншими засобами, що запобігають потраплянню опадів у відходи та у піддон;
- зони зберігання небезпечних відходів мають бути достатньо відокремлені від зон зберігання відходів, що не є небезпечними, з метою недопущення їх забруднення;
- відходи зберігаються у контейнерах достатньої кількості та місткості; при цьому не допускається переповнення контейнерів. Контейнери повинні перебувати у справному стані та бути придатними до використання.

7.1.3 Перероблення відходів

Перероблення будівельних відходів розглядається як їх повторне використання у вигляді вторинної сировини або як добавки до первинних матеріалів. Матеріали, призначені для перероблення, не вважаються відходами та повинні зберігатися на будівельному майданчику належним чином до моменту їх передачі спеціалізованій компанії для перероблення. До потоків відходів із високим потенціалом перероблення належать:

- бетонні конструкції (наприклад, для отримання вторинних мінеральних будівельних матеріалів);
- чорний і кольоровий металобрухт;
- кераміка;
- деревина та дерев'яні вироби (за умови відсутності забруднення);
- целюлоза;
- папір;

- скло.

7.1.4 Відновлення відходів

Відповідно до ієрархії управління відходами, відновлення включає інші способи утилізації відходів, насамперед енергетичне відновлення. Це може бути доцільним, зокрема, для паперу та деревини, що не підлягають переробленню, для пластику та ПВХ, а також для асфальту.

Для окремих видів небезпечних матеріалів (наприклад, дьогтьового асфальту з високим вмістом поліциклічних ароматичних вуглеводнів (ПАВ) або пінополістирольних плит, що містять H-CFC), високотемпературне спалювання на спеціалізованих сміттєспалювальних установках може бути єдиним технологічним рішенням. У разі відсутності таких установок небезпечні матеріали підлягають тимчасовому розміщенню на спеціально призначених полігонах.

7.1.5 Захорнення на полігоні

Усі види відходів, які не можуть бути оброблені одним із зазначених вище способів або для яких перероблення є економічно та/або екологічно недоцільним, підлягають остаточному видаленню на керованому та інженерно облаштованому санітарному полігоні.

Полігони повинні проєктуватися та експлуатуватися відповідно до стандартів ЄС з урахуванням різних категорій небезпеки з метою мінімізації негативного впливу на довкілля (включаючи якість повітря, ґрунтів, підземних і поверхневих вод, флору, фауну та харчовий ланцюг), а також на прилеглі населені території.

Керований полігон повинен здійснювати облік усіх потоків відходів, що надходять на захоронення, відповідно до Найкращої галузевої практики (ВІР), що у перспективі може створити передумови для їх подальшого вилучення та перероблення (технологія «landfill mining») за наявності економічно та технічно доцільних рішень.

Відповідно до Закону України «Про управління відходами», вибір полігону має здійснюватися з урахуванням принципів регіонального планування. Для потреб видалення відходів Підрядник зобов'язаний визначити найближчий легальний полігон, розташований поблизу будівельного або виробничого майданчика.

Усі відходи, що утворюються в межах цього субпроєкту, повинні передаватися на зареєстрований полігон, який має чинний дозвіл на приймання відповідного виду відходів. Якщо на момент виконання робіт відсутній полігон або об'єкт оброблення для певного виду відходів, Підрядник повинен передбачити в проєктній документації рішення щодо тимчасового зберігання таких відходів відповідно до вимог законодавства та правил місцевих органів державної влади щодо поводження з такими видами відходів.

8 Ідентифікація та роздільне збирання відходів

Роздільне збирання різних видів відходів є передумовою досягнення зазначених вище цілей управління відходами, а також необхідною умовою мінімізації ризиків для здоров'я та безпеки працівників і третіх осіб.

Усі відходи на будівельному майданчику підлягають розділенню за видами та розміщуються в окремих контейнерах для кожного типу матеріалу. Контейнери маркуються відповідно до

класифікації відходів і розташовуються таким чином, щоб запобігти змішуванню відходів та забрудненню довкілля.

Підрядник зобов'язаний ознайомитися з обсягом робіт і вимогами Плану управління екологічними та соціальними аспектами (ESMP), зокрема з переліком матеріалів, що підлягають демонтажу на кожному об'єкті, та передбачити роздільне збирання основних потоків відходів під час виконання робіт з реконструкції.

Це означає, що під час демонтажу та реконструкції на етапі будівельних робіт Підрядник повинен впровадити ефективну процедуру розбирання, збирання та зберігання основних видів відходів окремо, не допускаючи їх змішування на будь-якому етапі виконання робіт.

Наприклад, декілька невеликих змінних контейнерів (бункерів) для сортування відходів можуть бути зручно розміщені у центральній зоні тимчасового збирання відходів на майданчику. Контейнери повинні бути чітко промарковані та утримуватися в належному стані, щоб запобігти неправильному викиданню відходів.

Кожен працівник повинен збирати відходи, що утворюються на його робочому місці, у відповідні контейнери поблизу зони виконання робіт щонайменше наприкінці кожного робочого дня. Вміст цих невеликих контейнерів, розділених за видами відходів, щоденно переміщується до центральної зони тимчасового збирання відходів та розміщується у відповідних бункерах.

8.1 Відходи, що утворюються під час демонтажних робіт

Під час виконання демонтажних робіт на етапі будівництва в межах субпроєкту можуть утворюватися такі основні види відходів:

- деревина та папір,
- ПВХ-профілі,
- пластик
- скло,
- бітумні матеріали та/або асфальт,
- кераміка,
- металобрухт,
- теплоізоляційні матеріали, мінеральна вата,
- кладка, цегла та плитка,
- змішані інертні матеріали (кладка, бетон),
- електричні кабелі та проводка,
- механічне обладнання (включаючи компоненти системи опалення, вентиляції та кондиціонування повітря, насоси, котли, трубопроводи),
- відходи електричного та електронного обладнання,
- азбест: бітумні / гідроізоляційні матеріали, що містять азбест; ізоляція підвіконь зі слідовим забрудненням азбестом¹.

¹ Під час виїзду на об'єкт було відібрано два зразки матеріалів для аналізу на вміст азбесту. Лабораторний аналіз показав, що ізоляція підвіконь містила лише слідові кількості азбесту; з огляду на його дуже незначний вміст припускається, що основний матеріал був забруднений з іншого джерела, а не є азбестовмісним за своєю природою. Бітумний / гідроізоляційний матеріал, виявлений поруч із будівлею, був підтверджений як такий, що містить азбест.

8.2 Відходи, що утворюються під час виконання ремонтно-відновлювальних робіт

У процесі виконання ремонтно-відновлювальних робіт на етапі будівництва очікується утворення таких основних потоків відходів:

- Залишки будівельних матеріалів:
 - залишки бетону;
 - деревина та тирса;
 - уламки цегли;
 - залишки теплоізоляційних матеріалів (панелі, мінеральна вата);
 - металеві стружки, у тому числі цвяхи, скоби;
 - пластикові обрізки;
 - залишки електричних кабелів.
- Пакування будівельних матеріалів:
 - картон;
 - пластикові стрічки;
 - поліетиленова плівка;
 - дерев'яні європіддони.
- Відходи від земляних робіт (за наявності):
 - дерновий шар разом із верхнім шаром ґрунту;
 - антропогенно насипний ґрунт (включаючи уламки цегли та інші включення);
 - природний ґрунт.
- Побутові відходи, що утворюються працівниками.

Протягом періоду реалізації проєкту у період експлуатації об'єкта **утворення будівельних відходів не очікується.**

8.3 Тимчасова зона збирання відходів

На будівельному/ремонтно-відновлювальному майданчику субпроєкту Підрядник повинен передбачити одну центральну тимчасову зону збирання відходів для кожного виду відходів, що утворюються. За потреби така зона може бути спільною для групи розташованих поруч об'єктів.

Ця зона має бути визначена після ретельного аналізу та відображена в будівельному генеральному плані Підрядника. При її розміщенні необхідно врахувати можливість доступу вантажного транспорту, а також оптимальне розташування з урахуванням потреб працівників, мешканців прилеглих територій тощо. Ділянка повинна бути захищена від несприятливих погодних умов.

У межах цієї зони мають бути передбачені окремі місця для кожного виду відходів. Достатня кількість контейнерів для матеріалів, що не підлягають переробленню, повинна бути забезпечена та розміщена поруч із контейнерами для відходів, призначених для перероблення.

Тип ємностей (змінні контейнери, бункери, ящики, UN-контейнери тощо) має відповідати виду відходів та вимогам охорони праці й безпеки. Усі контейнери повинні бути промарковані відповідно до класифікації відходів; за можливості на маркуванні можуть бути розміщені ілюстрації матеріалів, що підлягають збиранню.

Контейнери повинні бути надійно закриті за відсутності нагляду. Вживаються заходи для запобігання доступу сторонніх осіб та потраплянню сторонніх домішок.

Підрядник повинен призначити компетентну відповідальну особу з управління відходами або визначити спеціалізованого субпідрядника для впровадження та експлуатації місця зберігання відходів. До його обов'язків належить недопущення неправильного викидання відходів, сторонніх домішок, розсипання, розливів чи розвіювання матеріалів, а також організація регулярного вивезення кожного виду відходів через компанію-перевізника або приймаючу організацію.

Небезпечні відходи повинні бути відокремлені та зберігатися у спеціально визначеній зоні на майданчику з подальшим видаленням відповідно до вимог місцевого законодавства. Вони підлягають окремому обліку та не можуть змішуватися із загальними відходами субпроєкту.

Підрядник зобов'язаний провести навчання для всіх працівників на майданчику щодо належного розділення та збирання різних видів відходів і забезпечити суворе дотримання правил роздільного збирання.

9 Поводження з будівельними відходами та розливами

Загальною вимогою є виконання будівельних робіт (утеплення, заміна стін, покрівлі, вікон, демонтаж фасадів, розбирання конструкцій тощо) з дотриманням обережності та з мінімізацією надмірного виділення пилю. Будівельні відходи повинні сортуватися, організовано видалятися та передаватися на дозволений полігон.

Усі матеріали, що мають цінність (двері, вікна, сантехнічні прилади тощо), повинні демонтуватися обережно та транспортуватися до визначеного для цього місця зберігання.

Цінні матеріали мають повторно використовуватися в межах субпроєкту або реалізовуватися.

Обсяг утворення відходів повинен бути мінімізований, при цьому відходи мають бути розділені та оброблятися відповідним чином. Розділення відходів підвищує керованість потоків. Деякі матеріали, такі як двері або вікна, можуть бути повторно використані безпосередньо на об'єкті.

Матеріали, що не підлягають повторному використанню, повинні збиратися та передаватися у відповідні пункти перероблення. Відходи, які не підлягають переробленню, за погодженням з УФСІ, підлягають захороненню на визначеному полігоні.

Відкрите спалювання та несанкціоноване скидання будь-яких відходів суворо забороняються.

Окрім твердих відходів, на майданчику можуть утворюватися небезпечні відходи, зокрема залишки фарб, емалей, мастил, матеріали, забруднені нафтопродуктами, теплоізоляційні матеріали, азбестовмісні матеріали тощо.

Відповідно до положень Закону України «Про управління відходами», усі відходи повинні збиратися та зберігатися у затверджених місцях тимчасового зберігання небезпечних відходів або передаватися зареєстрованій компанії з управління відходами для видалення на відповідних спеціалізованих полігонах.

10 Управління небезпечними відходами

10.1 Загальні положення

Особливу увагу слід приділяти відходам, класифікованим як небезпечні в межах діяльності за субпроєктом. Поводження з небезпечними відходами має забезпечуватися відповідно до

принципу запобігання та мінімізації ризиків негативного впливу на навколишнє середовище і здоров'я людини.

До небезпечних відходів, що утворюватимуться під час демонтажних робіт на етапі будівництва, переважно належать такі види:

- пускорегулювальні пристрої (що можуть містити ПХБ);
- азбест (усіх типів);
- смолисті матеріали.

Загальні принципи утворення та управління небезпечними відходами в межах субпроєкту:

- за можливості застосовуються безпечні альтернативи замість небезпечних матеріалів;
- мінімізація утворення небезпечних відходів є пріоритетом;
- проводиться профілактичне технічне обслуговування обладнання для запобігання розливам;
- забороняється змішування небезпечних відходів і відходів, що не є небезпечними;
- місця зберігання обладнуються вторинними бар'єрами (лотками для утримання розливів);
- за жодних обставин відходи не утилізуються безпосередньо на майданчику;
- персонал, залучений до поводження з небезпечними відходами, проходить відповідне навчання;
- кожна ємність з небезпечними відходами повинна бути чітко промаркована (назва відходу та знак безпеки);
- обов'язкове використання засобів індивідуального захисту (рукавички, маски, захисні окуляри тощо).
- Азбестовмісні матеріали (АВМ), які в Україні віднесені до небезпечних відходів, підлягають таким вимогам:
 - заборонено використання будь-яких АВМ під час будівельних і монтажних робіт;
 - демонтаж у приміщеннях здійснюється з облаштуванням трикамерного шлюзу;
 - роботи виконуються з використанням засобів захисту органів дихання;
 - матеріал зволожується або обробляється фіксуючими волокна засобами для запобігання розповсюдженню волокон;
 - зберігається у герметичних мішках (або у подвійному пакуванні для попередження пошкодження мішків);
 - тимчасове зберігання здійснюється з дотриманням вимог, аналогічних до небезпечних відходів;
 - передача на спеціалізований полігон здійснюється без відкриття пакування.
- Смолисті матеріали та допоміжні матеріали, значно забруднені азбестом (ПВХ, деревина, метал тощо), також підлягають поводженню як небезпечні відходи;
- Транспортування, оброблення та видалення небезпечних відходів здійснюється виключно ліцензованими організаціями, що мають необхідне обладнання, персонал і дозволи.

У разі виявлення небезпечних відходів, не передбачених документацією, застосовуються наступні процедури:

- Підрядник зобов'язаний негайно зупинити роботи у відповідній зоні:
 - доступ до будівельного майданчика забороняється для працівників та громадськості;
 - встановлюються попереджувальні знаки та фізичні бар'єри;

- за можливості матеріал необхідно накрити (наприклад, поліетиленом) для зменшення виділення пилу та викидів забруднювальних речовин;
- необхідно негайно повідомити Консультанта з екологічної безпеки будівництва;
- Консультант з екологічної безпеки будівництва повинен:
 - залучити експерта з АВМ (наглядача) для визначення ймовірного виду відходів та пов'язаних із ними ризиків;
 - за потреби залучити акредитовані лабораторії для проведення досліджень (наприклад, аналіз волокон азбесту, визначення вмісту ртуті);
 - на підставі проведеної оцінки розробити спеціальний план управління для конкретного майданчика з детальним описом безпечного поводження, зберігання, транспортування та шляхів видалення;
 - усі випадкові виявлення повинні бути зафіксовані у звітах Проєкту з питань ESHS із зазначенням фотоматеріалів, місця виявлення, виду відходів, вжитих заходів поводження та документів, що підтверджують утилізацію.
- експерт з АВМ здійснює нагляд за демонтажем, пакуванням, зберіганням і транспортуванням виявлених небезпечних відходів;
- до видалення, транспортування та утилізації виявлених небезпечних відходів можуть залучатися лише професійні ліцензовані компанії з управління відходами;
- Підрядник може відновити роботи у відповідній зоні лише після погодження з експертом з АВМ;
- Консультант з екологічної безпеки будівництва повинен проводити навчання персоналу щодо розпізнавання типових форм небезпечних відходів (азбестовмісні матеріали, ртутні лампи, хімічні ємності, залишки мастил тощо).

Детальна інформація щодо вимог, рекомендацій і найкращих практик поводження та видалення АВМ наведена у Плані робіт з видалення азбесту (ARPW) для цього субпроєкту.

10.2 Транспортування та видалення АВМ

Підрядники повинні взаємодіяти з відповідними органами влади щодо варіантів остаточного видалення та оброблення, вимог до ліцензування та застосовних місцевих нормативних актів з цього питання.

Відповідне міністерство або підпорядковані йому органи повинні надати перелік зареєстрованих полігонів, що мають окремі секції для приймання небезпечних АВМ.

Наразі в Україні відсутня офіційно визнана система оброблення та/або видалення АВМ, яка б повністю відповідала міжнародним стандартам поводження з азбестом.

Відповідно до національного законодавства, використання, повторне використання та перероблення АВМ, а також спалювання відходів, що містять азбест, заборонені. Зібрані азбестовмісні відходи повинні бути герметично запаковані з метою запобігання вивільненню волокон у навколишнє середовище та транспортуватися для безпечного захоронення на ліцензованих полігонах.

Як правило, захоронення небезпечних відходів на полігоні повинно підтверджуватися зважуванням та офіційним документом про приймання (із зазначенням дати, маси, назви та місця розташування полігону).

Підрядник повинен здійснювати всі перевезення у повній відповідності до міжнародних Правил перевезення небезпечних вантажів (ADR) та/або відповідних національних норм. Відповідно до

цих вимог, транспортні контейнери та обладнання повинні мати маркування, що відповідає виду перевезених матеріалів.

Транспортні засоби та їх водії повинні мати відповідне схвалення або ліцензію ADR. Кожен водій повинен мати при собі документи із зазначенням місця походження, пункту призначення, маси та виду відходів.

У загальному випадку концепція транспортування та видалення відходів повинна бути частиною Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW), який розробляється Підрядником. Цей план допомагає організувати роботи з небезпечними матеріалами на професійному рівні відповідно до наявних найкращих галузевих практик (BIP) та має включати, на підставі погодження з відповідними органами влади, підписане підтвердження щодо найближчого відповідного погодженого полігону, який може приймати АВМ.

11 Оприлюднення і погодження ПУВ

Відповідно до операційних процедур УФСІ, після підготовки проєкту План управління відходами (ПУВ) підлягає оприлюдненню як складова Плану управління екологічними та соціальними аспектами (ПЕСМ)

З цією метою ПВСП або Робоча група проводить засідання для затвердження ПЕСМ. У засіданні ПВСП беруть участь керівники установи та представники органів місцевої влади. У протоколі ПВСП або Робочої групи зазначається рішення щодо розкриття ПЕСМ та необхідності інформування членами ПВСП або Робочої групи мешканців гуртожитку, персоналу та осіб, які проживають у прилеглих будівлях. Для цього ПВСП організовує консультації з місцевою громадою та органами місцевої влади з питань ПЕСМ. Після цього ПВСП включає відповідні зауваження та пропозиції до ПЕСМ і подає оновлений ПЕСМ до УФСІ на затвердження. Затверджений ПЕСМ та пов'язаний із ним ПУВ, за рішенням ПВСП, підлягають:

- оприлюдненню на рівні громади: у місцевих засобах масової інформації / на вебсайтах органів влади та/або на вебсайті УФСІ; або
- в умовах дії вимог безпеки воєнного стану: оприлюдненню короткого повідомлення про зміст ПЕСМ або наданню ПЕСМ для ознайомлення на запит заінтересованих сторін у межах публічних консультацій (тривалістю не менше одного місяця).

12 Комунікація, навчання та моніторинг

12.1 Комунікація та перегляд

На будівельному майданчику буде проведено нараду з Підрядниками з метою розгляду цілей та процедур управління відходами в межах субпроєкту. Участь ключового польового персоналу Підрядника є обов'язковою. Метою наради є посилення зобов'язань учасників щодо досягнення цілей і виконання вимог субпроєкту.

Крім того, протягом будівельної фази Підрядник повинен щоквартально проводити внутрішні аудити. Результати перевірок і моніторингу надаються Агенції з впровадження проєкту та KfW у межах щомісячної/квартальної звітності (звіти про хід виконання, інциденти тощо).

Питання запобігання утворенню відходів і їх перероблення регулярно обговорюються. У разі невиконання цілей Плану управління відходами розробляються та впроваджуються коригувальні заходи. Виконання таких заходів також підлягає моніторингу та звітуванню.

Кожному Підряднику та субпідряднику надається копія ПУВ та відповідні інструкції щодо правил роздільного збирання та поводження з відходами. Також проводиться ознайомлення із зонами сортування та зберігання відходів. Кожен субпідрядник повинен забезпечити, щоб його працівники розуміли вимоги ПУВ та дотримувалися їх.

12.2 Навчання

План управління відходами та основні принципи управління відходами повинні бути своєчасно доведені до відома всього персоналу Підрядника, включаючи субпідрядників. Усі залучені субпідрядники повинні бути поінформовані про вимоги Підрядника щодо управління відходами як на майданчику, так і поза ним.

Керівник проєкту Підрядника забезпечує проведення достатнього навчання для всього персоналу (включаючи працівників субпідрядників) та несе відповідальність за організацію навчального процесу.

Програма навчання розробляється з метою забезпечення того, щоб усі працівники будівельної фази та персонал етапу експлуатації знали:

- свої обов'язки у сфері управління відходами;
- основні положення WMP;
- базові принципи управління відходами, включаючи ієрархію відходів;
- вимоги щодо збирання, роздільного збирання та зберігання відходів;
- принципи поводження з небезпечними відходами, включаючи АВМ.

Підрядник повинен вести облік проведених навчань.

13 Моніторинг та звітність

Усі відходи демонтажу та будівництва, що вивозяться з майданчика, повинні відстежуватися. Для документування використовуються звіти перевізників. Оціночна маса матеріалів, повторно використаних на об'єкті або переданих для повторного використання на інших субпроєктах, повинна бути зафіксована.

Види відходів, обсяги утворення, повторного використання та передачі фіксуються щоденно та узагальнюються у щомісячних звітах. Шаблон форми обліку наведений у ДОДАТКУ А і підлягає заповненню Підрядником.

Під час демонтажних та ремонтно-відновлювальних робіт щоденно проводяться інспекції з питань управління відходами (менеджером будівництва Підрядника).

Підрядник повинен надати підсумковий звіт з управління відходами за субпроєктом на основі форми з ДОДАТКУ А (щомісячно або відповідно до вимог контрактної звітності). Звіт повинен містити щонайменше таку інформацію:

- загальний обсяг будівельних і демонтажних відходів, утворених у межах субпроєкту;
- види відходів та кількість кожного виду;
- загальний обсяг відходів, відведених від захоронення, та коефіцієнт відведення;
- відходи від розчищення території та небезпечні відходи - окремо;

- будівельні матеріали, що використовуються як альтернативне щоденне покриття полігону (, включаються до загального обсягу будівельних і демонтажних відходів при розрахунку коефіцієнта відведення.

14 Плани управління відходами для процесів демонтажу та ремонтно-відновлювальних робіт

Виходячи з принципів, визначених у наведених вище розділах, орієнтовні потоки відходів, варіанти їх зберігання та управління для об'єкта субпроєкту визначено у спеціальному плані управління відходами: для процесу демонтажу - у таблиці 3, а для процесу відновлення - у таблиці 4.

Ці плани мають бути переглянуті Підрядником після завершення стадії проєктування, коли буде підтверджено остаточний обсяг робіт і кількість матеріалів. Якщо під час детального проєктування, переддемонтажних обстежень або в ході реалізації буде виявлено будь-які додаткові потоки відходів, вони мають бути без зволікання включені до цих планів разом із відповідними заходами щодо зберігання, поводження, транспортування та видалення / перероблення. Підрядник повинен забезпечити, щоб ці плани мали статус «живого документа» і за потреби оновлювалися з урахуванням нововиявлених видів відходів, змін їх обсягів та будь-яких обмежень, специфічних для майданчика.

Таблиця 3: План управління відходами для процесу демонтажу

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Деревина	17 02 01	ННВ	tbd ²	Контейнер для деревини	tbd	tbd	tbd
Папір / Картон	15 01 01	ННВ	tbd	Контейнер для паперу	tbd	tbd	tbd
ПВХ профілі та інший пластик	17 02 03	ННВ	tbd	Контейнер для пластику	tbd	tbd	tbd
Скло	17 02 02	ННВ	tbd	Контейнер для скла	tbd	tbd	tbd
Бітумні матеріали та асфальт	17 03 02	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Кераміка	17 01 07	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Металобрухт	17 04 07	ННВ	tbd	Контейнер для металу	tbd	tbd	tbd

² tbd – буде визначено додатково. Дані в таблиці підлягають уточненню та оновленню після завершення стадії проєктування.

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Ізоляційні матеріали, мінеральна вата	17 06 04	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Кладка, цегла та плитка	17 01 03	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Змішані інертні матеріали, кладка та бетон	17 01 07	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Лампи розжарювання	20 01 36	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Галогенні лампи	20 01 36	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Ртутні лампи високого тиску	20 01 21*	НВ	tbd	Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	tbd	tbd	tbd
Компактні люмінесцентні лампи (CFL)	20 01 21*	НВ	tbd	Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	tbd	tbd	tbd

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Люмінесцентні лампи	20 01 21*	НВ	tbd	Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	tbd	tbd	tbd
Азбест (усіх типів)	17 06 01* (ізоляційні матеріали) 17 06 05* (будівельні матеріали)	НВ	tbd	Зберігання на майданчику у водонепроникних мішках із запобіганням їх пошкодженню; місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	tbd	tbd	tbd

Таблиця 4: План управління відходами для ремонтно-відновлювальних робіт

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Деревина / пиломатеріали та тирса	03 01 05	ННВ	tbd ³	Контейнер для деревини	tbd	tbd	tbd
Папір / картон	15 01 01	ННВ	tbd	Контейнер для паперу	tbd	tbd	tbd
Пластик та поліетиленова плівка	15 01 02	ННВ	tbd	Контейнер для пластику	tbd	tbd	tbd
Електричні кабелі	17 04 11	ННВ	tbd	Контейнер для відходів кабелю	tbd	tbd	tbd
Ізоляційні матеріали, мінеральна вата	17 06 04	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd

³ tbd – буде визначено додатково. Дані в таблиці підлягають уточненню та оновленню після завершення стадії проєктування.

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Змішані інертні матеріали. Кладка та бетон	17 01 07	ННВ	tbd	Контейнер для інертних матеріалів	tbd	tbd	tbd
Метал	17 04	ННВ	tbd	Контейнер для металу	tbd	tbd	tbd
Металева стружка	12 01 01	ННВ	tbd	Контейнер для металу	tbd	tbd	tbd
Пластикова стружка	12 01 05	ННВ	tbd	Контейнер для пластику	tbd	tbd	tbd
Побутові відходи, що утворюються під час виконання робіт	20 01 (30 sub-groups)	ННВ	tbd	Контейнер для змішаних побутових відходів	tbd	tbd	tbd

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Грунт від земляних робіт	17 05 06	НВ	tbd	Тимчасове складування у спеціально відведеній зоні на майданчику із забезпеченням захисту від ерозії та змиву поверхневими водами.	tbd	tbd	tbd

ДОДАТОК А – Форма обліку відходів

Типова форма обліку відходів ⁴

Дані про об'єкт утворення / збирання / транспортування / оброблення відходів

Дані про об'єкт (позначте потрібне):				
✓	утворення	збирання	транспортування	оброблення
Назва об'єкта				
Місцезнаходження об'єкта				
Регіон				
Район				
Населений пункт				
Вулиця				
№ будинку				
№ квартири/офісу				
Поштовий індекс				
Номер телефону				
Адреса електронної пошти				
Вебсайт (за наявності)				
Географічні координати				
Код території (визначається автоматично) відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 19 січня 2024 року № 48)				
Номінальна потужність об'єкта (для твердих відходів - тонн/рік або кілограмів/годину)				

⁴ Заповнюється окремо для кожного об'єкта утворення / збирання / транспортування / оброблення відходів.

I. Інформація про утворення відходів

(тонн, з трьома десятковими знаками)

Звітний період:		Дата заповнення:	Відповідальна особа:	
Дані про відходи				
		1	2 ...	
	Тип відходу			
	Код відходу			
	Опис відходу			
	Найменування та код властивостей, що роблять відходи небезпечними			
	Код позначення виду небезпечного впливу			
	Джерело утворення (технологічні процеси, внаслідок яких утворюються відходи)			
	Хімічні речовини або матеріали, з якими заборонено змішувати відходи (визначається акредитованою лабораторією)			
10	Наявність відходів на зберіганні на початок місяця			
20	Утворилося відходів протягом місяці			
30	Передано відходів іншим суб'єктам господарювання – усього (сума рядків 31, 32)			
	Для відновлення	суб'єктом господарювання (назва, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків ² , місцезнаходження об'єкта утворення відходів)		
31		всього		
	Для захоронення	суб'єктом господарювання (назва, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків ² , місцезнаходження об'єкта утворення відходів)		
		1.		
		2. ...		
32		всього		
40	Експортовано відходів - усього (сума рядків 41, 42)			
	Для відновлення	суб'єктом господарювання (назва, місце здійснення операції з відновлення відходів, країна імпорту)		

41		всього		
	Для захоронення	суб'єктом господарювання (назва, місце здійснення операції з відновлення відходів, країна імпорту)		
42		всього		
50	Наявність відходів на зберіганні на кінець місяця (рядки (10 + 20 - 30 - 40))			

Додаток 3

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури USIF ІХ

План робіт з видалення азбесту (ARPW)

СП 29-63-09 Піщанка

KfW / Покращення умов проживання ВПО у селі
Піщанка, Берестянський район, Харківська
область, вул. Березнева, 6

10.04.2026 • Версія 0

Розроблено	Перевірено і рекомендовано:	Погоджено
Юлія Чорна Експерт з екологічних питань та сталого розвитку	Ольга Хандогіна, Консультант з питань екологічної безпеки будівництва	Головатенко Наталія Голова ПВСП
Date: 10.04.2026	Date: 10.04.2026	Date: 10.04.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 00	Дата: 10.04.2026	Draft Final

Зміст

1	Обсяг та цілі проєкту	4
2	Загальна інформація про проєкт.....	4
2.1	Загальна інформація	4
2.2	Екологічне обстеження.....	7
3	Відповідальні сторони, залучені до виконання робіт з видалення азбесту	9
3.1	Загальний керівник робіт на об'єкті.....	9
3.2	Наглядний спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів	9
3.3	Підрядник.....	10
3.4	Транспортна компанія	11
3.5	Полігон / Об'єкт оброблення.....	11
4	Видалення забруднювальних речовин.....	11
4.1	Загальні підготовчі роботи	12
4.1.1	Наявні експертні знання	12
4.1.2	Навчання працівників	12
4.1.3	Підготовка майданчика.....	12
4.1.4	Машини та обладнання.....	13
4.1.5	Засоби індивідуального захисту	14
4.2	Видалення мінеральної вати на підвіконнях (Матеріал № 1)	14
4.3	Видалення азбестовмісної гідроізоляції зовні будівлі (Матеріал № 2)	15
4.4	Транспортування забруднювальних речовин	16
4.5	Полігон / об'єкт оброблення.....	17
	Додаток 1: Загальна схема покрівлі з розташуванням зон видалення азбесту (приклад)	18
	Додаток 2: Схема зон видалення азбесту.....	18
	Додаток 3: Ліцензія на транспортування	18
	Додаток 4: Ліцензія полігону	18

Перелік рисунків

Рисунок 1: Супутникове зображення субпроєкту в с. Піщанка 5

Перелік таблиць

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі 6

Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт 6

Таблиця 3: Азбестовмісні вироби, виявлені в гуртожитку 8

1 Обсяг та цілі проєкту

Документ є Планом робіт з видалення азбесту (далі – План робіт), підготовленим для надання підряднику керівних вказівок щодо процесу демонтажу, транспортування та видалення азбестовмісних матеріалів (АВМ) відповідно до найкращої міжнародної практики та вимог законодавства України.

У цьому документі описано конкретну процедуру видалення та управління азбестовмісними матеріалами у рамках проєкту з відновлення гуртожитку по вул. Березневій, 6, с. Піщанка, Берестинський район, Харківська обл.

План робіт визначає методи, які необхідно застосовувати для мінімізації викидів азбестових волокон у повітря, а також заходи для забезпечення безпеки та захисту здоров'я працівників, залучених до виконання робіт.

Цей План робіт з видалення азбесту підлягає уточненню та адаптації Підрядником відповідно до специфіки проведених ним обстежень та робочого плану, і потребує погодження з Агенцією з впровадження проєкту перед початком будь-яких будівельних робіт.

Цей План робіт ґрунтується на висновках, викладених у Звіті з екологічного та соціального скринінгу, а також на положеннях об'єктно-специфічного Плану екологічного та соціального управління (ПЕСМ) і Методичної інструкції з видалення азбесту (як частини ESMF), у яких визначено вимоги до організації обстеження, видалення, транспортування та видалення АВМ.

2 Загальна інформація про проєкт

2.1 Загальна інформація

Субпроєкт КН1 29-63-09 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Харківській області шляхом реконструкції та переобладнання існуючої громадської будівлі у тимчасове житло в рамках проєкту УФСІ ІХ.

Проєкт стосується колишньої двоповерхової будівлі гуртожитку, розташованої за адресою: вул. Березнева, 6, с. Піщанка, Берестинський район, Харківська область. Наразі будівля не експлуатується та визначена як така, що відповідає критеріям для реконструкції в рамках проєкту УФСІ ІХ. Після реконструкції будівля призначатиметься для тимчасового проживання ВПО.

Запропоновані роботи включають переобладнання існуючої будівлі у житлові приміщення для тимчасового проживання, а також заходи з підвищення енергетичної ефективності будівлі та покращення загальних умов проживання. Відповідно до наявної проєктної інформації, загальна площа будівлі становить приблизно 978 м² а прогнозована кількість мешканців після реалізації проєкту - 44 особи.

Село Піщанка розташоване в межах існуючої забудованої території та має доступ до базової соціальної інфраструктури й інженерних мереж. Громадський транспорт доступний на відстані приблизно 200 м, тоді як освітні та медичні заклади, магазини й аптеки наявні в межах населеного пункту. Місце розташування також дає змогу підключити необхідні зовнішні інженерні мережі на прийнятній відстані.

Будівля, збудована у 1968 році, є окремо розташованим об'єктом, планування якого вважається придатним для переобладнання у невеликі житлові приміщення, включаючи квартири-студії та однокімнатні квартири. Інформацію про будівлю узагальнено в Таблиці 1, тоді як попередній обсяг робіт наведено в Таблиці 2. Точний обсяг робіт, послідовність їх виконання та технічні рішення визначатимуться у відповідних тендерних і проєктних документах.

Рмсунок 1: Супутникове зображення субпроекту в с. Піщанка

Джерело: Google. (2026). Satellite view of Pischanka (Berestyn district, Kharkiv region), Ukraine [Satellite image]. Google Maps. <https://www.google.com/maps/place/Pischanka+Kharkiv+Oblast,+Ukraine> (Imagery ©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі

№	Зображення	Назва об'єкта	Розмір будівлі
1	 <p>Google. (2025). Street View of Pischanka, Ukraine [Street View image]. Google Maps. https://www.google.com/maps (Imagery ©2025 Google.)</p>	Будівля колишнього гуртожитку, с. Піщанка, вул. Березнева, 6	Загальна площа: 978 м ² ; Кількість поверхів: 2; Прогнозована кількість мешканців після реалізації проєкту: 44 особи

Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт

<p>Пакети робіт, що включені до сфери відповідальності та бюджету УФСІ:</p> <ul style="list-style-type: none">• Демонтаж усіх існуючих внутрішніх оздоблювальних елементів і покрівлі до несучого каркаса• Нова покрівля (без горища)• Конструктивний ремонт і підсилення частин будівлі• Модифікація дверних і віконних прорізів у несучих стінах• Нові стіни та перегородки• Утеплення фасаду та оздоблення• Нові вікна та двері• Нове внутрішнє оздоблення• Нові внутрішні механічні та електричні системи• Блискавкозахист і заземлення• Система виявлення газу та сигналізація• Нові внутрішні системи інтернету та охоронного відеоспостереження• Тепловий насос для гарячого водопостачання• Фотоелектрична станція• Облаштування ванних кімнат• Облаштування кухонь• Усі квартири на першому поверсі спроектовані з урахуванням потреб осіб, які користуються кріслами колісними• Зовнішні пандуси та сходи• Вимощення по периметру• Підключення до зовнішніх інженерних мереж. <p>Пакети робіт, що включені до сфери відповідальності та бюджету місцевого бенефіціара:</p> <ul style="list-style-type: none">• Благоустрій території за межами вимощення по периметру• Зовнішнє підключення до електромережі• Зовнішнє підключення до мережі інтернет• Зовнішнє підключення до централізованого водопостачання
--

- *Зовнішнє підключення до централізованої побутової каналізації*
- *Зовнішнє підключення до централізованого теплопостачання*
- *Внутрішнє меблювання (відсутні елементи)*

2.2 Екологічне обстеження

Було проведено екологічне обстеження для оцінки існуючого стану майданчика та виявлення **потенційних екологічних, соціальних ризиків**, а також ризиків для здоров'я і безпеки, з особливим акцентом на **наявність азбестовмісних матеріалів**.

Результати обстеження є основою для:

- визначення обсягу робіт з видалення АСМ;
- зонування та визначення послідовності виконання робіт;
- визначення необхідних заходів із локалізації та захисту.

Азбестовмісні матеріали (АВМ)

Візуальне обстеження будівлі підтвердило наявність азбестовмісних матеріалів (АСМ).

Підтверджені АВМ (лабораторний аналіз):

- бітумний/гідроізоляційний матеріал, виявлений поруч із будівлею та класифікований як азбестовмісний матеріал, який вважається репрезентативним для конструкції покрівлі;
- ізоляція підвіконня, що містить дуже незначні сліди азбесту; цей матеріал розглядається як забруднений азбестом, а не як такий, що за своєю природою є азбестовмісним

Через відмінності у місцях розташування, характеристиках і профілях ризику роботи з видалення АСМ не можуть розглядатися як такі, що виконуються в межах єдиної зони проведення робіт.

Узагальнену інформацію про азбестовмісні вироби, виявлені в будівлі, наведено в таблиці нижче.

Таблиця 3: Азбестовмісні вироби, виявлені в гуртожитку

Об'єкт	Продукт / Опис	Результат візуального обстеження або лабораторного аналізу	Фотодокументація
Старий гуртожиток в Піщанці / підвіконня	Ізоляція підвіконня	<p><u>Стан:</u> Слабко зв'язаний / волокнистий теплоізоляційний матеріал на підвіконнях, що містить незначну кількість азбесту, частково порушений і пошкоджений. Орієнтовна кількість: приблизно: 3-5 м³</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Проведено / підтверджено</p> <p><u>Примітка:</u> Згідно з результатами лабораторного аналізу, концентрація азбесту є дуже низькою, тому заходи з мінімізації ризику переважно полягатимуть у використанні ЗІЗ та зволоженні матеріалу.</p>	
Старий гуртожиток в Піщанці / дах	Бітум/гідроізоляція	<p><u>Стан:</u> Міцно зв'язаний азбестовмісний матеріал / частково пошкоджений</p> <p><u>Візуальне обстеження:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Наявність азбесту підтверджено <p>Орієнтовна кількість: приблизно: 550 м²</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Проведено / підтверджено</p>	

3 Відповідальні сторони, залучені до виконання робіт з видалення азбесту

3.1 Загальний керівник робіт на об'єкті

Загальна відповідальність за нагляд за виконанням робіт з реконструкції відповідно до законодавства та стандартів України покладається на призначеного(их) сертифікованого(их) керівника(ів)

Керівник робіт 1 – рівень кваліфікації СС 1/2/3

ПІБ:

Адреса:

Керівник робіт 2 – рівень кваліфікації СС 1/2/3

ПІБ / Компанія:

Адреса / Компанія:

3.2 Наглядовий спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів

Крім того, під час виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів (АВМ), на об'єкті постійно працюватиме окрема незалежна організація (незалежна від підрядника), що має спеціалізований досвід у сфері забрудників та небезпечних хімічних речовин. Вона здійснюватиме нагляд за правильним і професійним виконанням робіт з видалення азбесту:

Обов'язки наглядового спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів включають, серед іншого та залежно від характеру конкретного завдання:

Погодження «Плану виконання робіт з видалення азбесту» до початку виконання робіт;

- Перевірка, чи підрядник направив інформаційний лист до регіональних органів влади (відповідно до пункту 1 Розділу I Державних санітарних норм¹) щодо виконання робіт з небезпечними матеріалами не пізніше ніж за 10 днів до початку робіт;
- За наявності відповідної вимоги згідно із законодавством України: перевірка стану охорони праці та здоров'я персоналу, залученого до виконання робіт (наприклад, здатності використовувати засоби індивідуального захисту, зокрема респіраторну маску класу FFP3);
- За наявності відповідної вимоги згідно із законодавством України: перевірка наявності необхідних дозволів у підрядника на виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів (ліцензування) (зокрема дозволу на збирання та оброблення небезпечних матеріалів);
- Перевірка, чи визначена ліцензована компанія для транспортування;
- Перевірка, чи визначене ліцензоване місце видалення відходів (полігон);
- Підтвердження належної компетентності виконроба підрядника та/або керівника будівельних робіт (наприклад, шляхом надання підтвердження проходження навчання щодо робіт з видалення азбесту);

¹ [Про затвердження Державних сані... | від 05.06.2023 № 1013](#)

- За потреби: перевірка належного технічного стану та регулярності обслуговування використовуваного спеціалізованого обладнання;
- Огляд і приймання відсіків/укриттів (чорної зони), шлюзів для входу/виходу до/з чорної зони, матеріального шлюзу за потреби, системи забору свіжого повітря, системи створення негативного тиску та пов'язаного з нею обладнання для відведення повітря, систем фільтрації повітря і води, а також наявності засобів індивідуального захисту, таких як захисні костюми та маски РРЗ, до початку виконання робіт;
- Регулярні виїзди до зон, що підлягають ремедіації, без попереднього повідомлення;
- Координація із Загальним керівником робіт на об'єкті;
- За потреби та за наявності відповідної вимоги: проведення замірів повітря під час виконання робіт щодо перевищення граничних значень;
- Фінальний візуальний огляд виконаних робіт перед демонтажем відсіків/укриттів (чорної зони);
- Проведення заключних вимірювань перед демонтажем відсіків/укриттів (чорної зони);
- На підставі результатів візуального огляду та заключних вимірювань – остаточне приймання виконаних робіт;
- Огляд тимчасового зберігання, транспортних контейнерів і транспортування небезпечних матеріалів, включно із захороненням на полігоні (вагові протоколи);
- Моніторинг процесу передачі небезпечних відходів;
- Інше.

Наглядний спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів, призначений для виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів:

Наглядний спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів 1:

ПІБ / Компанія:

Адреса:

Наглядний спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів 2:

ПІБ / Компанія:

Адреса:

3.3 Підрядник

Призначений підрядник несе відповідальність за виконання робіт, пов'язаних із видаленням небезпечних матеріалів.

Назва компанії:

Адреса:

Якщо для виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів підрядник залучає спеціалізованого субпідрядника, необхідно надати такі дані:

Назва компанії:

Адреса:

3.4 Транспортна компанія

Відходи, утворені під час робіт з видалення АВМ, мають бути передані на ліцензований полігон або до відповідного об'єкта знешкодження/оброблення за участю надійної, уповноваженої/ліцензованої транспортної компанії.

Транспортування здійснюється компанією:

Назва компанії:

Адреса:

3.5 Полігон / Об'єкт оброблення

Полігон або об'єкти оброблення зобов'язані підтвердити наявність дозволу/ліцензії на управління небезпечними матеріалами, зокрема з АВМ, а саме:

- Підтвердження, що полігон уповноважений приймати та захоронювати азбестовмісні відходи.
- Підтвердження, що об'єкт оброблення має дозвіл на приймання АВМ

Назва полігону:

Адреса:

4 Видалення забруднювальних речовин

Для дотримання вимог охорони праці та техніки безпеки необхідно мінімізувати вплив небезпечних речовин на будівельний персонал і мешканців будівлі, які перебувають на об'єкті. Застосовуються спеціальні заходи відповідно до національного законодавства та Директиви ЄС 2004/37/ЄС.

Для видалення АВМ з урахуванням конкретних умов (кількість, тип азбестового матеріалу, місце розташування тощо) мають застосовуватися спеціальні заходи безпеки. Це може включати створення окремих зон проведення робіт (наприклад, для видалення слабкозв'язаних АВМ або азбестового пилу), встановлення шлюзових камер для входу та виходу із зони проведення робіт або використання спеціальних систем відведення повітря. Водночас для всіх робіт з видалення АВМ діє правило, що доступ до зони проведення робіт суворо обмежений і дозволений лише кваліфікованому персоналу, який має відповідну підготовку.

Графік виконання будівельних робіт має враховувати ці заходи, зокрема послідовність робіт, загальну тривалість, а також потребу у спеціальному моніторингу об'єкта, погодженнях і верифікаціях.

Видалення азбесту має здійснюватися відповідно до технічних і нормативних вимог, визнаних у Найкращих міжнародних практиках та законодавстві України (застосовується найсуворіший стандарт).

4.1 Загальні підготовчі роботи

4.1.1 Наявні експертні знання

Кожний будівельний майданчик, на якому є небезпечні речовини, особливо азбестовмісні матеріали, має перебувати під керівництвом особи, що пройшла спеціальне навчання з видалення азбесту, аналогічне сертифікації відповідно до TRGS 519, Додаток 3.

Фахівець із відповідною кваліфікацією добре обізнаний із чинними нормативними вимогами та юридичними зобов'язаннями і забезпечує їх дотримання під час проведення робіт з видалення азбесту. Він/вона володіє усіма необхідними методами усунення азбесту, правилами поведження, тимчасового зберігання, транспортування та видалення АВМ. Крім того, фахівець відповідає за навчання та інструктаж працівників, які не мають спеціалізованої підготовки, безпосередньо на об'єкті.

4.1.2 Навчання працівників

Перед початком будь-яких робіт з видалення азбесту необхідно забезпечити належну підготовку працівників, залучених до виконання таких робіт. Навчання повинно, щонайменше, охоплювати такі ключові аспекти:

- Розуміння небезпек, пов'язаних із впливом азбесту, та пов'язаних із цим ризиків для здоров'я, включаючи захворювання легень і онкологічні ризики.
- Основні положення національних нормативних актів і юридичних вимог, необхідних для забезпечення відповідності під час робіт з видалення азбесту.
- Безпечні методи видалення азбесту, включаючи мокрі методи, герметизацію та контрольоване видалення для мінімізації вивільнення азбестових волокон.
- Правильне використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ), зокрема респіраторів і захисного одягу.
- Будівельний персонал ознайомлюється з Планом робіт з видалення азбесту, який визначає конкретні процедури, протоколи безпеки та процеси очищення забруднення для кожної конкретної зони проведення робіт.

4.1.3 Підготовка майданчика

Щоб запобігти поширенню азбестових волокон у незабруднені зони під час виконання робіт з видалення азбесту, необхідно забезпечити належну ізоляцію та локалізацію робочої зони.

Це включає відокремлення робочої зони від незабруднених ділянок шляхом монтажу шлюзової системи (для входу та виходу із зони проведення робіт), використання поліетиленової плівки, монтажної піни, а також у певних випадках створення негативного тиску в зоні усунення азбесту, щоб запобігти виходу забрудненого повітря за межі робочої зони.

Такі системи забезпечують локалізацію азбестових волокон у межах робочої зони, унеможлижуючи їх потрапляння в інші частини будівлі чи довкілля.

Навколо місця виконання робіт повинні бути чітко розміщені попереджувальні знаки про ведення робіт з видалення азбесту. Це гарантує обмеження доступу сторонніх осіб та зменшує ризик випадкового контакту з азбестом.

4.1.4 Машини та обладнання

Окрім стандартного будівельного обладнання, роботи з видалення АВМ можуть вимагати використання спеціалізованих машин та обладнання, таких як:

- Пристрій для відведення повітря з HEPA-фільтром для створення зниженого тиску в зоні усунення азбесту,
- Шлюзова система з водовідведенням (для миття та душових процедур),
- Пилосос зі спеціальною фільтраційною системою (H-фільтр).

Як і для іншого електричного обладнання, машини та устаткування, що використовуються для робіт з усунення азбесту, повинні відповідати спеціальним нормативним вимогам (зокрема вимогам до фільтрів), щоб вважатися безпечними для експлуатації. Додатково це обладнання повинно перевірятися щодня та/або перед кожним використанням. Рекомендовано встановити регулярну систему технічного обслуговування перед кожним новим етапом робіт.

Для зазначених робіт з видалення азбесту буде застосовуватись таке спеціалізоване обладнання:

Пристрій для відведення повітря з HEPA-фільтром	
Саморобна (змонтована на місці) шлюзова система	
Збірна (готова) шлюзова система без водовідведення	
Збірна (готова) шлюзова система з водовідведенням (для миття та душових процедур)	
Пилосос зі спеціальною фільтраційною системою (H-фільтр)	
Інше (додайте рядки за необхідності):	

Було виконано таку перевірку:

- Перевірка електричного обладнання/механізмів на відповідність нормативним вимогам та технічним характеристикам:
 - Чи використовує воно відповідний фільтр (HEPA)?
 - Чи не є обладнання швидкохідним механізмом?
 - Чи може обладнання бути **повністю** очищене, або воно використовуватиметься виключно всередині зони проведення робіт?
- Перевірка електричного обладнання/механізмів щодо дотримання періодичності технічного обслуговування:
 - Чи виконувалася остання електротехнічна перевірка не більше року тому
 - Чи має обладнання інспекційну відмітку?

4.1.5 Засоби індивідуального захисту

Забезпечення працівників належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) є обов'язковим. До таких засобів належать одноразові захисні комбінезони, рукавички, захисні окуляри та респіратори з фільтрами класу FFP3 для запобігання інгаляції азбестових волокон. Належні ЗІЗ забезпечують захист працівників від забруднення та знижують ризики для здоров'я, пов'язані з впливом азбесту. Регулярні перевірки стану ЗІЗ і навчання працівників правилам їх використання є важливими для підтримання безпечних умов праці.

Для отримання детальнішої інформації див. Методичний опис робіт з видалення азбесту (Method statement for Asbestos Removal), що є частиною ESMF.

4.2 Видалення мінеральної вати на підвіконнях (Матеріал № 1)

Загальні інструкції:

- Герметизована зона проведення робіт, установка створення негативного тиску або інкапсуляція не потрібні.
- Необхідно використовувати належні засоби індивідуального захисту, включаючи щонайменше маску класу FFP3, захисний одяг, рукавички та захист очей.
- Слід передбачати регулярні перерви у використанні маски з інтервалами, що залежать від умов навколишнього середовища.
- Матеріал необхідно зволожити до початку та під час видалення з метою мінімізації утворення пилу.
- Роботи з видалення слід виконувати обережно, щоб уникнути зайвого порушення структури матеріалу.
- Робоча зона має бути захищена від несанкціонованого доступу під час виконання робіт з видалення.
- Видалений матеріал слід негайно пакувати у відповідні герметичні мішки для азбестовмісних відходів або іншу належну герметичну тару..

З огляду на дуже незначний вміст азбесту, цей матеріал вважається лише слабко забрудненим. Проте під час видалення та пакування з ним слід поводитися як з відходами, забрудненими азбестом.

Спеціальні інструкції з видалення:

- Ізоляційний матеріал слід видаляти вручну та обережно із зони підвіконня.
- Під час поводження з матеріалом і його видалення матеріал необхідно підтримувати у вологому стані.
- Усі зламані або відокремлені частини слід негайно зібрати.
- Видалений матеріал слід пакувати без затримки, щоб запобігти вивільненню волокон.
- Необхідно уникати зайвого подрібнення, розривання або розкидання матеріалу..

Очищення ділянки

Усі працівники повинні використовувати повний комплект засобів індивідуального захисту.

До засобів індивідуального захисту належать одноразові захисні костюми, фільтри масок класу P3, рукавички та інші належні захисні засоби.

Інструкції з очищення:

- Після видалення ізоляційного матеріалу прилеглі поверхні слід очищати методом вологого протирання та/або за допомогою відповідного промислового пилососа класу Н.
- Усі дрібні залишки та пил із робочої зони мають бути повністю видалені.
- Очищення слід продовжувати доти, доки не залишиться видимих залишків матеріалу.

Візуальний огляд / відбір проб пилу

До завершення робіт має бути проведений і задокументований візуальний огляд інспектором з контролю забруднень на об'єкті.

- Візуальний огляд і перевірка чистоти;
- Документування із використанням стандартизованих форм і фотографій.

4.3 Видалення азбестовмісної гідроізоляції зовні будівлі (Матеріал № 2)

Загальні інструкції:

- Для зовнішніх робіт не вимагається герметизована зона ремедіації, шлюз або підтримання негативного тиску.
- Необхідно використовувати належні засоби індивідуального захисту, включаючи щонайменше маску класу FFP3, захисний костюм Категорії III, рукавички, а також засоби захисту рук і очей.
- Слід передбачати регулярні перерви у використанні маски з інтервалами, що залежать від умов навколишнього середовища.
- Робоча зона під ділянкою видалення та навколо неї має бути огорожена для запобігання несанкціонованому доступу.
- До початку та під час видалення необхідно забезпечити достатнє зволоження з метою мінімізації вивільнення волокон і утворення пилу.
- Видалення слід виконувати лише ручними інструментами, такими як скребки. Використання швидкообертового або високошвидкісного обертового обладнання не допускається.
- Роботи слід виконувати поетапно та під наглядом, щоб контролювати, яким чином матеріал відокремлюється і яка кількість залишків залишається на бетонній основі.
- У разі виконання робіт на висоті мають бути забезпечені належні засоби захисту від падіння.

Спеціальні інструкції з видалення:

- Гідроізоляцію слід видаляти вручну та обережно з бетонної основи.
- Перед видаленням матеріал необхідно інтенсивно зволожити та підтримувати у вологому стані протягом усього часу виконання робіт.
- Матеріал слід відокремлювати поступово, невеликими ділянками, щоб уникнути зайвого руйнування та вивільнення волокон.
- Усі залишки, що прилипли до бетону, слід обережно видаляти лише скребками та із застосуванням вологих методів.
- Видалений матеріал слід негайно пакувати у відповідні двохшарові марковані мішки для азбестових відходів або в іншу належну герметичну тару.

- Із пакуванням слід поводитися обережно, щоб уникнути вторинного забруднення прилеглих ділянок.
- Тимчасове зберігання на майданчику має здійснюватися у спеціально визначеній, позначеній та захищеній зоні до моменту транспортування та видалення відповідно до національних вимог.

Очищення ділянки

- Усі працівники повинні використовувати повний комплект засобів індивідуального захисту.
- До засобів індивідуального захисту належать одноразові захисні костюми, фільтри масок класу РЗ, рукавички та інші належні захисні засоби.

Інструкції з очищення:

- Після видалення гідроізоляції уражені поверхні слід очищати методом вологого протирання та/або за допомогою відповідного промислового пилососа класу Н / HEPA-фільтра.
- Усі незакріплені залишки та уламки слід негайно зібрати і запакувати як азбестові відходи.
- Використані матеріали для очищення та одноразові ЗІЗ слід розглядати як азбестові відходи.
- Очищення слід продовжувати доти, доки на бетонній поверхні та навколишній робочій зоні не залишиться видимих залишків.

Візуальний огляд / відбір проб пилу

До завершення робіт має бути проведений і задокументований візуальний огляд спеціалістом з контролю небезпечних матеріалів на об'єкті.

- Візуальний огляд і перевірка чистоти;
- Документування із використанням стандартизованих форм і фотографування;
- Якщо інспектор з контролю небезпечних матеріалів на об'єкті вважатиме це необхідним - супровідний відбір проб пилу та/або проб повітря під час виконання робіт з видалення.

4.4 Транспортування забруднювальних речовин

Усі небезпечні матеріали, які були зібрані, упаковані, промарковані та тимчасово зберігалися у захищеній зоні тимчасового зберігання на будівельному майданчику, надалі передаються на затверджений полігон або об'єкт оброблення.

Транспортування небезпечних відходів на полігон або об'єкт оброблення здійснюється ліцензованою компанією з перевезення відходів. Усі перевезення мають повинні супроводжуватися відповідною документацією (товарно-транспортною накладною та зважувальним талоном), у якій фіксуються місце походження, вид відходів, кількість відходів і місце їх призначення.

Документація (товарно-транспортний документ, зважувальний талон) має оперативно надаватися спеціалісту з контролю небезпечних матеріалів на об'єкті та загальному керівнику робіт на об'єкті не пізніше ніж через десять робочих днів після здійснення передачі

4.5 Полігон / об'єкт оброблення

Усі небезпечні матеріали, які були зібрані, упаковані та промарковані, видаляються або захоронюються на полігоні, що затверджений / ліцензований для відповідного виду небезпечних матеріалів.

Перелік додатків

Додаток 1: Загальна схема покрівлі з розташуванням зон видалення азбесту (приклад)

[підлягає уточненню Підрядником]

Додаток 2: Схема зон видалення азбесту

[підлягає уточненню Підрядником]

Додаток 3: Ліцензія на транспортування

[підлягає уточненню Підрядником]

Додаток 4: Ліцензія полігону

[підлягає уточненню Підрядником]

